

VELKÝ SPOR

2/2024

Průvodce studiem Bible

Obsah

1. Nejstarší konflikt
2. Láska, nebo sobectví?
3. Světlo svítí ve tmě
4. Stát na straně pravdy
5. Víra navzdory překážkám
6. Dva svědci
7. Motivování nadějí
8. Světlo ze svatyně
9. Základ Boží vlády
10. Nebezpečí spiritismu
11. Nastávající konflikt
12. Závěrečné události Země
13. Vítězství Boží lásky

Za materiály ke studiu sobotní školy je zodpovědné oddělení sobotní školy při Generální konferenci Církve adventistů sedmého dne a oddělení sobotní školy při Česko-Slovenské unii. Text materiálů byl při překladu upraven podle pravidel dohodnutých s oddělením sobotní školy při Generální konferenci.

Velký spor

Průvodce studiem Bible

2. čtvrtletí 2024

Autor: Mark Finley

Šéfredaktor: Clifford R. Goldstein

Foto: iStock

Grafická úprava a sazba Grafické Studio

Vydala Církve adventistů sedmého dne

Vytiskla tiskárna ARTRON, s.r.o., Boskovice

Vydání první, Praha 2024

ISBN 978-80-88026-51-8

ISSN 0409-3208

Úvod

Velký vesmírný konflikt

Jaké je podle vás hlavní téma Bible? Ježíš? Plán spasení? Kříž? Ano, každé z těchto tří témat je mimořádně důležité a všechna tvoří základ Písma. Odehrávají a uskutečňují se však v kontextu tématu, které je všechny zahrnuje – a to je velký spor mezi dobrem a zlem. Toto téma je přítomno v celé Bibli – od Genesis až po Zjevení.

Velký spor začal v nebi, když se Lucifer vzbouřil proti Bohu. Podstatou vesmírného sporu je totiž otázka Boží lásky. Miluje skutečně Bůh ty, které stvořil? Má na zřeteli jejich nejlepší zájmy? Nebo je tomu naopak a Bůh je autoritativní diktátor, který chce jen za každou cenu prosazovat svou vůli?

Toto čtvrtletí se soustředíme na část světových dějin z pohledu Písma. Budeme studovat vybrané historické události na základě prorocství od dob Krista až po přítomnost a pokusíme se nahlédnout i dále. Podstatou Božího charakteru je láska. Z toho vyplývá, že i všechny jeho skutky jsou motivovány láskou, ačkoli tato skutečnost nemusí být vždy zřejmá nejen smrtelným lidským bytostem, ale dokonce ani andělům. Boží láska se stává v průběhu velkého sporu stále zjevnější. Velikost a hloubku jeho lásky vidíme nejvýrazněji na kříži. Na Golgotě se Boží láska projevila před celým vesmírem, když Kristus dal svůj život, aby vykoupil lidstvo a zaručil satanovu porážku.

Boj však zuří dál. Satan se pokusil zničit Ježíše na kříži, ale nevyšlo mu to. V průběhu staletí pak můžeme vidět, jak se satan snažil zničit Boží lid. Přestože satan nenávislně pronásledoval Kristovu církev a způsobil smrt milionů lidí, Bůh byl vždy se svým lidem a ani v budoucnu ho nikdy neopustí.

Toto čtvrtletí budeme sledovat, jak se velký spor vyvíjel od jeho vzniku v nebi. Přezkoumáme hlavní body konfliktu mezi Kristem a satanem. Budeme svědky nezdolné odvahy valdenských navzdory krutému pronásledování a podíváme se společně i na odhodlání reformátorů následovat biblickou pravdu i přes pronásledování, věznění, mučení a smrt.

V komentáři k víře těchto duchovních velikánů Ellen G. Whiteová napsala: „... uznávali svrchovanou autoritu Bible – a všechno učení a všechny názory posuzovali jejím učením. Víra v Boha a jeho slovo – to jim bylo oporou, když obětovali své životy na hranicích.“ (GC 249; VDV 169)

Reformace zapálila pochoděň pravdy, která stále jasně hoří. Víra reformátorů v Písmo a jejich neochvějná jistota spasení z milosti prostřednictvím víry připravily cestu pro rozmach adventní ho hnutí, na jehož začátku stál William Miller a mnoho dalších po celém světě.

Církev adventistů sedmého dne vznikla pod Božím vedením, aby stavěla na základech, které položili reformátoři, a obnovila biblické pravdy, na které se v průběhu staletí zapomnělo. Hlavním bodem jejího poslání je hlásání poselství tří andělů ze Zjevení 14,6–12. Je to poslední Boží varování pro svět, jehož konec se blíží.

Toto poselství vzbuzuje hněv satana, jehož jednání apoštol Jan popsal následovně: „Drak v hněvu vůči té ženě rozpoutal válku proti ostatnímu jejímu potomstvu, proti těm, kdo zachovávají příkázání Boží a drží se svědectví Ježíšova“ (Zj 12,17). Společně budeme studovat poslední události velkého sporu, včetně vítězství Boží lásky nad všemi mocnostmi zla. Toto vítězství je základem pro stvoření nového nebe a nové země.

Při studiu tohoto komplexního tématu se budeme často odvolávat na knihu Ellen G. Whiteové *Velké drama věků* (*The Great Controversy*). Budeme se snažit „poznat Kristovu lásku, která přesa-huje každé poznání, a dát se prostoupit vši plností Boží“ (Ef 3,19).

Mark Finley, mezinárodně známý evangelista, byl v letech 2005–2010 místopředsedou Generální konference. V současnosti pracuje jako asistent předsedy Generální konference. Mark Finley a jeho manželka Ernestine mají tři děti a pět vnoučat.

Nejstarší konflikt

POČÁTKY VELKÉHO SPORU MEZI DOBREM A ZLEM

Texty na tento týden

Zj 12,7–9; Ez 28,12–15; Iz 14,12–14; Gn 3,15; J 17,24–26

Základní verš

„A strhla se bitva na nebi: Michael a jeho andělé se utkali s drakem. Drak i jeho andělé bojovali, ale nezmohli, a nebylo již pro ně místa v nebi.“ (Zj 12,7,8)

Je-li Bůh dobrý, proč je svět tak špatný? Jak může Bůh lásky dovolit, aby existovalo tolik zla? Proč se dobrým lidem dějí špatné věci? Tento týden budeme studovat, co říká Bible o odvěkém konfliktu mezi dobrem a zlem. Začneme Luciferovou vzpourou v nebi a budeme zkoumat původ zla a také Boží trpělivost při řešení problému hříchu.

Bůh je Bohem neskonalé lásky. Samotnou podstatou Boha je láska (1J 4,7,8). Všechny jeho skutky jsou skutky lásky (Jr 31,3). Lásku nelze nikomu vnutit a nelze ji od nikoho ani vyžadovat. „Pán Bůh chce pouze službu lásky a lásku nelze vynutit, získat silou či mocí. Lásku probouzí jen láska.“ (DA 22; TV 10)

Odepřít možnost volby znamená zničit schopnost milovat. A bez schopnosti milovat není možné prožívat skutečné štěstí. Bůh si získává naši věrnost svou láskou. Velký spor mezi dobrem a zlem Bůh ukončí a už nikdy nedovolí, aby ve vesmíru vznikl hřích. Božím záměrem je ukázat celému vesmíru, že vždy jednal v nejlepším zájmu svého stvoření. Pohled na svět optikou Boží lásky, ve světle velkého sporu mezi dobrem a zlem, každého z nás ujišťuje, že dobro zvítězí nad zlem a toto vítězství bude konečné.

Osnova lekce

Při studiu první lekce se nejprve zaměříme na velký obraz dějinného velkého sporu mezi dobrem a zlem, jenž rámuje historii naší země a tvoří „kulisy“, v nichž dnes žijeme naše životy. Zaměříme se ale nejen na počátek a realitu tohoto sporu, ale i na jeho řešení.

- Zj 12,7–9: Satanova vzpoura vůči Bohu (neděle)
- Zj 12,4: Rozhodnutí andělů připojit se ke vzpouře (pondělí)
- Gn 3,1–3: Rozhodnutí lidí připojit se ke vzpouře (úterý)
- Ga 3,13; 2K 5,21: Kristova obět jako odpověď na satanovu obvinění (středa)
- Žd 4,14–16; 7,24,25: Kristova velekněžská služba a naše záchrana (čtvrtek)

VÁLKA V NEBI

⁷A strhla se bitva na nebi: Michael a jeho andělé se utkali s drakem. ⁸Drak i jeho andělé bojovali, ale nezvítězili, a nebylo již pro ně místa v nebi. ⁹A veliký drak, ten dávný had, zvaný d'ábel a satan, který sváděl celý svět, byl svržen na zem a s ním i jeho andělé. (Zj 12,7–9)

Osobní studium

Co odhaluje úvodní text o svobodě existující v nebi a o původu zla? Jak mohl Bůh reagovat na Luciferovu vzpouru?

Tyto verše popisují kosmický konflikt mezi dobrem a zlem. Satan a jeho andělé se vzbouřili, bojovali proti Kristu a nakonec byli vyhnáni z nebe. Je opravdu zvláštní, že válka vypukla na tak dokonalém místě, jakým je nebe. Proč se to stalo? Stvořil milující Bůh démonického anděla, který inicioval tento konflikt? Měl tento anděl nějakou fatální chybu, která ho vedla ke vzpouře? Bible jasně vysvětluje původ zla. Odkrývá oponu a vede nás k pochopení podstaty konfliktu mezi dobrem a zlem.

Porovnej texty Ez 28,12–15 a Iz 14,12–14. Co se dělo v mysli této andělské bytosti, Lucifera? Co vedlo k jeho vzpouře?

Bůh nestvořil d'ábla. Stvořil bytost oslnivého jasu jménem Lucifer. Tato andělská bytost byla dokonalá. Součástí jeho dokonalosti byla svoboda volby, což je základní

princip Boží vlády, která se řídí láskou, nikoli nátlakem. Hřích vznikl u Lucifera a stalo se to v nebi. Neexistuje žádné logické vysvětlení ani odůvodnění toho, proč by měl tento dokonalý anděl dovolit, aby se pýcha a žárlivost zakořenily v jeho srdci a přerostly do vzpoury proti jeho Stvořiteli.

Lucifer jako stvořená bytost zatoužil po uctívání, které náleželo pouze Stvořiteli. Zpochybňováním Boží autority si začal uzurpovat Boží trůn. Jeho vzpoura vedla až k otevřené válce v nebi.

Přestože Bůh měl s Luciferem dlouho trpělivost, nemohl mu dovolit, aby svou vzpourou narušil a ohrozil celé nebe. „Nebeská rada se zprvu snažila Lucifera přesvědčit. Boží Syn mu představil velikost, dobrotu a spravedlnost Stvořitele, svatost a neměnnost jeho zákona. Bůh stanovil řád v nebi, a Lucifer by zneuctil svého Stvořitele a zničil sám sebe, kdyby se tímto řádem neřídil. Avšak varování, vyslovené v nekonečné lásce a milosti, vyvolalo jen odpor.“ (GC 494; VDV 323)

Aplikace

Co se můžeme naučit o Božím charakteru podle toho, jak se vypořádal se zlem?

LUCIFERŮV SVOD

Ocasem smetl třetinu hvězd z nebe a svrhl je na zem. A drak se postavil před ženu, aby pohltil její dítě, jakmile se narodí. (Zj 12,4)

Osobní studium

Neexistuje žádné logické vysvětlení toho, proč dokonalý anděl Lucifer dovolil, aby v jeho srdci zakořenila pýcha a žárlivost, které nakonec přerostly ve vzpuru proti svému Stvořiteli. Satanova pýcha se rozvinula do otevřené vzpoury. Obvinil Boha, že je nespravedlivý a že jedná nečestně. Svými pochybnostmi a obviněními nakazil i část andělů.

Co odhaluje úvodní text (Zj 12,4) o satanově schopnosti lhát? Jaký vliv mělo jeho jednání na ostatní bytosti?

Když v nebi vypukla válka, andělé se museli rozhodnout, zda budou následovat Ježíše, nebo Lucifera. Jaká byla tato válka? Byla fyzická, byla to válka myšlenek – nebo obojí? Neznáme detaily, ale konflikt byl natolik fyzický, že satan a jeho andělé byli nakonec svrženi „a nebylo již pro ně místa v nebi“ (Zj 12,8.9). Tento boj má tedy i určitý fyzický rozměr.

O válce v nebi můžeme s určitostí říci, že každý anděl se musel rozhodnout pro Krista, nebo proti němu. Koho budou nebeské bytosti následovat? Čí hlas budou poslouchat? Věrní andělé se rozhodli poslouchat Kristovy láskyplné příkazy, zatímco jedna třetina andělů poslouchala raději hlas Lucifera. Nerespek-

tovali Boha, a přišli tak o své místo v nebi. I dnes stojí každý z nás před rozhodnutím, zda bude na Kristově straně, nebo se postaví proti němu. V této kritické době dějin se musí každý z nás rozhodnout, na jakou stranu se postaví. Kde chceš stát ty?

Jakému základnímu principu velkého sporu nás učí uvedené texty?

Gn 2,15–17

Ex 32,26

Joz 24,15

1Kr 18,20.21

Zj 22,17

Když Bůh stvořil lidstvo, hluboko do našeho nitra vložil schopnost myslet, uvažovat a rozhodovat se. Podstatou naší existence je schopnost činit morální rozhodnutí. Nejsme jen roboti. Jsme stvořeni k Božímu obrazu. Od zvířat se lišíme tím, že jsme schopni zvažovat svá rozhodnutí a žít podle věčných duchovních principů. Od dob Luciferovy vzpoury v nebi Bůh povolal svůj lid, aby přijal jeho lásku, poslouchal jeho příkazy a sloužil mu.

Aplikace

Co se můžeme naučit z války, který vypukla v nebi? Jak souvisí s tvým osobním bojem se zlem? Pokud satan dokázal oklamat spravedlivé a svaté nebeské bytosti, o co víc hrozí i nám, že se staneme obětí jeho lži?

ZLO NA PLANETĚ ZEMI

1Nejzchytralejší ze vší polní zvěře, kterou Hospodin Bůh učinil, byl had. Řekl ženě: „Jakže, Bůh vám zakázal jíst ze všech stromů v zahradě?“²Žena hadovi odpověděla: „Plody ze stromů v zahradě jíst smíme. ³Jen o plodech ze stromu, který je uprostřed zahrady, Bůh řekl: „Nejezte z něho, ani se ho nedotkněte, abyste nezemřeli.““ (Gn 3,1-3)

Osobní studium

Bůh stvořil naši planetu jako dokonalou. Bible říká: „Bůh viděl, že všechno, co učinil, je velmi dobré“ (Gn 1,31). Nikde nebyla žádná stopa hříchu ani zla. Bůh však dal Adamovi a Evě stejnou svobodu volby, jakou dal Luciferovi a ostatním stvořeným bytostem. Nechtěl roboty na zemi o nic víc než v nebi.

Stvořitel udělal všechno pro to, aby ukázal podstatu darované svobody. Do zahrady umístil strom, který nazval „strom poznání dobrého a zlého“. Dal si záležet na tom, aby lidé věděli, co znamená svoboda volby, a chápali, že mají na výběr.

Satan (jako had) v rozhovoru s Evou u stromu poznání dobrého a zlého řekl: „Nikoli, nepropadnete smrti. Bůh však ví, že v den, kdy z něho pojiíte, otevřou se vám oči a budete jako Bůh znát dobré i zlé“ (Gn 3,4.5). Jeho argumentace zněla lákavě. Pokud budete jíst z tohoto stromu, vstoupíte do zcela nové úrovně existence a poznání.

Budete nadšeni. Zažijete něco úžasného, o čemž jste dosud neměli ani tušení. Bůh

před vámi něco tají. Evo, vezmi si zakázané ovoce a sněz ho!

Když Eva a později Adam podlehli hadovým slovům a pokušení, otevřeli dveře, které Bůh chtěl nechat navždy zavřené. Byla to brána ke hříchu, utrpení, bolesti srdce, nemoci a smrti.

Jaké následky hříchu sužují celé lidstvo? Co mají tyto texty společného?

Gn 3,1-3

Ř 3,23

Ř 5,12

Hřích je vzpourou proti Bohu a vede k odloučení od něj. Jelikož Bůh je zdrojem života, odloučení od něj vede ke smrti. Dalšími následky jsou nemoc, bolest a utrpení. Utrpení v našem světě je výsledkem života na planetě zpustošené hříchem. To samozřejmě neznamená, že každé utrpení a každá bolest je následkem nějakého našeho osobního, konkrétního hříchu. Znamená to, že každý z nás je ovlivněn životem na hříchem zničené planetě.

Aplikace

Přečti si Gn 3,15; Lv 5,5.6 a J 1,29. Jaké zaslíbení dal Bůh Adamovi a Evě v zahradě po jejich hříchu? Co jim dalo naději v jejich zoufalství? Jaké zaslíbení a jaké řešení Bůh inicioval v Edenu?

LÁSKA, KTERÁ DÁVÁ NADĚJI

¹³Ale Kristus nás vykoupil z kletby zákona tím, že za nás vzal prokletí na sebe, neboť je psáno: „Proklet je každý, kdo visí na dřevě.“ ¹⁴To proto, aby požehnání dané Abrahamovi dostaly v Ježíši Kristu i pohané národy, abychom zaslíbeného Ducha přijali skrze víru. (Ga 3,13.14)

Toho, který nepoznal hřích, kvůli nám ztotožnil s hříchem, abychom v něm dosáhli Boží spravedlnosti. (2K 5,21)

Osobní studium

Adam a Eva zhřešili, a proto je Bůh vyhnal z jejich příbytku, ze zahrady Eden. Od té doby se stala jejich údělem dřina a utrpení. Budou muset trpět a nakonec zemřít bez naděje? Je smrt opravdu konec všeho?

Poté, co zhřešili, jim Bůh dal zaslíbení zaznamenané v Gn 3,15. V souvislosti se satanem (hadem) řekl: „Mezi tebe a ženu položím nepřátelství, i mezi símě tvé a símě její. Ono ti rozdrtil hlavu a ty jemu rozdrtilš patu.“ Adam s Evou možná v té chvíli ještě úplně nechápali, co to znamená, ale věděli, že mohou znovu doufat, že mají naději. Prostřednictvím potomka ženy přijde jejich vykoupení.

Tím potomkem ženy je samozřejmě Ježíš Kristus (Ga 3,16). Na kříži satan „rozdrtil“ Ježíšovu „patu“. Ježíšovo vítězství je však naší zárukou, že jednoho dne bude „rozdrčena“ hadova hlava (Gn 3,15) a dveře utrpení a smrti, které otevřeli Adam a Eva, se navěky zavrou.

Co říkají tyto texty o velikosti Kristovy oběti na kříži?

Žd 2,9

Ga 3,13

2K 5,21

Do našich životů občas přicházejí pochybnosti. Ptáme se, jestli nás Bůh opravdu miluje. Nejlepší je podívat se v tu chvíli na kříž, na trnovou korunu, na hřeby v Kristových rukou a nohou. S každou kapkou krve, kterou Ježíš prolil na Golgotě, Bůh říká: Miluji tě. Nechci být v nebi bez tebe. Ano, zhřešil jsi a prodal ses do rukou nepřítelů. Ano, nejsi hoden žít věčně. Ale já jsem zaplatil výkupné, abych tě získal zpět. Když se podíváš na kříž, jsou pochybnosti, jestli tě Bůh miluje, naprosto zbytečné.

Bible mluví o Ježíši, který přišel na tento svět a prožil bolest srdce a zklamání, které prožívá celé lidstvo. Odhaluje Krista, který čelil stejným pokušením jako my – Krista, který zvítězil nad mocnostmi zla. Zvítězil nejen ve svém životě, ale prostřednictvím své smrti na kříži zvítězil i pro každého z nás osobně.

Ježíš, který stvořil vesmír (viz J 1,3), sestoupil z nebe a nejenže přišel do tohoto padlého světa, ale trpěl v něm tak, jak nikdo z nás nikdy nebude trpět (viz Iz 53,1–5). Ježíš to udělal, protože miluje každého z nás. Máme opravdu velký důvod k naději!

Aplikace

Jak Kristus odpověděl na satanova obvinění na kříži? Co dokázala jeho smrt ve světle velkého sporu mezi dobrem a zlem?

NÁŠ VELEKNĚZ

¹⁴Protože máme mocného velekněze, který vstoupil až před Boží tvář, Ježíše, Syna Božího, držme se toho, co vyznáváme. ¹⁵Nemáme přece velekněze, který není schopen mít soucit s našimi slabostmi; vždyť na sobě zakusil všechna pokušení jako my, ale nedopustil se hříchu. ¹⁶Přistupme tedy směle k trůnu milosti, abychom došli milosrdenství a našli milost a pomoc v pravý čas. (Žd 4,14–16)

²⁴Ježíšovo kněžství však nepřechází na jiného, neboť on zůstává navěky. ²⁵Proto přináší dokonalé spasení těm, kdo skrze něho přistupují k Bohu; je stále živ a přimlouvá se za ně. (Žd 7,24.25)

Osobní studium

To, co pro nás Ježíš udělal na kříži, mu umožňuje přimlouvat se za nás v nebi. Náš vzkříšený Pán je úžasný Velekněz, který nám dává vše, co potřebujeme, abychom byli spaseni a mohli navždy žít v Božím království.

Jaké ujištění ve světě pokušení, utrpení, nemocí a smrti nám dávají úvodní verše?

Text říká, že „na sobě zakusil všechna pokušení jako my, ale nedopustil se hříchu“ (Žd 4,15), a dodává: „Přistupme tedy směle k trůnu milosti, abychom došli milosrdenství a našli milost a pomoc v pravý čas“ (Žd 4,16).

Jinými slovy, Ježíš nás představuje před vesmírem oblečené v jeho spravedlnosti, spasené jeho smrtí a vykoupené jeho krví. On byl vším, čím jsme měli být my. V Kristu není odsouzení za hříchy naší minulosti. V Kristu je naše vina smazána a díky jeho přimluvné službě jsme vysvobozeni z otroc-

tví hříchu. Řetězy, kterými jsme byli spoutáni, jsou uvolněny a my jsme svobodní.

Po čem podle veršů J 17,24–26 Kristus touží ve velkém sporu mezi dobrem a zlem?

„Když byla přinesena velká oběť, vystoupil Kristus na nebesa; pocty andělů však odmítl, dokud nepředloží Otcovi prosbu: Chci, aby také ti, které jsi mi dal, byli se mnou tam, kde jsem já“ (J 17,24). Tehdy se s nevyřčenou láskou a mocí nesla z Otcova trůnu odpověď: „Ať se mu pokloní všichni andělé Boží!“ (Žd 1,6). Ježíš zůstal bez poskvrny. Když skončilo jeho ponížení, když přinesl svou oběť, bylo mu dáno jméno nad každé jiné jméno.“ (GC 501.502; VDV 328)

Ježíš chce, abychom s ním byli v nebi. Největší touhou jeho srdce, důvodem jeho smrti a přimluvné služby je zachránit nás. Pokud něco v životě potřebuješ, řekni o tom Ježíši. Tam, kde je smutek, přináší útěchu. Tam, kde je strach, přináší klid. Tam, kde je vina, přináší odpuštění. Tam, kde je slabost, přináší sílu.

Aplikace

Proč se podle tebe Kristus za nás obětoval? Proč máme pro něho tak velkou cenu?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

„Vyhnáním satana z nebe projevil Bůh svou spravedlnost a uchoval čest své vlády. Když se však dopustil hříchu člověk, protože podlehl lži odpadlého andělů, prokázal Bůh svou lásku tím, že dal svého jednorozeného Syna, aby zemřel za lidstvo, které padlo do hříchu. V nabídce záchrany člověka se projevil Boží charakter. Kristův kříž dokazuje celému vesmíru, že Bůh není odpovědný za to, že se Lucifer vydal cestou zla.“ (GC 500; VDV 327)

„Golgotský kříž potvrzuje, že zákon je neměnný, a současně celému vesmíru přináší svědectví o tom, že mzdou hříchu je smrt. V Kristově smrtelném zvolání „Dokonáno jest“ zazněl satanovi umíráček. Dlouhotrvající velký spor byl tak s konečnou platností rozhodnut a bylo zaručeno konečné odstranění zla. Boží Syn prošel branami smrti, aby svou smrtí zbavil moci toho, kdo smrtí vládne, totiž ďábla“ (Žd 2,14).“ (GC 503; VDV 329)

Otázky k rozhovoru

1. Pokud Bůh věděl, že se Lucifer vzbouří, proč mu vlastně dal možnost volby? Nebo proč Lucifera hned po jeho vzpouře nazabil? Jak by mohly nepadlé bytosti reagovat, kdyby Bůh Lucifera okamžitě zničil? Proč je myšlenka, že se vesmír zajímá o plán spasení (1Pt 1,12; Zj 5,13; Zj 16,7), tak důležitá pro pochopení velkého sporu?
2. Co byl podle vás důvod Kristovy smrti na kříži? Šlo jen o zjevení Božího charakteru? Jakou roli v tom hrálo přinesení výkupného za hřích? Komu bylo vyplaceno? Podělte se o své myšlenky a uveďte pro ně biblické důvody.
3. Co máme na mysli, když používáme výraz „velký spor“? V čem tento velký spor spočívá? Uvažujte o různých aspektech tohoto vesmírného konfliktu. Jak souvisí lekce z tohoto týdne s vaším každodenním životem?
4. Které biblické texty hovoří o realitě velkého, nebeského sporu? Co o něm říkají například Jk 1. a 2. kapitola a Ef 6,12?
5. V čem je pohled adventistů sedmého dne na velký spor mezi ostatními křesťanskými denominacemi jedinečný?

Láska, nebo sobectví?

ZKUŠENOST PRVOTNÍ CÍRKVE

Texty na tento týden

L 19,41–44; Mt 23,37; Žd 11,35–38; Zj 2,10; Sk 2,44–47; J 13,35

Základní verš

„Neboj se, vždyť já jsem s tebou, nerozhlížej se úzkostlivě, já jsem tvůj Bůh. Dodám ti odvahu, pomoci ti budu, budu tě podírat pravici své spravedlnosti.“ (Iz 41,10)

Představ si, že jsi pastýř, který pase své ovce na svazích Olivové hory. Ze stráně se díváš na město Jeruzalém. Najednou slyšíš hlasy, mezi nimiž rozeznáš Ježíšův hlas. Jeho slova tě překvapí. I učedníci mají problém pochopit jejich smysl. Když se paprsky zapadajícího slunce zatřpytí na sněhobílých mramorových zdech chrámu, Ježíš s naléhavostí v hlase řekne: „Vidíte toto všechno? Amen, pravím vám, že tu nezůstane kámen na kameni, všechno bude rozmetáno“ (Mt 24,2). Učedníci jsou zmateni – a ty také. Co tím Ježíš myslí? Jaký vztah mají jeho slova ke konci světa, na který se ptali Ježíšovi učedníci?

Pozorně posloucháš, jak Ježíš mistrně spojuje události, které povedou ke zničení Jeruzaléma, s těmi, které se odehrají těsně před jeho návratem. Ve zničení Jeruzaléma objevuje předobraz satanovy strategie oklamat a zničit Boží lid v době konce. Ježíšova slova ve 23. a 24. kapitole Matoušova evangelia (případně v L 21. kapitole) jasně nastiňují události posledních dnů přirovnané k pádu Jeruzaléma.

Při našem studiu se soustředíme na satanovu strategii, jak oklamat a zničit Boží lid. Čeho se mu nepodaří dosáhnout pronásledováním, bude se snažit dosáhnout pomocí kompromisu. Bůh o tom ví a i v těch nejnáročnějších časech ochrání svůj lid.

Osnova lekce

V této lekci se podíváme na inspirativní zkušenost prvotní církve ve světle Ježíšovy promluvy o budoucích událostech (Mt 23–24). Navzdory pronásledování a všeobecné nenávisti ve společnosti byla (a je) církev povolána žít a šířit nesobeckou lásku vedoucí ke službě všem potřebným.

- Mt 23,37: Ježíšova láska a touha zachrání (neděle)
- Mt 24,15.16: Bůh chrání své věrné uprostřed problémů (pondělí)
- Mt 24,9.13.14: Věrnost Ježíšových následovníků navzdory pronásledování (úterý)
- Mt 24,10–13: Prakticky prožívaná láska uprostřed nenávisti (středa a čtvrtek)

SPASITEL SE ZLOMENÝM SRDCEM

Jeruzaléme, Jeruzaléme, který zabíjíš proroky a kamenuješ ty, kdo byli k tobě poslání; kolikrát jsem chtěl shromáždit tvé děti, tak jako kvočna shromažďuje kuřátka pod svá křídla, a nechtěli jste! (Mt 23,37)

⁴¹Když už byl blízko a uzřel město, dal se nad ním do pláče ⁴²a řekl: „Kdybys poznalo v tento den i ty, co vede k pokoji! Avšak je to skryto tvým očím. ⁴³Přijdou na tebe dny, kdy tvoji nepřátelé postaví kolem tebe val, obklíčí tě a sevrou ze všech stran. ⁴⁴Srovnejí tě se zemí a s tebou i tvé děti; nenechají v tobě kámen na kameni, poněvadž jsi nepoznalo čas, kdy se Bůh k tobě sklonil.“ (L 19,41–44)

Osobní studium

Když Ježíš seděl na Olivové hoře a díval se na město Jeruzalém, měl zlomené srdce. Jan ve svém evangeliu říká: „Přišel do svého vlastního, ale jeho vlastní ho nepřijali“ (J 1,11). Ježíš udělal vše pro záchranu svého lidu před blížícím se zničením milovaného města.

Ježíšova láska k jeho lidu pramenila ze srdce naplněného nekonečným milosrdenstvím. Opakovaně je s láskou vyzýval, aby činili pokání a přijali jeho laskavou nabídku milosti a milosrdenství.

Co říkají následující verše o Ježíšově postoji k jeho lidu? Jak lidé reagovali na jeho láskyplné pozvání milosti a milosrdenství? Co se z toho dovídáme o Boží povaze?

L 19,41–44

Mt 23,37,38

J 5,40

Ve světle Boží lásky je obtížné pochopit událost, jakou bylo zničení Jeruzaléma (podobně jako jiné tragédie, které se odehrály v průběhu dějin). Dějinné záznamy svědčí o tom, že když římský generál Titus vedl své armády proti městu, zemřely desetitisíce

lidí. Jeruzalém byl zpustošen. Muži, ženy a děti byli povražděni. Kde byl Bůh, když jeho lid tak trpěl? Odpověď je jasná, ale není snadné ji plně pochopit. Jeho srdce bylo zlomené. Jeho oči se naplnily slzami. Po staletí oslovoval svůj lid. Svou vzpourou proti jeho lásce a laskavosti však ztratili jeho božskou ochranu. Bůh vždy nezasahuje, aby omezil dopady nesprávných rozhodnutí svého lidu. Nechává, aby se rozvinuly přirozené důsledky vzpoury. Bůh nezavinil smrt dětí při zničení Jeruzaléma. Tragická smrt nevinných byla satanovým činem, ne Božím.

Satan má zálibu v násilí a podněcuje nejhorší vášně lidského srdce. V průběhu staletí bylo jeho záměrem lhát a ničit a potom obviňovat ze svých špatných činů Boha.

Přečti si text Mt 24,15–20. Jaký pokyn dal Ježíš svému lidu, aby ho zachránil před blížícím se zničením Jeruzaléma?

Je dobré si zapamatovat, že velká většina křesťanů žijících v Jeruzalémě v roce 70 po Kristu pocházela ze židovského prostředí. Milující Bůh chtěl zachovat co nejvíce svého lidu. Proto dal pokyn, aby jeho věrní z města utekli, jakmile se římská vojska přiblíží k Jeruzalému.

Aplikace

Zamysli se nad touto větou: „Boží charakter neposuzujeme podle událostí, které vidíme kolem sebe. Namísto toho se snažme vnímat všechny události přes optiku jeho láskyplného charakteru zjeveného v Bibli.“ Proč je to dobrá rada?

ZÁCHRANA KŘESŤANŮ

¹⁵Když pak uvidíte „znesvěcující ohavnost“, o níž je řeč u proroka Daniele, jak stojí na místě svatém – kdo čteš, rozuměj – ¹⁶tehdy ti, kdo jsou v Judsku, ať uprchnou do hor. (Mt 24,15,16)

Bůh je naše útočiště, naše síla, pomoc v soužení vždy velmi osvědčená. (Ž 46,2)

Neboj se, vždyť já jsem s tebou, nerozhlížej se úzkostlivě, já jsem tvůj Bůh. Dodám ti odvahu, pomoci ti budu, budu tě podírat pravici své spravedlnosti. (Iz 41,10)

Osobní studium

V událostech, které vedly ke zničení Jeruzaléma, se jasně projevuje Boží milosrdenství, milost, prozřetelnost a také to, že ví předem, co se stane. Římská vojska pod vedením Cestia Galla obklíčila Jeruzalém. Ve chvíli, kdy už se jejich útok zdál neodvratný, se Římané nečekaně stáhli. Židovská vojska je pronásledovala a dosáhla velkého vítězství.

Během ústupu Římanů pronásledovaných židovským vojskem se křesťanům podařilo uprchnout do města Pelly v Pereji za Jordánem. Čekající křesťané tak dostali slíbené znamení a všichni měli možnost uposlechnout Ježíšovo varování. Události probíhaly tak, že ani Židé, ani Římané nemohli útěku křesťanů zabránit.“ (GC 30; VDV 25)

Co říkají úvodní texty (Mt 24,15.16; Ž 46,2; Iz 41,10) o Boží prozřetelnosti?

Bůh je svrchovaný a má moc nad událostmi na zemi, takže v konečném důsledku

dosáhne svých záměrů. Přestože Bůh někdy mění své původní plány na základě našich lidských rozhodnutí, jeho základní plán pro tuto planetu se nemění a Bůh ho nakonec dosáhne. Jsou období, kdy Boží lid zažívá obtíže, pronásledování, vězení, a dokonce i smrt pro Krista. Ale i v těch nejnáročnějších dobách satanových nekrutějších útoků Bůh udržuje a zachovává svou církev.

Přečti si texty Žd 11,35–38 a Zj 2,10. Jakou realitu odhalují o našem boji se silami zla? Jak jsou tyto pasáže v souladu s myšlenkou ochrany, kterou Bůh zaslubuje svému lidu? Existuje rozpor v myšlence Boží ochrany a toho, že Bůh dovolil, aby někteří lidé čelili bolestnému utrpení, a dokonce mučednické smrti?

„Marně se satan snažil zničit Kristovu církev násilím. Velký spor, v němž Kristovi učedníci položili své životy, neskončil, když tito věrní vlajkonoši na svých místech padli. Svou smrtí zvítězili. Boží dělníci padli, ale Boží dílo se nezastavilo.“ (GC 41; VDV 31)

Aplikace

Ačkoli mnozí pisatelé Bible opakovaně procházeli bolestí a utrpením, nepřestávali mluvit o realitě Boží lásky. Co se z toho můžeme naučit? Jak můžeš ve svém životě prožívat stejnou lásku?

VĚRNOST UPROSTŘED PRONÁSLEDOVÁNÍ

⁹Tehdy vás budou vydávat v soužení i na smrt a všechny národy vás budou nenávidět pro mé jméno. [...] ¹³Ale kdo vytrvá až do konce, bude spasen. ¹⁴A toto evangelium o království bude kázáno po celém světě na svědectví všem národům, a teprve potom přijde konec. (Mt 24,9.13.14)

¹Saul schvaloval, že Štěpána zabil. Tehdy začalo kruté pronásledování jeruzalémské církve; všichni kromě apoštolů se rozprchli po Judsku a Samařsku. ²Zbožní muži Štěpána pochovali a velmi nad ním truchlili. ³Saul se však snažil církev zničit: pátral dům od domu, zatýkal muže i ženy a dával je do žaláře. ⁴Ti, kteří se z Jeruzaléma rozprchli, začali kázat evangelium všude, kam přišli. (Sk 8,1–4)

Osobní studium

Během prvních staletí rostla křesťanská církev velmi rychle. Dělo se to navzdory věznění, mučení a pronásledování. Věřící byli zcela oddáni Kristu a naplněni Duchem svatým. Mocně hlásali evangelium, díky čemuž se obrátily desetitisíce lidí.

S čím se setkávala křesťanská církev v prvním století? Proč rostla tak rychle?

Sk 2,41

Sk 4,4.31

Sk 5,42

Sk 8,1–8

Učedníci čelili zákazům (Sk 4,17), věznění (Sk 5,17.18), pronásledování (Sk 8,1) a někteří z nich zemřeli násilnou smrtí (Sk 7,59; Sk 12,2). Přesto v moci Ducha svatého odvážně ohlašovali vzkříšeného Krista a křesťanské sbory se rozrůstaly po celém Judsku, Galileji a Samaři (Sk 9,31).

Základy pekla se otřásaly. Uvolnila se pouta, kterými satan svazoval lidi v zajetí hříchu. Před mocí vzkříšeného Krista se rozpadaly pohanské pověry. Šíření evangelia bylo úspěšné i přes obrovský odpor. Učedníci se už neschovávali se strachem v horní místnosti. Úzkost a obavy se rozplynuly.

Namísto strachu naplnila srdce učedníků víra. Jediný pohled na vzkříšeného Pána změnil jejich životy. Ježíš jim dal nový důvod žít. Náš Pán jim dal nejen velké pověření (Mk 16,15), ale také velké zaslíbení: „... dostanete sílu Ducha svatého, který na vás sestoupí, a budete mi svědky v Jeruzalémě a v celém Judsku, Samařsku a až na sám konec země“ (Sk 1,8).

Evangelium proniklo do nejvzdálenějších koutů země (Ko 1,23). A to i přesto, že poslední z učedníků, Jan, zemřel na konci prvního století. Přišli další, převzali a nesli dál pochodeň pravdy a zvěstovali živého Krista. Plinius mladší působil jako místodržitel v římské provincii Bithýnii na severním pobřeží dnešního Turecka. Kolem roku 110 po Kristu napsal císaři Trajánovi dopis, ve kterém ho informuje, jak postupuje proti křesťanům, a zároveň se ptá, jak má pokračovat dál. Uvádí, že existuje „velký počet vyšetřovaných a mnoho lidí různého věku, společenských skupin a obou pohlaví je – a ještě bude – postaveno před soud. Nákaza této pověry se rozšířila nejen do měst, ale i do menších obcí na venkově.“ (BETTENSON, Henry. *Documents of the Christian Church*. New York: Oxford University Press, 2011, s. 4)

Navzdory nejkrutějším útokům ďábla křesťanská církev rychle rostla.

Aplikace

Co se můžeme naučit od rané církve? Jak nám to může pomoci dnes, v době konce?

PÉČE O SPOLEČENSTVÍ

¹⁰A tehdy mnozí odpadnou a navzájem se budou zrazovat a jedni druhé nenávidět; ¹¹povstanou živí proroci a mnohé svedou, ¹²a protože se rozmůže nepravost, vychladne láska mnohých. ¹³Ale kdo vytrvá až do konce, bude spasen. (Mt 24,10–13)

⁴³Všech se zmocnila bázeň, neboť skrze apoštoly se stalo mnoho zázraků a znamení. ⁴⁴Všichni, kteří uvěřili, byli pospolu a měli všechno společné. ⁴⁵Prodávali svůj majetek a rozdělovali všem podle toho, jak kdo potřeboval. ⁴⁶Každého dne pobývali svorně v chrámu, po domech lámali chléb a dělili se o jídlo s radostí a s upřímným srdcem. ⁴⁷Chválili Boha a byli všemu lidu milí. A Pán denně přidával k jejich společenství ty, které povolával ke spáse. (Sk 2,43–47)

Osobní studium

Raná křesťanská církev rostla nejen proto, že její členové kázali evangelium, ale také proto, že podle evangelia žili. Věřící sloužili stejně jako Kristus, který „chodil po celé Galileji, učil v jejich synagógách, kázal evangelium království Božího a uzdravoval každou nemoc a každou chorobu v lidu“ (Mt 4,23). Ježíš se upřímně zajímal o lidi. A podobně to dělala i raná církev. Právě nesobecká láska a odhodlání naplňovat lidské potřeby, v kombinaci s hlásáním evangelia v moci Ducha svatého, měly významný vliv na svět v prvních staletích křesťanské církve.

Přestože se okolnosti liší, jaké zásady se můžeme naučit z těchto textů o pravém křesťanství?

Sk 2,43–47

Sk 3,6–9

Sk 6,1–7

První křesťané následovali Kristův příklad. Petr řekl, že „Bůh obdařil Ježíše z Nazareta Duchem svatým a mocí, Ježíš procházel zemí, všem pomáhal a uzdravoval všechny, kteří byli v moci ďáblůvě, neboť Bůh byl s ním“ (Sk 10,38). Kristova církev byla jeho tělem na zemi a také ona v prvních

staletích vyjadřovala Kristovu obětavou lásku a zájem o zraněné, zlomené lidstvo. První křesťané byli živou ukázkou Kristova soucítí.

Ve velkém sporu, který zuří ve vesmíru, chce ďábel znehodnotit Boží obraz, který Stvořitel do lidstva vložil. Cílem evangelia je obnovit v lidech Boží obraz. Tato obnova zahrnuje uzdravení v tělesné, duševní i duchovní oblasti.

Ježíš zjevuje svůj plán pro každého z nás: „Zloděj přichází, jen aby kradl, zabíjel a ničil. Já jsem přišel, aby [moje ovce] měly život a měly ho v hojnosti“ (J 10,10). Kristus touží, abychom byli fyzicky zdraví, duševně bdělí, emocionálně stabilní a duchovně celiství.

To platí zejména ve světle zaslíbení jeho návratu. Tento svět prochází obrovskou krizí. Ježíšovy předpovědi v Mt 24 a L 21 mluví o katastrofické situaci, která bude na zemi před jeho návratem. Ale když se nás Kristus dotkne svou uzdravující milostí, zatoužíme, aby tento léčivý dotek okusili i ostatní. Ježíš nás posílá do zkaženého a rozvráceného světa jako své vyslance, abychom se dotkli druhých jeho láskou. Rané křesťanství charakterizovala vzájemná láska věřících, která naplňovala i jejich společenství.

Aplikace

Jak může církev spolupracovat s Kristem při odhalení, že satanova obvinění jsou lživá?

POSELSTVÍ LÁSKY

¹⁰A tehdy mnozí odpadnou a navzájem se budou zrazovat a jedni druhé nenávidět; ¹¹povstanou živí proroci a mnohé svedou, ¹²a protože se rozmůže nepravost, vychladne láska mnohých. ¹³Ale kdo vytrvá až do konce, bude spasen. (Mt 24,10–13)

Podle toho všichni poznají, že jste moji učedníci, budete-li mít lásku jedni k druhým. (J 13,35)

A tak máme od něho toto přikázání: Kdo miluje Boha, ať miluje i svého bratra. (1J 4,21)

Osobní studium

Co odhalují úvodní verše (J 13,35; 1J 4,21) o satanově útoku na Boha a jeho vládu? Co říkají o podstatě skutečného křesťanství?

Láska byla v prvních staletích normou chování křesťanských sborů. Jeden z nejosobitějších latinských církevních spisovatelů Quintus Tertullianus (přelom 2. a 3. století) ve svém díle *Apologeticum* o pohledu pohanů na křesťany napsal: „Toto obzvláštní dílo lásky vtisklo u některých poznámku: ‚Hle, jak se navzájem milují.‘“ (TERTULLIANUS. *Obrana křesťanů*. dostupné na https://www.tertullian.org/other/czech_apologeticum.htm)

Jedno z největších zjevení Boží lásky se projevilo, když svět v prvních staletích zasáhly dvě ničivé epidemie (kolem let 160 a 265). Křesťané sloužili nemocným a umírajícím. Tyto epidemie zabily desetitisíce lidí a vyplnily celé vesnice a města. Nezištná, obětavá, pečlivá a milující služba křesťanů měla na obyvatelstvo obrovský vliv. Postupem času tisíce, později statisíce, a nakonec miliony obyvatel Římské říše uvěřily v Ježíše Krista. Láska, otevřený zájem a organizovaná, nezištná péče o nemocné a umírající byla

důvodem obdivu k těmto věřícím a ke Kristu, kterého reprezentovali.

Knihou amerického sociologa a religionisty Rodneyho Starka *Vzestup křesťanství* zobrazuje tyto dějinné události z nového úhlu pohledu. Popisuje, jak se během druhé epidemie celé křesťanské společenství, které bylo v té době ještě silně židovsko-křesťanské, stalo účinnou armádou sester a ošetřovatelů, kteří zajišťovali základní potřeby pro přežití trpící komunity.

„Na vrcholu druhé epidemie, kolem roku 260 po Kristu, Dionýzios vyjádřil ve velikonočním dopise počtu hrdinskému úsilí místních křesťanů, z nichž mnozí přišli o život, když se starali o druhé. Většina našich spoluvěřících projevila bezmeznou lásku a obětavost. Nikdy se nešetřili a mysleli jeden na druhého. Nedbali na nebezpečí, starali se o nemocné, naplňovali každou jejich potřebu, sloužili jim v Kristu a spolu s nimi odcházeli z tohoto života klidní a šťastní. Nakazili se od nich, když byli v jejich blízkosti, starali se o své bližní a radostně a klidně sdíleli jejich bolesti.“ (STARK, Rodney. *The Rise of Christianity*. Princeton, New Jersey: Princeton University Press, 1996, s. 182)

Aplikace

Jaké poselství nám sděluje zpráva o jednání křesťanů v prvních staletích existence církve? Jak se můžeme naučit projevovat stejně nesobeckého ducha? Co v tomto kontextu znamená zemřít sám sobě (Mt 16,24.25; J 12,24)?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

„Marně se satan snažil zničit Kristovu církev násilím. Velký spor, v němž Kristovi učedníci položili své životy, neskončil, když tito věrní vlajkonosi na svých místech padli. Svou smrtí zvítězili. Boží dělníci padli, ale Boží dílo se nezastavilo. Evangelium se šířilo stále dál a počet jeho vyznavačů rostl. Proniklo dokonce do oblastí, kam se nedostali ani římsí orlové. Jak prohlásil jeden křesťan před pohanskými vládci: Můžete nás zabít, mučit, odsuzovat... Vaše nespravedlnost je důkazem, že jsme nevinni... Ani vaše krutost vám nepomůže. Vedli tím jen další ke stejné vytrvalosti. Čím více nás kosíte, tím více rostou naše řady. Krev křesťanů je setbou.“ (Tertullian, Obrana, odstavec 50) (GC 41.42; VDV 31.32)

„Tajemná Boží prozřetelnost, která dopouští, aby zlí lidé pronásledovali spravedlivé, působí lidem slabé víry velké rozpaky. Někteří z nich mají dokonce sklon přestat důvěřovat Bohu, protože dopouští, aby se nejpodlejší lidem dařilo dobře a navíc aby sužovali a trápili ty nejlepší a nejčistší. Kladou otázku, jak může spravedlivý, milosrdný a všemohoucí Bůh takovou nespravedlnost a násilí trpět. Nemáme však právo klást takové otázky. Bůh svou lásku prokázal zcela dostatečně. Nemáme právo pochybovat o jeho dobrotě jen proto, že nejsme schopni pochopit jednání jeho prozřetelnosti.“ (GC 47; VDV 35)

Otázky k rozhovoru

1. Má vůbec utrpení nějaký vyšší smysl? Proč podle vás Bůh dovoluje, aby jeho lid trpěl?
2. Někdy se stává (podobně jako v rané církvi), že se utrpení přetaví do něčeho dobrého. Co však tehdy, když nevidíme žádnou útěchu, žádný vyšší smysl utrpení? Proč je v takových situacích důležité mít osobní zkušenost s Boží láskou, abychom si zachovali víru?
3. Jak byste svému příteli odpověděli na následující otázky? „Kde je Bůh v mém utrpení?“ „Pokud mě miluje, proč prožívám tak těžké období?“
4. Jak se může váš sbor stát společenstvím, které má vliv na svět? Uvažujte, jak se může téma tohoto týdne prakticky projevat ve vaší službě.

Světlo svítí ve tmě

4. A 5. STOLETÍ – OBDOBÍ KOMPROMISŮ V CÍRKVI

Texty na tento týden

J 8,44; Př 23,23; Sk 20,26–32; 2Te 2,7–12; Ž 119,105.116.130.133.160; Př 16,25; 2K 4,3–6

Základní verš

„Ježíš jim řekl: „Ještě jen na malou chvíli je světlo mezi vámi. Dokud máte světlo, neustávejte v cestě, aby vás nepřekvapila tma; kdo chodí ve tmě, neví, kam jde.““ (J 12,35)

Ve Zjevení je ďábel zobrazen jako drak a had (Zj 12,9). Je drakem, protože touží zničit Boží lid, a hadem, protože používá své mazané lži, aby všechny oklamal. V letech následujících po Kristově smrti byly tisíce věřících vystaveny nesmírnému utrpení. Byli mučeni, házeni lvům, upalováni na hranicích a jinak týráni – a to vše jen proto, že odmítali uctívat „božstva“ císařského Říma. Navzdory tomuto krutému zacházení mnozí zůstali věrní, evangelium se nadále šířilo a církev rostla.

Když to satan viděl, změnil svou strategii. Do církve přicházelo mnoho pohanů, ale mnozí z nich bez důkladného poučení o biblické pravdě. Tak se stalo, že se do církve dostaly nesprávné myšlenky. Pravdy Písma se promíchaly s pohanskými zvyky. Čtvrté a páté století bylo obdobím kompromisů, kdy církevní představitelé propojovali pohanské praktiky s křesťanským učením.

Ale i v těch nejtěžších časech byl Bůh neustále se svým lidem. Věřící nacházeli Ježíše, „cestu, pravdu a život“, a v moci Ducha svatého stáli pevně, dokonce i tváří v tvář obrovskému tlaku a pokušení vzdát se svého přesvědčení. Zůstali věrní Boží vůli zjevené v Písmu a neochvějně stáli za pravdou jeho slova, bez ohledu na tlak, který byl na ně vyvíjen, ať už otevřeně, nebo skrytě.

Osnova lekce

Tato lekce je inspirována zkušeností křesťanů 4. a 5. století, kdy už církev nečelila tolika nebezpečím „zvenčí“, ale spíše „zevnitř“. Zaměříme se na to, jak Ježíš, ale i apoštolové připravovali další generace na nebezpečí odklonu od Boží pravdy, což je jedna z nebezpečných taktik Božího nepřítel.

- J 8,43.44: Lež a klam jako satanův nástroj k odvedení od Krista (neděle)
- Sk 20,26–32: Draví vlci – nebezpečí „zevnitř“ církve (pondělí)
- J 17,15–17; Sk 20,32: Boží slovo – ochrana před bludy (úterý)
- Př 16,25; Sd 21,25 a Iz 53,6: Vlastní názor nebo svědectví Písma (středa)
- 2K 4,3–6: Naše oslabená mysl a jistota Boží pravdy (čtvrtek)

KOMPROMISY – SATANOVA LSTIVÁ STRATEGIE

Ježíš mu odpověděl: „Já jsem ta cesta, pravda i život. Nikdo nepřichází k Otci než skrze mne. (J 14,6)

⁴³Proč mou řeč nechápete? Proto, že nemůžete snést mé slovo. ⁴⁴Váš otec je ďábel a vy chcete dělat, co on žádá. On byl vrah od počátku a nestál v pravdě, poněvadž v něm pravda není. Když mluví, nemůže jinak než lhát, protože je lhář a otec lži. (J 8,43.44)

Osobní studium

Jaký kontrast mezi Ježíšovým a satanovým charakterem najdeme v úvodních textech (J 14,6 a 8,43.44)?

Ježíšova slova jsou pravda, protože on je autorem, původcem pravdy. Pravda vychází ze srdce moudrého, milujícího a vševedoucího Boha. On je základem reality a vši pravdy.

Naproti tomu satan je lhář a otec lži. Je připraven použít lži, podvody, dezinformace a překrucování pravdy, aby svedl Boží lid a způsobil jeho pád. Tak oklamal i Evu a Adama v Edenu. Překrucoval pravdu, vytvářel pochybnosti a popíral to, co řekl Bůh. Satanův výrok „Nikoli, nepropadnete smrti“ (Gn 3,4) byl v jasném rozporu s tím, co o jedení ovoce ze stromu poznání dobrého a zlého řekl Bůh. Během staletí používá satan stejnou strategii: podkopává důvěru v Boží slovo, odporuje zjevené Boží vůli, překrucuje Písmo a nesprávně cituje Bibli, je-li to v jeho prospěch.

Jakou podobnost nacházíme v těchto biblických pasážích týkajících se pravdy Božího slova? Jaké je jejich hlavní poselství?

Př 23,23

J 17,17

J 8,32

„Satan dobře věděl, že Písmo lidem umožní odhalit jeho podvody a postavit se mu na odpor. Vždyť i Spasitel světa odrážel jeho útoky slovy Písma. Proti každému útoku Kristus nastavil štít věčné pravdy; bránil se slovy: ‚Je psáno.‘ Proti každému návrhu protivníka postavil Kristus moudrost a sílu Božího slova. Aby tedy satan udržel svou nadvládu nad lidmi a utvrdil moc papežského uchvatitele, musel lidi udržovat v neznalosti Písma. Bible vyvyšuje Boha a vymezuje lidem jejich místo, proto musí být jeho svaté pravdy utajeny a potlačeny.

Tento způsob argumentace přijala i Římská církev. Po staletí bránila rozšiřování Bible; zakazovala lidem Bibli číst, nebo ji dokonce mít doma. Bezzásadoví kněží a preláti svými výklady biblického učení sledovali jediný cíl: podpořit vlastní domnělá práva. Tak se papež stal téměř všeobecně uznávaným zástupcem Boha na zemi a osoboval si moc nad církví i státem.“ (GC 51; VDV 38)

Aplikace

Jakými způsoby se dnes satan pokouší překroutit nebo nesprávně vyložit Boží slovo?

DRAVÍ VLCI

²⁶Proto vám v tento den prohlašuji před Bohem, že mou vinou nikdo nezahyne, ²⁷neboť jsem vám oznámil celou Boží vůli a nic jsem nezamlčel. ²⁸Dávejte pozor na sebe i na celé stádo, ve kterém si vás Duch svatý ustanovil za strážce, abyste byli pastýři Boží církve, kterou si Bůh získal krví vlastního Syna. ²⁹Vím, že po mém odchodu přijdou mezi vás draví vlci, kteří nebudou šetřit stádo. ³⁰I mezi vámi samými povstanou lidé, kteří povedou scestné řeči, aby strhli učedníky na svou stranu. ³¹Buďte proto bdělí a pamatujte, že jsem se slzami v očích po tři roky ve dne v noci každému z vás neustále ukazoval cestu. ³²Nyní vás svěřuji Bohu a slovu jeho milosti, které má moc vás proměnit a dát vám podíl mezi všemi, kdo jsou posvěceni. (Sk 20,26–32)

Osobní studium

Jaká konkrétní varování dal v úvodních verších apoštol Pavel církevním představitelům v Efezu v souvislosti s přicházejícím odpadlictvím (Sk 20,26–32)?

Cílem Pavlovy rady bylo připravit církev na přicházející události. V těchto pasážích popisuje velké obavy, které cítí. Apoštola znepokojuje, že mezi věřící vniknou „draví vlci, kteří nebudou šetřit stádo“ (Sk 20,29). Jinými slovy, věřící budou čelit silnému pronásledování, které bude působit zevnitř církve. Své obavy vyjádřil apoštol slovy: „I mezi vámi samými povstanou lidé, kteří povedou scestné řeči, aby strhli učedníky na svou stranu“ (Sk 20,30).

Do církve se skutečně vkradly bludné nauky. Nepravdivé doktríny nahradily věčné pravdy a v církvi začaly převládat pohan-ské praktiky. Ve čtvrtém a pátém století se do křesťanské církve nenápadně vplížily kompromisy, pravděpodobně omlouvané odstraněním překážek pro rozvoj misie. Výsled-

kem však byl nebezpečný odklon od pravdy Božího slova.

Přečti si 2Te 2,7–12. Jak apoštol Pavel popisuje blížící se odpadnutí? Jak se projeví?

Pavlova slova, že „ta nepravost již působí“ (2Te 2,7), jsou velmi důležitá. Dokonce i v Pavlově době totiž docházelo k postupnému odklonu od pravdy Božího slova, pokud šlo o poslušnost Božího zákona. Toto postupné odpadnutí pokračovalo i v pozdějších stolecích.

V protikladu k ustanovením druhého přikázání se součástí křesťanského uctívání staly modly. Po tisíciletí byly modly v popředí všech pohanských náboženství. Aby bylo křesťanství přijatelnější pro pohany přicházející do křesťanské církve, byla pohanská božstva postupně přijata v církvi prostřednictvím jejich transformace na takzvané „svaté“. Neděle, den uctívání boha slunce, byla postupně přijata za den křesťanské bohoslužby pod záminkou připomínání si Ježíšova zmrtvýchvstání. Tento falešný den odpočinku, který nemá v Písmu oporu, převládá i v současnosti.

Aplikace

Jaké kompromisy se dnes stávají součástí života církve? Jaké kompromisy jsi v pokušení dělat ty sám? Proč je nebezpečné míchat pravdu a blud?

BOŽÍ SLOVO JAKO PRAVDA

¹⁵Neprosím, abys je vzal ze světa, ale abys je zachoval od zlého. ¹⁶Nejsou ze světa, jako ani já nejsem ze světa. ¹⁷Posvěť je pravdou; tvoje slovo je pravda. (J 17,15–17)

Nyní vás svěřuji Bohu a slovu jeho milosti, které má moc vás proměnit a dát vám podíl mezi všemi, kdo jsou posvěceni. (Sk 20,32)

Osobní studium

Porovnej úvodní texty (J 17,15–17; Sk 20,32). Co říkají Ježíš a apoštol Pavel v souvislosti s naší ochranou před satanovými podvody?

Bible je neomylným zjevením Boží vůle. Představuje nebeský plán na záchranu lidstva. Pavel na jiném místě píše: „Veškeré Písmo pochází z Božího Ducha a je dobré k učení, k usvědčování, k nápravě, k výchově ve spravedlnosti...“ (2Tm 3,16). To znamená, že celá Bible „pochází z Božího Ducha“. Nejen některé části anebo některé části více než jiné. Celou Bibli musíme přijímat jako Boží slovo. V opačném případě se do široka otevírají dveře pro lži a podvody, které nás odvádějí od Boha.

Bible jasně odhaluje nekonečnou Boží lásku v kontextu velkého sporu. Odhaluje také satanské bludy a podvody. Dábel nenávidí Boží slovo a během staletí se ze všech sil snaží zničit jeho vliv.

Vždyť co bychom věděli o plánu spasení bez Bible? Pochopili bychom něco o Ježíšově narození, životě, učení a o jeho službě? Byli bychom bez Písma schopni pochopit hloubku Kristovy oběti, slávu jeho zmrt-

výchvstání, sílu jeho přímelné služby a majestát jeho návratu?

Všechny klíčové pravdy týkající se spasení nám zjevuje, připomíná a zdůrazňuje Boží slovo. Jen ono musí být základní normou a rozhodujícím kritériem pro pochopení celé Boží pravdy.

Proto musíme bojovat proti všem možným pokusům podkopat autoritu Písma. Nebezpečné jsou i postoje těch, kteří sice slovy vyznávají velkou lásku k Bibli, ale zároveň vyvolávají pochybnosti o její inspiraci a původu. Je tragické, že pod vlivem současného myšlení se mnozí teologové a křesťané natolik zaměřují na lidskou stránku Písma, že Bible se v jejich očích stává téměř výlučně lidským slovem a ztrácí svůj Božský původ a autoritu. Tvrdí, že Bible je dílem králů, pastevců, rybářů, kněží, básníků a dalších, kteří vyjadřovali své chápání a představy o Bohu, přírodě a skutečnosti nejlépe, jak to ve své době dokázali.

Opravdu to tak bylo? Pokud by to byla pravda, proč bychom se my, kteří žijeme ve 21. století, měli vůbec zajímat o to, co si tyto lidé mysleli? A už vůbec nedává smysl, proč by se právě jejich myšlenky měly stát základem naší naděje na věčnost.

Aplikace

Prečti si verše Ž 119,105.116.130.133.160. Co říká žalmista o významu Božího slova v plánu spasení? Jak tyto texty formují náš pohled na Písmo?

LIDSKÉ NÁZORY A AUTORITA PÍSMO

Někdy se člověku zdá cesta přímá, ale nakonec přivede k smrti. (Př 16,25)

V těch dnech neměli v Izraeli krále. Každý dělal, co uznal za správné. (Sd 21,25)

Všichni jsme bloudili jako ovce, každý z nás se dal svou cestou, jej však Hospodin postihl pro nepravost nás všech. (Iz 53,6)

Osobní studium

Duch svatý působí na naše myšlení. Vybízí nás, abychom přemýšleli o věcech kolem nás. Jak někdo výstižně řekl: „Křesťané ne vypínají svůj mozek při vstupu do kostela.“ K objevení Boží pravdy zjevené v Bibli však samotná genialita lidského uvažování nestačí. Pravda není otázkou názoru. Je to Boží zjevení.

Co prozrazují úvodní texty (Př 16,25; Sd 21,25 a Iz 53,6) o lstivé satanově strategii?

Jedním z neúčinnějších ďáblových podvodů je vést nás k přesvědčení, že lidský rozum sám stačí k pochopení Boží vůle i bez pomoci Ducha svatého a poučení Božím slovem. Může se stát, že určitý pohled na svět se nám (nebo dokonce celé společnosti) bude zdát správný, ale v Božích očích může být naprosto nepřijatelný.

Před pár lety jsme se s manželkou rozhodli, že si odpoledne uděláme výlet do lesa nedaleko hotelu, ve kterém jsme byli ubytováni. Většinou se poměrně dobře orientuji,

a i po asi dvouhodinové procházce různými lesními stezkami jsem si byl docela jistý, že cestu zpět poměrně snadno najdu. Brzy jsem však zjistil, že jsme se v lese beznadějně ztratili. Slunce začalo zapadat a já se bál nejhoršího. Měli jsme velké štěstí, že jsme potkali další turisty, kteří cestu znali a nasměrovali nás. Byli jsme nejméně osm kilometrů od hotelu, ale naštěstí poblíž hlavní cesty. Jelikož jejich auto bylo zaparkováno nedaleko, nabídli nám odvoz do našeho hotelu. Objevit někoho, kdo znal cestu a pomohl nám dostat se do našeho cíle, bylo pro nás přímo životně důležité.

Bůh nás nenechal na naší životní pouti samotné. Duch svatý usměrňuje náš pohled na Písmo, které nás vede domů. Pravda a lež, správné a nesprávné, dobro a zlo – to můžeme správně pochopit pouze ve světle Božího slova. To, co odporuje Bohu a jeho Slovu, je omyl a blud. Taková cesta je vždy nebezpečná. A naopak, to, co je v souladu s Bohem, je pravda a dobro. Je důležité, abychom Boží slovo přijímali jako konečného arbitra ve věcech pravdy a morálky.

Aplikace

Proč lidská mysl není schopna objevit Boží pravdu bez pomoci Ducha svatého? Jaký je podle tebe vztah mezi lidským přemýšlením a Božím zjevením? Jak nám náš rozum pomůže pochopit Boží zjevení? Vzpomeňte si například na proroctví v knize Daniel 2. kapitole, které pokrývá světové dějiny od dob Babylóna až po budoucnost. Jaký vliv má takové proroctví na naše uvažování?

BOJ O MYSL ČLOVĚKA

³Je-li přesto naše evangelium zahaleno, je zahaleno těm, kteří spějí k záhubě. *‘Bůh tohoto světa oslepil jejich nevěřící mysl, aby jim nezvešlo světlo evangelia slávy Kristovy, slávy toho, který je obrazem Božím. ⁵Vždyť nezvěstujeme sami sebe, nýbrž Krista Ježíše jako Pána, a sebe jen jako vaše služebníky pro Ježíše. ⁶Neboť Bůh, který řekl „ze tmy ať zazáří světlo“, osvitil naše srdce, aby nám dal poznat světlo své slávy ve tváři Kristově. (2K 4,3–6)*

Osobní studium

Uvažuj o úvodním textu (2K 4,3–6). Jak rozumíš tomu, že „bůh tohoto světa oslepil jejich nevěřící mysl...“ (2K 4,4)? V čem je jejich mysl oslepena? Co je opakem slepoty? Jak se to může stát?

Řecké slovo pro „mysl“ v této pasáži je *noéma*. Doslova to znamená naše vnímání nebo mentální schopnosti. „Boj mezi Kristem a satanem je bojem o mysl lidí (Ř 7,23.25; 12,2; 2K 3,14; 11,3; Fp 2,5; 4,7.8). Satanovým hlavním cílem je zaslepit nebo zatemnit lidskou mysl. Dělá to tak, že člověka odvádí od studia Božího slova. Narušuje schopnost mysli tím, že ji zahlcuje a zcela zaměstnává věcmi tohoto života a vede ji k pýše a vyvyšování sebe.“ (6BC 854)

Nedostatek poznání u těch, kteří budou ztraceni, nespočívá v tom, že by nemohli vědět. Vzniká proto, že nechtějí vědět. Měli mnoho příležitostí poznat pravdu, ale roz-

hodli se nevěřit a satan jim zaslepil oči. Satanovo království je královstvím temnoty. „Evangelium je jediný způsob, jak odhalit satanovy nekalé plány a podvody. Jen díky evangeliu mohou lidé spatřit cestu z temnoty do světla.“ (6BC 854) Podstatou novozákonního poselství je život, smrt a vzkříšení Ježíše Krista. On je jádrem evangelia a ústředním bodem Písma. Celá Bible o něm svědčí (J 5,39).

Jak verše J 1,4.5.9.14 popisují Ježíše?

Během prvních staletí křesťanské církve byli věřící zcela oddáni Kristu jako tomu, který byl světlem v jejich temnotě. Byli vykoupeni jeho milostí, proměnění jeho mocí a motivováni jeho láskou. Ani smrt nemohla zlomit jejich pouto věrnosti Kristu. Díky světlu evangelia rozpoznali ďáblovu podvodu. Kristus měl vždy muže a ženy, kteří se z jeho milosti odvážně postavili za jeho pravdu. V prvních staletích zazářilo v temnotě světlo Kristovy lásky, milosti a pravdy.

Aplikace

Co ti pomáhá mít mysl otevřenou pro pravdy evangelia?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

„Stejná nenávisť a odpor vůči pravdě naplňují Boží nepřátele v každé době a také od Božích služebníků se vyžaduje stejná bdělost a věrnost. Slova, která Ježíš Kristus řekl prvním učedníkům, platí i jeho následovníkům na konci času: Co vám říkám, říkám všem: Bděte!“ (Mk 13,37)“ (GC 56.57; VDV 41)

V mnoha částech světa, zejména tam, kde mají lidé volný přístup k Bibli, používá satan k oslabení jejího vlivu jiné prostředky. Jedním z velmi účinných způsobů jsou různá vědecká pojednání či studie, které zastávají postoje podkopávající důvěru v Boží slovo. Uvedme alespoň jeden příklad. Přestože kniha Daniel sama sebe datuje do období více než pět set let před Kristem, mnozí bibličtí učenci ji datují do poloviny druhého století před Kristem. Tvrdí, že musela být napsána právě v této době, jinak by prorok přesně předpovídal budoucnost, což je nemožné. Proto tvrdí, že kniha Daniel nebyla napsána tehdy, když to sama říká, ale až o několik století později. Naneštěstí je tato lež o Bibli jen jednou z mnoha, které se nám současná věda snaží podsouvat. Žel mnozí lidé tuto lež přijímají, protože s ní přicházejí „bibličtí učenci“. Není divu, že nás Pavel varuje: „Všecko zkoumejte, dobrého se držte“ (1Te 5,21).

Otázky k rozhovoru

1. Prohlédněte si citát z části na úterý a pak si položte otázku: Jaké podobné metody k podkopání autority Písma používá satan dnes?
2. Co nám může nejvíce pomoci, abychom Boží slovo vykládali správně?
3. Satanovou největší snahou ve velkém sporu mezi dobrem a zlem je znevážit Boží charakter a představit Boha jako autoritářského, nelítostného tyrana. Jaké nástroje přitom ďábel používá? Jaká je Boží odpověď na jeho lži?
4. Apoštol Petr tvrdí, že nikdy „nebylo vyřčeno proroctví z lidské vůle“ (2Pt 1,21). Jak si můžeme být jisti, že nepřekrucujeme význam Písma, abychom dosáhli svých vlastních cílů? Proč je toto pokušení větší, než si uvědomujeme? Proč se musíme chránit před takovým jednáním? A jak se proti tomuto pokušení můžeme bránit?

Stát na straně pravdy

VĚRNOST KŘESŤANŮ VE SMUTNÝCH DOBÁCH ODPADNUTÍ

Texty na tento týden

Da 7,23–25; Zj 12,6.14; Ju 1,3.4; Zj 2,10; Sk 5,28–32; Ž 19,8–12; 1J 5,11–13

Základní verš

„Jako Mojžíš vyvýšil hada na poušti, tak musí být vyvýšen Syn člověka, aby každý, kdo v něho věří, měl život věčný.“ (J 3,14.15)

Novodobé turecké pobřežní město Izmir bylo kdysi biblickou Smyrnou, o které se hovoří v knize Zjevení. Koncem prvního a během druhého století toto starobylé město s přibližně sto tisíci obyvateli vzkvétalo. Dařilo se mu, prosperovalo a bylo velmi loajální k Římu.

Povinností všech obyvatel Smyrny bylo jednou za rok zapálit kadidlo římským bohům. Ve druhém století se však ve Smyrně prokazatelně nacházela i rozrůstající se křesťanská komunita. Mnozí z těchto věřících se odmítli podříditi příkazu o obětování pohanským bohům. Polykarp (asi 69–155), který ve Smyrně působil jako biskup místního křesťanského společenství, odmítl zradit svého Pána a pálit kadidlo modlám. Byl za to odsouzen a na náměstí ve Smyrně upálen na hranici. Když ho vladař naposledy vyzval, aby se vzdal Krista a potupil ho, starý muž odpověděl: „Osmdesát šest let mu sloužím a v ničem mi neukřivdil, jak mohu potupit svého Krále, jenž mne vykoupil?“ (NOVÁK, J. „Umučení smyrnenského biskupa svatého Polykarpa“ v *Třetí patristická čítanka*. Praha: ČKCH, 1985 s. 15–26; dostupné na https://fatym.com/taf/knihy/patrol/p_upol.htm)

V průběhu staletí žilo mnoho mužů a žen, kteří raději podstoupili mučednickou smrt, než aby se vzdali své víry v Krista. Jejich oběť nově rozněcuje naši odvahu. Příběh jejich oddanosti Kristu posiluje naši vlastní věrnost.

Tento týden se podíváme na některé biblické principy, které motivovaly valdenské a pozdější reformátory, jako byli Jan Hus a Jeroným Pražský, aby zůstali věrni Pánu za všech okolností – dokonce i tehdy, kdy jim hrozila smrtí stejná moc, která zabila Polykarpa. Tentokrát to byl Řím ve svém papežském období.

Osnova lekce

Při studiu čtvrté lekce se necháme inspirovat věrností těch, kteří dokázali stát na straně Boží pravdy i v temných obdobích 1 260 prorockých let, kdy křesťanská církev zneužila svou moc proti těm, kteří se nehodlali vzdát poselství čistého evangelia.

- Da 7,23–25; Zj 12,6.14: Předpověděných 13 století pronásledování věrných (neděle)
- Ju 1; Zj 2,10: Výzva a povzbuzení k věrnosti v době odpadnutí (pondělí)
- Ef 6,10–12; Zj 3,11: Odvaha nést Boží světlo jako valdenští (úterý)
- 2Tm 2,1–3: Viklef jako příklad věrného nesení evangelia (středa)
- J 5,24; 11,25.26; 1J 5,11–13: Naděje, která posilovala reformátory (čtvrtek)

PRONÁSLEDOVANÝ, A PŘECE VÍTĚZNÝ

²³Rekl toto: „Čtvrté zvíře – na zemi bude čtvrté království, to se bude ode všech království lišit; pozře celou zemi, podupe ji a rozdrtí. ²⁴A deset rohů – z toho království povstane deset králů. Po nich povstane jiný, ten se bude od předchozích lišit a sesadí tři krále. ²⁵Bude mluvit proti Nejvyššímu a bude hubit svaté Nejvyššího. Bude se snažit změnit doby a zákon. Svátí budou vydáni do jeho rukou až do času a časů a poloviny času... (Da 7,23–25)

⁶Žena pak uprchla na poušť, kde jí Bůh připravil útočiště, aby tam o ni bylo postaráno po tisíc dvě stě šedesát dní. [...] ¹⁴Ale té ženě byla dána dvě mocná orlí křídla, aby mohla uletět na poušť do svého útočiště, kde ukryta před hadem byla zachována při životě rok a dva roky a polovinu roku. (Zj 12,6.14)

Osobní studium

O jakém prorockém období hovoří úvodní texty (Da 7,23–25 a Zj 12,6.14)? Čím se toto období vyznačovalo?

Vždy když Boží lid zůstává věrný svému Stvořiteli a Vykupiteli, satan zuří. V takových obdobích velmi často přichází pronásledování. Prorok Daniel popsal události, které se teprve měly odehrát v daleké budoucnosti. Jeho prorockví mluví o době, kdy středověká církev povede „válku se svatými“ a „bude hubit“ Boží lid (Da 7,21.25). Prorok Jan popsal toto období jako čas, kdy bude Boží církev donucena uprchnout na poušť, kde měla být „zachována při životě rok a dva roky a polovinu roku“ (12,14). Jan ve Zjevení dále dodává: „Žena [církev] pak uprchla na poušť, kde jí Bůh připravil útočiště...“ (Zj 12,6). Boží lid se ocitl na poušti, kde ho Bůh sytil, posiloval a podporoval svým Slovem. Dělo se tak během celého dlouhého a temného období papežské nadvlády, kdy velký spor probíhal s mimořádnou zuřivostí.

Boží lid našel místo, které mu „připravil“ Bůh. V největších životních výzvách Bůh vždy připraví místo pro své věrné následovníky. V dobách největší zkoušky jeho lid našel útočiště v jeho lásce a péči (viz Ž 46).

Období tisíc dvě stě šedesát dní ve Zj 12,6 je totožné s obdobím označeným jako rok a dva roky a polovina roku ve Zj 12,14 (3 ½ roku × 360 dní [což je jeden rok – 12 × 30 dní] je 1 260 dní). Biblická prorockví často používají symboly. V prorockých pasážích Daniela a Zjevení se jeden prorocký den rovná jednomu doslovnému roku. Tento princip „den za rok“ nacházíme ve Nu 14,34 a Ez 4,6, ale dosvědčují jej i jiné texty Písma, případně i staré mimobiblické židovské spisy.

Vizigóti, Vandalové a Ostrogóti věřili něčemu jinému, než bylo oficiální učení Říma. Období dlouhé tisíc dvě stě šedesát dní začalo, když byl v roce 538 z Říma vyhnán poslední z těchto barbarských kmenů – Ostrogóti. Duchovní temno trvalo až do roku 1798, kdy Napoleonův generál Berthier zajal a odvezl papeže z Říma. Během tohoto dlouhého období bylo umučeno nespočet křesťanů, protože nebyli ochotni podřídit se ničemu jinému než Božímu slovu. Ale přestože zemřeli, zvítězili. V Kristu byli osvobozeni od viny a nadvlády hříchu. „Oni nad ním zvítězili pro krev Beránkovu a pro slovo svého svědectví“ (Zj 12,11). Kristovo vítězství nad satanem na kříži bylo i jejich vítězstvím. Zemřeli, ale jejich smrt je pouze odpočinkem do Kristova návratu.

Aplikace

Jaký vliv na tvou víru mají naplněná biblická prorockví?

KDYŽ SVĚTLO VÍTĚZÍ NAD TEMNOTOU

³Milování, velmi jsem si přál psát vám o našem společném spasení, ale teď pokládám za nutné napomenout vás, abyste zápasili o víru, jednu provždy odevzdanou Božimu lidu. ⁴Vludili se totiž mezi vás někteří bezbožní lidé, zapsaní už dávno k odsouzení, kteří zaměňují milost našeho Boha v nezřízenost a zapírají jediného vládce a našeho Pána Ježíše Krista. (Ju 1,3,4)

Neboj se toho, co máš vytrpět. Hle, ďábel má některé z vás uvrhnout do vězení, abyste prošli zkouškou, a budete mít souzení po deset dní. Bud' věrný až na smrt, a dám ti vítězný věnec života. (Zj 2,10)

Osobní studium

Jaké varování se nachází v úvodním textu (Ju 1,3,4)? Jak se vztahovalo na pozdější křesťanskou církev?

Dopis Judovi byl napsán někdy před rokem 65. Adresován je věrným křesťanům, kteří „jsou povoláni, milováni Bohem Otcem a zachováni pro Ježíše Krista“ (Ju 1,1). Tito věřící byli vyzváni, aby „zápasili o víru, jednu provždy odevzdanou Božimu lidu“ (Ju 1,3). Jako důvod Juda udává, že se do církve vkradli „bezbožní lidé, zapsaní už dávno k odsouzení, kteří zaměňují milost našeho Boha v nezřízenost“ (Ju 1,4). Tato výzva měla velký význam i pro věřící ve středověku, kdy církve zaplavily pohanské praktiky a tradice, čímž se zpronevěřila Božimu slovu. Po mnoho staletí zde však byli lidé, kteří se drželi biblické pravdy. Patřili mezi ně například valdenští. Věřili, že Kristus je jejich jediným prostředníkem a Bible je jediným zdrojem autority. „V každé době tu byli lidé, kteří svědčili o Bohu, věřili v Ježíše Krista jako jediného prostředníka mezi Bohem a člověkem, pokládali Bibli za jediné pravidlo života a světili pravou sobotu.“ (GC 61; VDV 45)

Jaké zaslíbení dává Bůh těm, kteří jsou mu věrní i tváří v tvář nebezpečí i samotné smrti (Zj 2,10)?

Tato slova byla určena společenství věřících ve Smyrně. Jedním z patronů města byl Dionýsos, pohanský bůh zábavy a plodnosti. Když zemřel některý z jeho kněží, při pohřebním průvodu mu položili na hlavu korunu. Jan dává do protikladu takovou pozemskou korunu, nasazenou na hlavu při smrti člověka, s korunou života, kterou budou ozdobeni ti, kdo zvítězí nad silami zla. Korunu („věnec“) života dostanou ti, kteří obstáli navzdory zkouškám, obtížím, utrpení, a dokonce i smrti pro Krista.

Koruna života inspirovala věrné křesťany, aby snesli pro Krista i samotnou smrt. Koruna života může být povzbuzením vždy, když se ocitneme v obtížné situaci. Toto zaslíbení inspirovalo i valdenské, když procházeli bolestí a pronásledováním. Věděli, že jednoho dne uvidí Ježíše a budou s ním žít navěky. Koruna života je povzbuzením i pro nás dnes. Uprostřed zkoušek a utrpení mějme svůj pohled upřený na Ježíše a budme mu věrní.

Aplikace

Co je pro tebe povzbuzením v náročných časech? Co tě děsí? Na jaká zaslíbení se můžeš spolehnout v době trápení a pronásledování?

ODVAHA OBSTÁT

¹⁰A tak, bratří, svou sílu hledejte u Pána, v jeho veliké moci. ¹¹Oblečte plnou Boží zbroj, abyste mohli odolat dáblovým svodům. ¹²Nevedeme svůj boj proti lidským nepřítelům, ale proti mocnostem, silám a všemu, co ovládá tento věk tmy, proti nadzemským duchům zla. (Ef 6,10–12)

Přijdu brzy; drž se toho, co máš, aby tě nikdo nepřipravil o vavřín vítěze. (Zj 3,11)

Osobní studium

Přečti si Sk 5,28–32 a porovnej tento text s úvodními verši (Ef 6,10–12 a Zj 3,11). Jaký základní princip se nachází v těchto textech?

Jedním z charakteristických rysů valdenských (a každého reformátora) byla jejich absolutní věrnost Bohu, poslušnost autoritě Písma, oddanost Kristu a odmítnutí papežství. Jejich mysl byla posilována novozákonnými příběhy víry a odvahy.

Spolu s Petrem a ostatními apoštoly mohli říci: „Boha je třeba víc poslouchat než lidi“ (Sk 5,29). Pochopili Pavlovu výzvu: „A tak, bratří, svou sílu hledejte u Pána, v jeho veliké moci“ (Ef 6,10). A nakonec, brali vážně Ježíšovu radu: „Přijdu brzy; drž se toho, co máš, aby tě nikdo nepřipravil o vavřín vítěze“ (Zj 3,11). Tito věrní muži a ženy víry byli odhodláni postavit se za pravdy Božího slova a za žádných okolností se nepodřítit římské církvi, jejíž učení bylo poznamenáno naukami lidí a pohanskou tradicí.

Valdenští byli jednou z prvních skupin, které se podařilo získat Bibli ve vlastním jazyce, když dal její části v druhé polovině 12. století přeložit Valdes z Lyonu. Valdenští ve svých horských komunitách v severní

Itálii a jižní Francii tajně ručně opisovali části Bible. Na namáhavém opisování spolupracovaly celé týmy písařů. Mladí lidé se na žádost rodičů naučili nazpaměť velké části Písma. Mnozí z těchto mladých lidí patřících mezi valdenské pak cestovali po Evropě jako obchodníci, tajně lidem vyprávěli o pravdě nalezené v Bibli a zájemcům poskytovali zhotovené opisy. Někteří se zapsali na univerzity, a když se naskytla příležitost, citovali Písmo svým spolužákům. Vedení Duchem svatým pak ve správném okamžiku, kdy pocítili vnímavost ze strany někoho, kdo poctivě hledal pravdu, dali mu drahocenný opis pasáže z Bible. Mnozí za svou věrnost a oddanost zaplatili životem. Přestože valdenští nerozuměli jasně celému biblickému učení, po staletí uchovávali pravdu Božího slova tím, že se o něj dělili s ostatními.

„Stežka spravedlivých je jak jasné světlo, které svítí stále víc, až je tu den“ (Př 4,18). Cestu, kterou Bůh vede své děti, přirovnává Šalomoun ke slunci, které je na obloze postupně stále jasnější. Kdyby se slunce rozzářilo hned naplno, oslepilo by nás. Poté, co tma po staletí zahalovala svět, Bůh povolal lidi oddané jeho Slovu, kteří nesli poselství dalším.

Aplikace

Jak můžeš ty sám odrážet Kristovo světlo a svítit ve svém okolí? Jak se ti to daří? Co by ti mohlo pomoci ve tvé službě?

„JITŘENKA REFORMACE“

1A ty, můj synu, buď silný milostí Krista Ježíše, 2a co jsi ode mne slyšel před mnoha svědky, svěř to věrným lidem, kteří budou schopni učít zase jiné. 3Snášej se mnou všechno zlé jako řádný voják Krista Ježíše. (2Tm 2,1-3)

Osobní studium

Jak následující verše vyjadřují postoj Davida a Jeremjáše k Božímu slovu? Jak to podle tebe souvisí s reformací?

Ž 19,8-12

Ž 119,140

Ž 119,162

Jr 15,16

Každý z reformátorů se „radoval“ z Božího slova. „Zamilovali si“ jeho zákon. Jednou z nejnápadnějších rysů reformace byla radost, kterou lidem přinášelo studium Písma. Studium Bible pro ně nebylo namáhavou nutností, zákonickou povinností ani přísným požadavkem. Boží slovo a pravdy Písma je naplňovaly radostí.

Při studiu Písma je proměňovala moc Ducha svatého. „Viklefův charakter je důkazem, že Písmo svaté má výchovnou, přetvářející moc. Bible udělala z Viklefa to, čím byl. Snaha pochopit velké pravdy Božího zjevení má zpětný vliv na všechny schopnosti člověka – posiluje a rozvíjí jeho duševní potenciál, prohlubuje jeho vnímavost, bystří úsudek. Studium Bible zušlechťuje myšlení, citění a touhy lidského srdce, a to více než ja-

kékoli jiné studium. Posiluje cílevědomost, trpělivost, odvahu a sílu, kultivuje charakter a ‚posvěcuje‘ srdce. Svědomitě a uctivě zkoumání Bible, které člověku umožňuje, aby jeho mysl byla v přímém kontaktu s nekonečnou myslí Boha, dá světu muže s mocnějším a činorodějším intelektem, muže vznešenějších zásad, než jaké kdy připravilo to nejlepší vzdělání, které může poskytnout lidská moudrost.“ (GC 94; VDV 66.67)

Jakou radu dal apoštol Pavel Timoteovi podle úvodních veršů (2Tm 2,1-3) v souvislosti s Božím slovem?

Pravda Božího slova a radost ze spasení v Kristu tak naplňovala srdce reformátorů, že se o ni museli dělit. Jan Viklef strávil svůj život překládáním Božího slova do angličtiny ze dvou důvodů: (1) živý Kristus ho změnil prostřednictvím Božího slova a (2) Kristova láska ho motivovala podělit se o to, co se naučil.

Před Viklefelem existovaly v angličtině jen malé části Písma. On sám zemřel dříve, než na něj dosáhla nepřátelská ruka Říma. Ani to však nepřátele pravdy neodradilo. Jeho pozůstatky vykopali, spálili a popel hodili do řeky. Ale jako byl popel tohoto významného muže odnášen vodou, tak se i Boží slovo, voda života, šířilo do daleka jako výsledek jeho práce. Jeho osoba a dílo byly „jitřenkou reformace“.

Aplikace

Je i pro tebe studium Písma a poznávání pravdy o Bohu radostí a potěšením? Jak se to projevuje ve tvém životě?

POVZBUZENÍ NADĚJÍ

Amen, amen, pravím vám, kdo slyší mé slovo a věří tomu, který mě poslal, má život věčný a nepodléhá soudu, ale přešel již ze smrti do života. (J 5,24)

²⁵Ježíš jí řekl: „Já jsem vzkříšení a život. Kdo věří ve mne, i kdyby umřel, bude žít. ²⁶A každý, kdo žije a věří ve mne, neumře navěky. Věříš tomu?“ (J 11,25.26)

¹¹A to je to svědectví: Bůh nám dal věčný život, a ten život je v jeho Synu. ¹²Kdo má Syna, má život; kdo nemá Syna Božího, nemá život. ¹³Toto píšu vám, kteří věříte ve jméno Syna Božího, abyste věděli, že máte věčný život. (1J 5,11–13)

Osobní studium

Přečtěte si **Žd 2,14.15**. Co tento text říká o realitě velkého sporu?

Co povzbuzovalo věrné valdenské během hrozného pronásledování? Co dodalo reformátorům, mezi které patřili Jan Hus, Jeroným Pražský, William Tyndale, Hugh Latimer a další mučedníci středověku, odvahy postavit se plamenům a mečům? Byla to víra v Boží zaslíbení. Uvěřili Kristovým slovům: „Ještě malou chvíli a svět mě už neuzří, vy však mě uzříte, poněvadž já jsem živ a také vy budete živi“ (J 14,19). Pochopili, že jeho moc je dostatečná, aby obstáli i v těch největších zkouškách. Dokázali dokonce prožívat radost z toho, že mají účast na Kristově utrpení. A jejich věrnost se stala důležitým a silným svědectvím pro celý svět.

Dohlédli za své utrpení a pohledem víry se dívali na to, co bude v budoucnosti. Věděli, že díky Kristovu vzkříšení je smrt poraženým nepřitelem. Tito odvážní křesťané vírou viděli, jak se lámou pouta smrti. Drželi se zaslíbení Božího slova a z tohoto světa odešli vítězně.

O čem nás ujišťují zaslíbení z úvodních veršů (J 5,24; J 11,25.26 a 1J 5,11–13)? Jak nám tato zaslíbení pomáhají v životních zkouškách?

Jan Hus nezakolísal tváří v tvář vězení, nespravedlnosti ani samotné smrti. V chladném a vlhkém vězení strádal a měsíce čekal na rozsudek. Onemocněl a málem zemřel. Přesto „Boží milost mu byla oporou. Během týdnů utrpení – než koncil vynesl konečný rozsudek – plnil jeho duši nebeský pokoj. „Psal jsem list tento vám, napsal přátelům, v žaláři v okovech, čekaje nazítří na smrt odsouzení... Kterak se mnou Pán Bůh milostivě činil a se mnou jest v divných pokušeních, poznáte, až se u Boha v radosti z jeho milosti setkáme.“ (List Husův veškerému národu českému z 10. června 1415) V šeru vězeňské kobky předvídal Hus vítězství pravé víry.“ (GC 107.108; VDV 76)

Výzva apoštola Pavla k nám i dnes promlouvá velmi naléhavě: „Držme se neotřesitelné naděje, kterou vyznáváme, protože ten, kdo nám dal zaslíbení, je věrný“ (Žd 10,23). Tak jako Boží zaslíbení povzbuzovala jeho lid v minulosti, mohou být povzbuzením i pro nás dnes.

Aplikace

Jak rozumíš slovům: „Co prospěje člověku, získá-li celý svět, ale ztratí svůj život“ (Mk 8,36)? Co znamená ztratit všechno pro Krista? Co se můžeme naučit od valdenských a dalších reformátorů? Jak nám může být jejich zkušenost povzbuzením v závěrečném konfliktu na zemi?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

„Bůh dopřál, aby mysl jeho vyvolených ‚nástrojů‘ osvítilo velké ‚světlo‘ a odhalilo jim mnohé z bludů Říma. Nedostali však všechno světlo, které chtěl Bůh světu dát. Prostřednictvím svých služebníků Bůh vyváděl lidstvo z temnoty římské církve. V cestě jim však stála spousta překážek, a tak je Bůh vedl krok za krokem, aby je byli schopni překonat. Nebyli připraveni přijmout celé světlo najednou. Kdyby se jim ho dostalo, nutně by se od světla odvrátili jako lidé, kteří dlouho žili ve tmě a najednou pohlédli do plného jasu poledního slunce. Proto Bůh odhaloval iniciátorům reformace světlo poznenáhlu – tak, jak je lidé mohli přijmout. V následujících staletích měli přijít další věrní dělníci, aby vedli lid dál po cestě nápravy.“ (GC 103; VDV 72)

„V jiném dopisu knězi, který se stal učedníkem evangelia, mluví Hus s hlubokou pokorou o svých vlastních chybách, vyznává, že s potěšením nosil pěkné šaty a že spoustu času promarnil neužitečnými zábavami. A pak přidává tyto důtklivé rady: ‚Čest Boží, spása duší a práce ať tebou vládnu, ne majetek prasat neb polností. Měj se na pozoru, abys ... nevzdělával více příbytek než duši svou; hled, abys byl vzdělavatelem stánku duchovního, jsa nakloněn k chudým a ponížěn, a abys neprojídal statky v hodech. Bojím se také, nenapravíš-li života svého, upouštěje od krásných šatů a nadbytečných věcí, že těžce budeš pokárán od Pána, jakož i já nešťastný budu pokárán...“ (GC 105.106; VDV 75)

Otázky k rozhovoru

1. Proč Bůh odhaluje pravdu postupně? Jak se tento princip vztahuje na dnešní Boží církev?
2. Jak souvisí nově objevená pravda s předchozími pravdami, které Boží lid pochopil? Proč „nové“ světlo nikdy nesmí protiředit „starému“ světlu?
3. Bez ohledu na to, kde žijeme, bude naše kultura často prosazovat morální hodnoty a myšlenky, které jsou nějakým způsobem v rozporu s učením Bible. Jak se můžete jako jednotlivci postavit k těmto výzvám? Jaký postoj bychom měli zaujmout jako společenství věřících? Jak můžeme zůstat dobrými občany, ale zároveň nepodlehnout pokřiveným hodnotám, které vyznává naše společnost?
4. Jak ovlivnil dopis Jana Husa váš pohled na věrnost a utrpení? Co vás na tomto dopise zaujalo nejvíc?

Víra navzdory překážkám

PROTESTANTSKÁ REFORMACE A JEJÍ POHLED NA PÍSMO

Texty na tento týden

Ž 119,162; J 16,13–15; 2Pt 1,20.21; Ef 2,8.9; Ř 3,23.24; Ř 6,15–18

Základní verš

„Tvou řeč uchovávám v srdci, nechci proti tobě hřešit.“ (Ž 119,11)

Protestantští reformátoři měli něco, co zoufale potřebujeme i my ve 21. století: měli smysl života. Přední americký psycholog Philip Cushman ve své knize *The Empty Self (Prázdné já)* mluví o lidech, kteří nemají smysl života. Jejich názory jsou povrchní, nemají nic, pro co by stálo za to zemřít, nebo naopak žít.

Ale muži, ženy a děti protestantské reformace byli zcela jiní. Měli pevný cíl, důvod, pro který jim stálo za to žít. To, čemu uvěřili, bylo pro ně důležité. Za žádnou cenu nebyli ochotni ohrozit svou integritu. Neudělali by nic, co by zpochybnilo jejich nasměrování. Jejich víra byla nedílnou součástí jejich existence. Popřít vlastní víru by znamenalo zradit, kým jsou. Dokonce i tváří v tvář smrti měli vnitřní klid.

Na příkladech některých reformátorů budeme tento týden zkoumat, jak učení Písma, které mění život, poskytuje základ pro skutečný cíl a smysl života. Pochopení těchto věčných pravd nás připraví na poslední krizi ve velkém sporu mezi dobrem a zlem. Zápas, který vedli reformátoři, ještě neskončil. Před námi stojí výzva, abychom pokračovali tam, kde se oni zastavili. I my můžeme objevit Boha, který je dostatečně velký a mocný i uprostřed obtíží a protivenství. Je to Bůh, který dává našemu životu smysl a cíl. A dělá to způsobem, kterému se nevyrovná nic z toho, co nabízí tento svět.

Osnova lekce

Tato lekce připomíná zkušenost a příklad křesťanských reformátorů – zvláště jejich přístup k Božím slovu a k jeho zásadním tématům, která svět vždy potřeboval slyšet.

- Ž 119,103.104.147.162: Boží slovo jako zdroj radosti a jistoty (neděle)
- 2K 2,14; 4,1–6: Boží slovo, které zvítězí v konfrontaci se lží (pondělí)
- J 14,25.26; 16,13–15; 2Pt 1,20.21: Duch svatý a pochopení Božího slova (úterý)
- Ef 2,8.9; Ř 5,8–10: Poselství o Boží milosti jako hlavní téma Božího slova (středa)
- Ř 8,1–4: Biblické poselství o proměňující Boží milosti (čtvrtek)

JEDINĚ PÍSMO

¹⁰³Jak lahodnou chuť má, co ty říkáš! Sladší než med je to pro má ústa. ¹⁰⁴Z tvých ustanovení jsem nabyt rozumnosti, proto nenávidím každou stezku klamu. [...] ¹⁴⁷Dřív než začne svítat, na pomoc tě volám, čekám na tvé slovo. [...] ¹⁶²Veselím se z toho, co jsi řekl, jako ten, kdo našel velkou kořist. (Ž 119,103.104.147.162)

Osobní studium

Pokus se podle veršů (Ž 119,103.104.147.162) charakterizovat Davidův postoj k Božímu slovu. Jak tento postoj ovlivnil reformátory? Jaký vliv má Boží slovo na tvůj život?

Bible byla základem víry reformátorů a jádrem jejich učení. Pochopili, že v ní najdou inspirované „živé a věčné slovo Boží“ (1Pt 1,23). Vážili si každé věty, studovali každé slovo. Když četli stránky Písma, uvěřili jeho zaslíbením, a to posilovalo a obnovovalo jejich víru. „Tak je tomu se všemi zaslíbeními Božího slova. Bůh jimi promlouvá ke každému z nás. Mluví přímo k nám, jako bychom mohli naslouchat jeho hlasu. Právě v těchto zaslíbeních nám Kristus představuje svou milost a moc. Tato zaslíbení jsou listy z toho stromu, který má ‚léčivou moc pro všechny národy‘ (Zj 22,2). Přijmeme-li Boží milost a moc a přivlastníme-li si jeho zaslíbení, budou silou pro naši povahu. Budou nás inspirovat a udržovat nás při životě. Nic nemá takovou uzdravující moc. Nic jiného nemůže dodat odvahu a víru, která dává vitalitu celé bytosti.“ (MH 122; ŽNP 55)

Písmo prosvětluje náš smutek radostí, prohřívá naši sklíčenost nadějí, světlem

rozjasňuje naši temnotu. Písmo dává směr, když bloudíme, jistotu, jsme-li zmateni, posiluje nás, když jsme slabí, a dává nám moudrost, když strádáme v nevědomosti. Přemýšlíme-li o Božím slově a vírou se držíme jeho zaslíbení, životodárná Boží síla dodává energii celé naší bytosti – fyzicky, duševně, emocionálně i duchovně.

Reformátoři sytili svou mysl Písmem. Žili Božím slovem a mnozí z nich pro ně i zemřeli. Nešlo o lhotejné, lehkovážné a lehkomyšlné křesťany s povrchním pohledem na život. Věděli, že bez moci Božího slova by neodolali silám zla, které se proti nim postavily.

Touhou Jana Viklefa bylo přeložit Bibli do angličtiny, aby si ji mohl přečíst a porozumět jí každý člověk. Takové jednání však bylo tehdy protizákonné. Viklef byl proto za svou víru obžalován, souzen jako heretik a odsouzen k smrti. Během procesu se Viklef vážně ohradil: „S kým, myslíte, že vedete spor? [...] ‚Se starým mužem na pokraji hrobu? Ne. S pravdou. S pravdou, která je silnější než vy, a proto vás porazí.‘“ (GC 90; VDV 64) Tato slova, která Viklef vyslovil krátce před svou smrtí, se nakonec naplnila, když světlo Boží pravdy rozptýlilo temnotu středověku.

Aplikace

Jak tě utěšuje Písmo v dobách zkoušek?

HLÁSÁNÍ BOŽÍHO SLOVA

¹A proto, když nám byla z Božího slítování svěřena tato služba, nepoddáváme se skleslosti. ²Nepotřebujeme skrývat nic nečestného, nepočínáme si lstivě ani nefalšujeme slovo Boží, nýbrž činíme pravdu zjevnou, a tak se před tváří Boží doporučujeme svědomí všech lidí. ³Je-li přesto naše evangelium zahaleno, je zahaleno těm, kteří spějí k záhubě. ⁴Bůh tohoto světa oslepil jejich nevěřící mysl, aby jim nevěželo světlo evangelia slávy Kristovy, slávy toho, který je obrazem Božím. ⁵Vždyť nevěstujeme sami sebe, nýbrž Krista Ježíše jako Pána, a sebe jen jako vaše služebníky pro Ježíše. ⁶Neboť Bůh, který řekl „ze tmy ať zazáří světlo“, osvětil naše srdce, aby nám dal poznat světlo své slávy ve tváří Kristově. (2K 4,1–6)

Budiz vzdán dík Bohu, který nás stále vodi v triumfálním průvodu Kristově a všude skrze nás šíří vůni svého poznání. (2K 2,14)

Osobní studium

Co říkají úvodní texty (2K 4,1–6; 2K 2,14) o důvěře, kterou prožíval apoštol Pavel navzdory různým problémům při zvěstování pravdy Božího slova?

Apoštol Pavel čelil při šíření evangelia obrovským překážkám. Přesto důvěřoval, že Boží slovo nakonec zvítězí, neboť, jak řekl, „nic nezmůžeme proti pravdě, nýbrž jen ve jménu pravdy“ (2K 13,8).

Reformátoři čelili podobným zkouškám, ale vírou zůstali věrni Božímu slovu. Příkladem odvahy při překonávání nesmírných strastí je William Tyndale (1494–1536). Jeho největší touhou bylo poskytnout Anglii přesný a čtivý překlad Bible. Rozhodl se přeložit Bibli z původních jazyků a opravit některé chyby v téměř sto padesát let starém Viklefově překladu. Nakonec byl však i Tyndale zatčen a souzen. Mnohé svazky jeho překladu Písma, které se tiskly v německém Wormsu, byly zkonfiskovány a veřejně spáleny. Soudní proces s tímto mužem víry se konal v Belgii v roce 1536. Byl obviněn z kacířství a odsou-

zen k smrti na hranici. Jeho kati ho nejprve uškrtili, a pak jeho tělo spálili. Poslední slova, která vyřkl před smrtí, byla: „Hospodine, otevři oči anglickému králi.“ Bůh později na jeho modlitbu zázračně odpověděl.

Do čtyř let po jeho smrti vyšly čtyři anglické překlady Bible. V roce 1611 byl pak vytištěn překlad nazývaný *Bible krále Jakuba* (King James Version; zkratka KJV), který byl z velké části založen právě na Tyndaleho práci. Spolupracovalo na ní 54 teologů a ve velké míře přitom čerpali z Tyndaleho dřívějšího anglického překladu. V roce 2011 tento překlad oslavil 400 let od svého vzniku tím, že počet jeho výtisků překonal jednu miliardu! Tento překlad se stal podkladem pro překlady do dalších jazyků. Ty používali především misionáři. K dnešnímu dni takto vznikly překlady celé Bible nebo jejích částí do téměř 2500 různých jazyků. Oběť, kterou William Tyndale přinesl, měla smysl. Jeho dílo ovlivnilo desítky milionů lidí na celém světě a můžeme směle říci, že je to dílo, které má přesah do věčnosti. Bez ohledu na obtíže byli Tyndale a jeho spolupracovníci přesvědčeni, že Bůh vše vyřeší podle své vůle.

Aplikace

Přečti si texty Da 12,3 a Zj 14,13. Jak se tyto verše vztahují na život Williama Tyndaleho? Jak tvůj život ovlivňuje druhé lidi? V čem jsou tyto texty pro tebe motivací, abys byl pro druhé povzbuzením a přinášel do jejich životů změnu?

OSVÍCENÝ DUCHEM

²⁵Toto vám pravím, dokud jsem s vámi. ²⁶Ale Přímluvce, Duch svatý, kterého pošle Otec ve jménu mém, ten vás naučí všemu a připomene vám všechno, co jsem vám řekl. (J 14,25.26)

¹³Jakmile však přijde on, Duch pravdy, uvede vás do veškeré pravdy, neboť nebude mluvit sám ze sebe, ale bude mluvit, co uslyší. A oznámí vám, co má přijít. ¹⁴On mě oslaví, neboť vám bude zvěstovat, co přijme ode mne. ¹⁵Všecko, co má Otec, jest mé. Proto jsem řekl, že vám bude zvěstovat, co přijme ode mne. (J 16,13–15)

²⁰Toho si buďte především vědomi, že žádné proroctví v Písmu nevzniká z vlastního pochopení skutečnosti. ²¹Nikdy totiž nebylo vyřčeno proroctví z lidské vůle, nýbrž z popudu Ducha svatého mluvili lidé, posláni od Boha. (2Pt 1,20.21)

Osobní studium

Jednoho dne při studiu v univerzitní knihovně se Martin Luther setkal s knihou, která od základů změnila jeho život. Objevil latinský překlad Bible! Do té doby vlastně ani netušil, že něco takového jako Bible opravdu existuje. S upřímnou radostí se pustil do čtení. Četl kapitolu za kapitolou, verš za veršem. Jasnost a síla Božího slova ho ohromily. Když se zablouhal do stránek Písma, Duch svatý osvětlil Lutherovu mysl a on cítil jeho vedení. Pochopil, že spolu se stránkami vzácné knihy se před ním otevírají pravdy dříve zatemněné tradicí. Když mluvil o svém vztahu k Bibli, řekl: „Kdo chce slyšet mluvit Boha, ať čte Písmo svaté.“

Co říkají úvodní verše o tom, jak bychom měli přistupovat k Bibli a vykládat ji?

J 14,25.26

J 16,13–15

2Pt 1,20.21

Tyto texty nás velmi přesvědčivě ujišťují, že při čtení Písma nás vede tentýž Duch svatý, který inspiroval pisatele Bible. Je nadpřirozeným vykladačem Boží pravdy. Žel, mnozí vyznavači křesťanství dnes zlehčují nadpřirozený prvek Písma a zveličují ten

lidský. Protože satan dnes na rozdíl od minulosti již nemá moc znemožňovat nám přístup k Písmu, změnil taktiku. Zbavil Bibli jejího nadpřirozeného původu a udělal z ní v tom lepším případě dobrou literaturu, v tom horším udělal z Písma tyranský nástroj náboženství určený k „ovládání mas“.

Reformátoři jasně chápali, že ne kněží, preláti a papežové, ale Duch svatý je neomylným vykladačem Písma. Máme k dispozici zajímavou výměnu názorů mezi skotským reformátorem Johnem Knoxem a skotskou královnou Marií. „Královna Marie řekla: ‚Vy vykládáte Písmo tak, a oni (římskokatoličtí učitelé) jinak. Komu mám věřit a kdo to rozsoudí?‘ ‚Máte věřit Bohu, který mluví jasně ve svém slovu,‘ odpověděl reformátor. ‚A nad to, co Vás učí Boží slovo, nemáte věřit ani tomu, ani onomu. Boží slovo je jasné a srozumitelné. Objeví-li se na některém místě nejasnost, vysvětluje Duch svatý, který si nikdy neodporuje, tutéž věc srozumitelněji na jiných místech, takže nemůže zůstat žádná pochybnost – ovšem s výjimkou lidí, kteří chtějí mermomocí zůstat v nevědomosti.‘ (David Laing, *Sebrané spisy Johna Knoxe*, díl 2, str. 281.284)“ (GC 251; VDV 170)

Aplikace

Jaká je tvá zkušenost s vedením Ducha svatého při studiu Bible?

JEDINĚ KRISTUS... JEDINĚ MILOST...

⁸Milostí tedy jste spaseni skrze víru. ⁹Spasení není z vás, je to Boží dar; není z vašich skutků, takže se nikdo nemůže chlubit. (Ef 2,8.9)

⁸Bůh však prokazuje svou lásku k nám tím, že Kristus za nás zemřel, když jsme ještě byli hříšní. ⁹Tím spíše nyní, když jsme byli ospravedlněni prolitím jeho krve, budeme skrze něho zachráněni od Božího hněvu. ¹⁰Jestliže jsme my, Boží nepřátelé, byli s Bohem smířeni smrtí jeho Syna, tím spíše nás smířené zachrání jeho život. (Ř 5,8–10)

Osobní studium

Co říkají následující verše o plánu spasení? (Ef 2,8.9; Ř 3,23.24; Ř 6,23; Ř 5,8–10)

Bůh pro nás připravil spasení a dává nám ho jako dar. Duch svatý nás vede, abychom vírou přijali to, co nám Kristus vydobyl na kříži Golgoty a co nám zdarma nabízí. Ježíš, Boží Syn, obětoval svůj dokonalý život, aby odčinil naše hříchy.

Boží spravedlnost vyžaduje dokonalou poslušnost. Kristův dokonalý život stojí na místě našich nedokonalých životů. Boží zákon, který jsme porušili, nás odsuzuje k věčné smrti. Bible však mluví jasně. Vzhledem k našim hříšným rozhodnutím jsme „všichni zhřešili“ (Ř 3,23) a nemáme Boží slávu. Jsme hříšníci. Pokud bychom byli ponecháni sami sobě, nemůžeme nikdy naplnit spravedlivé a dokonalé požadavky svatého Boha. V důsledku toho si zasloužíme věčnou smrt. Je zde však evangelium, dobrá zpráva. Apoštol Pavel nás sice upozorňuje, že „mzdou hříchu je smrt“, ale jedním dechem dodává, že „darem Boží milosti je život věčný v Kristu Ježíši, našem Pánu“ (Ř 6,23). Spasení je tedy ničím nezasloužený dar. Pokud bychom mohli dosáhnout spasení svými skutky, už by to nebyl dar, ale šlo by o odměnu nebo mzdu. Poselstvím evangelia je však pravda, že spasení si nemůžeme nijak zasloužit a vždy jde jen a jen o dar.

Aplikace

Jsme-li spaseni vírou, díky tomu, co pro nás udělal Kristus, jakou roli v našem křesťanském životě hrají dobré skutky?

Martin Luther a protestantští reformátoři objevili, že zdrojem spásy je „jedině Kristus“. Luther začal hlásat poselství o Kristově spásné milosti. Davy se hrnuly, aby vyslechly jeho vroucí poselství, které je přivádělo k Bohu a měnilo jejich životy. Jeho slova byla jako sklenice občerstvující vody podaná bloudícímu po vyprahlé poušti života. Lidé byli spoutáni tradicemi středověké církve. Nacházeli se v otroctví staletých rituálů, které nevedly k Bohu. Lutherova poselství z Bible se dotkla mnoha srdcí a změnila životy lidí.

Když Luther četl Nový zákon, byl ohromen Boží dobrotou a touhou zachránit celé lidstvo. Církevní představitelé tehdy hlásali a učili, že spasení je zčásti lidské dílo a zčásti Boží dílo. Luther zjistil, že Kristova smrt na kříži byla dostatečná pro každého.

„S Kristem bylo naloženo tak, jak jsme si zasloužili my. A to proto, aby s námi mohlo být nakládáno tak, jak si zasloužil on. Byl odsouzen za naše hříchy, na kterých neměl žádný podíl, abychom my mohli být ospravedlněni jeho spravedlností, na které nemáme žádnou zásluhu. Podstoupil smrt, která měla stihnout nás, abychom získali život, který patřil jemu.“ (DA 25; TV 12.13)

Jak mocné shrnutí evangelia. Jsme ospravedlněni spravedlností, „na které nemáme žádnou zásluhu“. Nádherné zaslíbení!

POSLUŠNOST: OVOCE VÍRY

¹Nyní však není žádného odsouzení pro ty, kteří jsou v Kristu Ježíši, ²neboť zákon Ducha, který vede k životu v Kristu Ježíši, osvobodil tě od zákona hříchu a smrti. ³Bůh učinil to, co bylo zákonu nemožné pro lidskou slabost: Jako oběť za hřích poslal svého vlastního Syna v těle, jako má hříšný člověk, aby na lidském těle odsoudil hřích, ⁴a aby tak spravedlnost požadovaná zákonem byla naplněna v nás, kteří se neřídíme svou vůlí, nýbrž vůlí Ducha. (Ř 8,1-4)

Osobní studium

Co se z následujících textů dozvídáme o spasení *jedině* prostřednictvím Kristovy spravedlnosti?

Ř 3,27-31

Ř 6,15-18

Ř 8,1-4

V Lutherově době vál křesťanskou církví nový vítr. Desetitisíce lidí se naučily odvrátit zrak od svého hříšného já a místo toho se dívat na Ježíše. Není pochyb, že když lidé pozorovali jen sami sebe a svůj hřích, naplňoval je pocit zoufalství. Stejnou zkušenost máme i my dnes. Právě proto musíme mít svůj pohled upřený *jedině* na Krista.

Boží milost nás mění. Jednoho dne se John Wesley v Londýně zúčastnil setkání Moravské církve (známé také jako *Obnovená jednota bratrská*). Wesley ohromeně seděl, když slyšel číst Lutherův *Úvod k Listu Římanům*. Poprvé v životě začal rozumět evangelium. Něco v jeho nitru se pohnulo a on pocítil, že tento Kristus, který za něho položil svůj život, ho zvláštním způsobem přitahuje. Zvolal: „Cítil jsem, že jsem začal důvěřovat Kristu. Jedině Kristus se stal mým spasením. Dostal jsem ujištění, že sňal ze mě *mé* hříchy – ano, dokonce i *moje* –, a zachránil mě před zákonem hříchu a smrti.“

(WHITEHEAD, John. *The Life of the Rev. John Wesley, M.A.*, Londýn: Stephen Couchman, 1793, s. 331)

Jaké důležité pravdy odhalují tyto pasáže o křesťanském životě?

1Pt 2,2

2Pt 3,18

Ko 1,10

Ef 4,18-24

Reformátoři systematicky studovali Písmo, aby více poznali pravdu. Nebyli spokojeni se situací, ve které se nacházeli, ani se strnulou náboženskou zkušeností a malým nebo žádným duchovním růstem. Neustále toužili lépe poznat Krista. Mnoho křesťanů věřících Bibli zaplatilo ve středověku za svou věrnost mimořádně vysokou cenu. Byli mučeni, vězněni, vyhnaní či popraveni. Jejich majetky byly zkonfiskovány, jejich domy vypáleny, pozemky zpustošeny a jejich rodiny pronásledovány. Když byli vyhnaní ze svých domovů, hledali město, „jehož stavitelem a tvůrcem je sám Bůh“ (Žd 11,10). Když je mučili, žehnali svým mučitelům. Když chřadli v tmavých vlhkých kobkách, drželi se Božích zaslíbení o konečném vítězství dobra. Přestože jejich těla byla uvězněna, byli svobodní – svobodní v Kristu, svobodní v pravdě Bible, svobodní v naději na jeho brzký návrat.

Aplikace

Jak prožíváš zaslíbení o spasení ty?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

„Věrní Boží služebníci však nebyli ve svém díle osamoceni. Když se proti nim spojily zlé mocnosti a duchové, Pán na ně nezapomněl. Kdyby se jim otevřely oči, viděli by jasné důkazy Boží přítomnosti a pomoci, jako prorok v pradávných dobách. Když Elizeův služebník upozorňoval svého pána na nepřátelské vojsko, které obklíčilo město a odřízlo jim všechny ústupové cesty, prorok se modlil: ‚Hospodine, otevři mu prosím oči, aby viděl.‘ (2Kr 6,17) Najednou sluha viděl, že stráž je plná vozů a ohnivých koní. Nebeské vojsko stálo připraveno ochránit Božího muže. Tak andělé chrání ty, kdo pracují pro obnovu církve.“ (GC 208; VDV 141)

„Když se mocní odpůrci chystali reformaci zničit a zdálo se, že je proti ní namířeno tisíce mečů, Luther napsal: ‚Satan stupňuje svou zuřivost. Bezbožní velekněží spřádají úklady, hrozí nám válka. Vybídněte lid, aby statečně bojoval před Božím trůnem vírou a modlitbou, tak aby naši nepřátelé, přemoženi Božím Duchem, byli přinuceni přistoupit na mír. Co hlavně potřebujeme, co hlavně musíme dělat, je modlit se. Oznamte lidem, že jsou nyní vystaveni ostří meče a satanově zlobě, a řekněte jim, ať se modlí.‘ (D’Aubigné, sv. 10, kap. 14)“ (GC 209; VDV 141.142)

Ospravedlnění z víry je velkou pravdou, kterou Luther nově objevil. Tvoří základ evangelia. Je to pravda, na které spočívá naše naděje na spasení. Lutherův hymnus „Hrad přepevný je Pán Bůh náš“ jasně vyjadřuje myšlenky evangelia:

„Hrad přepevný je Pán Bůh náš, zbraň naše v každé době. On sám nad námi drží stráž, stále nás vede k sobě. [...] I když svět zloba ovládá a hříchy k zemi tlačí, u Pána tíhu odkládám, vždyť Ježíš na ni stačí.“

Otázky k rozhovoru

1. Jak byste vlastními slovy vysvětlili vztah mezi milostí a zákonem, mezi vírou a dobrými skutky?
2. Proč jsme v tak velkém pokušení sklouznout do zákonického způsobu uvažování? Jak byste definovali zákonictví? V čem spočívá jeho nebezpečí?
3. Kam nás může dovést nesprávné pochopení toho, co znamená „spasení z milosti“?
4. Co mají lidé na mysli pod pojmem „laciná milost“? Může být milost někdy „laciná“? Proč?

Dva svědci

SVĚDECTVÍ O BOHU V DOBĚ NÁSTUPU ATEISMU

Texty na tento týden

Zj 11,3–6; Za 4,14; Zj 12,5.6.14.15; Da 7,25; Ž 119,89; Zj 11,15–18

Základní verš

„Tráva usychá, květ vadne, ale slovo Boha našeho je stále navěky.“ (Iz 40,8)

V průběhu staletí se odehrálo mnoho útoků na Boží slovo. Snažili se ho zpochybnit, zvrhnout, zničit. Písmo bylo zamykáno v klášterech, veřejně trháno a páleno na náměstích. Ty, kdo věřili Božímu slovu a odvolávali se na něj, náboženské autority zesměšňovaly, věznily, mučily a zabíjely. Přesto je zde Boží slovo dodnes a stále má velkou moc.

Středověká církev pronásledovala věrné křesťany, kteří svou víru stavěli na Písmu. Boží slovo však osvětlovalo temnotu. Útlak ani pronásledování nezastavily hlásání Božího slova. Když byl překladatel anglické Bible William Tyndale souzen pro svou víru, zeptali se ho, kdo mu při šíření Božího slova pomáhal nejvíce. Tyndale se nejprve zamyslel a pak odpověděl: „biskup z Durhamu“. Soudci byli zaskočení a zmateni.

Tyndale jim vysvětlil, že při jedné příležitosti biskup vykoupil všechny výtisky jeho anglického překladu Bible a veřejně je spálil. Biskup v té době nevěděl, jak moc pomáhá věci pravdy. Bible totiž nakoupil za mnohem vyšší cenu, než bylo obvyklé. Díky tomuto zisku dokázal Tyndale vytisknout mnohem více Biblí, než bylo spáleno. Pravda zašlapaná do prachu znovu povstala, aby zářila v celé své nádheře.

Tento týden prozkoumáme jeden z nejkřutějších útoků na Písmo a křesťanskou víru. Během Velké francouzské revoluce tekla v ulicích Francie krev. Na pařížském náměstí stála gilotina a byly povražděny tisíce lidí. Ateismus se stal státním náboženstvím. Přesto se svědectví Božího slova nedalo umlčet.

Osnova lekce

Šestá lekce vychází z jedinečného prorockého textu 11. kapitoly knihy Zjevení. Tento prorocký obraz vykresluje období, kdy po letech, kdy satan ničil křesťanství bludy a pronásledováním „zevnitř“, postavil se proti poselství evangelia nový fenomén – ateismus. Proroctví ale zároveň ukazuje na konečné vítězství svědectví Božího slova.

- Zj 11,3–6: Prorocká předpověď věrného „svědectví“ Božího slova (neděle)
- Zj 11,3; 12,5.6.14.15; Da 7,25: Časové zařazení tohoto „svědectví“ (pondělí)
- Zj 11,7–9: Zdánlivá „likvidace“ Božích svědků (úterý)
- Zj 11,11: Opětovné „vzkříšení“ Božího svědectví (středa)
- Zj 11,15–19: Konečné vítězství svědectví Božího slova (čtvrtek)

DVA SVĚDCI

³A povolám své dva svědky, a oblečení v smuteční šat budou prorokovat tisíc dvě stě šedesát dní. ⁴To jsou ty dvě olivy a ty dva svícny, které stojí před Pánem země. ⁵A kdyby jim chtěl někdo ublížit, vyšlehe oheň z jejich úst a sežehne jejich nepřátele; takto zahyne každý, kdo by jim chtěl ublížit. ⁶Ti dva svědkové mají moc uzavřít nebesa, aby nebylo deště za dnů jejich prorokování, a mají moc proměnit vody v krev a sužovat zemi všemi možnými pohromami, kdykoliv budou chtít. (Zj 11,3–6)

Osobní studium

Pokus se najít pět znaků, které charakterizují dva svědky z úvodního textu (Zj 11,3–6).

Ve 4. kapitole své knihy zaznamenává prorok Zacharjáš vidění o dvou olivách, které se nacházely po obou stranách zlatého svícnu. Stejný obraz nacházíme i ve Zjevení 11. Zacharjášovi bylo oznámeno, že jsou to „dva synové nového oleje, kteří stojí před Pánem celé země“ (Za 4,14). Olivy dodávaly olej do svícnu, aby stále svítil. Připomeňme si slova žalmisty: „Světlem pro mé nohy je tvé slovo, osvětluje moji stezku“ (Ž 119,105). Olej představuje Ducha svatého (Za 4,2.6). Janovo vidění ve Zjevení 11 popisuje Boží slovo, které je zvěstováno v moci Ducha svatého, aby osvítilo svět.

Tito dva svědci mohou prorokovat a bránit dešti tak dlouho, jak předpovídají. Dokážou proměnit vodu v krev a zasáhnout zemi pohromami. Podle Božího slova řekl Eliáš, že na Izrael nebude padat déšť. Odpovědí na jeho modlitbu bylo, že nepršelo tři a půl roku (viz Jk 5,17). Až když se pak Eliáš modlil k Bohu, konečně začalo pršet (1Kr 17 a 18). Zároveň se ukázalo, že proroci pohanského boha Baala nedokázali ukončit sucho a přimět nebesa, aby dala zemi vláhu.

Mojžíš prostřednictvím Božího slova přivedl na Egyptany rány všeho druhu, včetně proměny vody v krev, protože faraon odmítl propustit Boží lid na svobodu (Ex 7).

Ty, kteří se snaží ublížit Písmu, pohltí oheň, který vychází přímo z Bible. Hospodin říká: „Protože mluvíte takovými slovy, hle, já vkládám svá slova do tvých úst, ta budou ohněm a tento lid bude dřívím, jež pozře“ (Jr 5,14). Boží slovo vynáší soud nad všemi, kteří ho odmítají. Slovo Hospodina je jako spalující oheň, který vychází z úst jeho služebníků.

Ve verši J 5,39 Ježíš prohlašuje, že Písmo o něm vydává svědectví. Říká také, že evangelium bude hlášáno „na svědectví“ (eis martyrion) celému světu (Mt 24,14). Základem tohoto svědectví je právě Bible – Starý a Nový zákon. Slovo, které má stejný kořen (martyr) jako slovo pro svědectví použité v těchto dvou verších, se objevuje i ve verši Zj 11,3, kde se mluví o „dvou svědcích“.

Kdo jsou tito dva svědci? Vzhledem ke zmíněnému jazykovému propojení a v souvislosti s charakteristikou uvedenou ve Zjevení 11. kapitole můžeme dospět k předpokladu, že tito dva svědci jsou Starý zákon a Nový zákon. Obě tyto knihy svědčí o Božím světle a o jeho pravdě.

Aplikace

Mnozí křesťané mají dnes tendenci zlehčovat autoritu Starého zákona a označují jej za nepodstatný a nepotřebný, protože dnes máme Nový zákon. Co je na tomto postoji nesprávného a proč je škodlivý?

PROROCKÁ ČASOVÁ OBDOBÍ

A povolám své dva svědky, ... budou prorokovat tisíc dvě stě šedesát dní. (Zj 11,3)

⁵Ona porodila dítě, syna, který má železnou berlou pást všechny národy; ale dítě bylo přeneseno k Bohu a jeho trůnu. ⁶Žena pak uprchla na poušť, kde jí Bůh připravil útočiště, aby tam o ni bylo postaráno po tisíc dvě stě šedesát dní. [...] ¹⁴Ale té ženě byla dána dvě mocná orlí křídla, aby mohla uletět na poušť do svého útočiště, kde ukryta před hadem byla zachována při životě rok a dva roky a polovinu roku. ¹⁵A had za ní vychrlil ze chrťánu proud vody jako řeku, aby ji smetl. (Zj 12,5.6.14.15)

Bude mluvit proti Nejvyššímu a bude hubit svaté Nejvyššího. Bude se snažit změnit doby a zákon. Svátí budou vydáni do jeho rukou až do času a času a poloviny času... (Da 7,25)

Osobní studium

Porovnej úvodní texty (Zj 11,3; Zj 12,5.6.14.15; Da 7,25). Jaké podobnosti vidíš v popsáných prorockých obdobích?

Tisíc dvě stě šedesát dní, během nichž budou prorokovat dva svědci oblečení ve smutečních šatech (Zj 11,3), představuje stejné časové období jako dvaadvacet měsíců, během nichž budou „pohané“ (ti, kteří jsou proti Boží pravdě) „pustošit svaté město“ (Zj 11,2). Nepřátelé Boha mají šlapat po Boží pravdě 1 260 dní (42 měsíců × 30 dní = 1 260 dní; v apokalyptickém proctví každý den představuje jeden rok) a dva Boží svědci, Starý a Nový zákon, proti nim během téhož období prorokují.

Jak jsme již poznali (viz 4. lekce), text Da 7,25 říká, že mocnost „malý roh“, která vzejde z rozpadu Římské říše, bude pronásledovat Boží lid „až do času a časů [duál; doslova „dva časy“] a polovinu času“. Výraz „čas“ představuje jeden rok (360 dní). Takže tři a půl času představuje stejné období – tisíc dvě stě šedesát dní.

Ve Zjevení se setkáváme s různými způsoby označení stejného časového období: tisíc dvě stě šedesát dní pronásledování Božího lidu (Zj 12,6); rok a dva roky a polovina roku (Zj 12,14); čtyřicet dva měsíce (Zj 13,5) a koneč-

ně dvaadvacet měsíců a tisíc dvě stě šedesát dní (Zj 11,2.3). Všechny tyto texty popisují různé pohledy na stejné historické období.

Když se zpochybní autorita Písma, postaví se na jeho místo jiné (lidské) autority. To často vede k pronásledování těch, kteří uznávají Boží slovo. K tomu došlo v době papežské nadvlády od roku 538 do roku 1798, kdy středověká církev upadla do hluboké duchovní temnoty. Na místo Božích přikázání se postavila lidská nařízení. Lidské tradice zastínily jednoduchost evangelia. Římská církev se spojila se světskou mocí, aby rozšířila svou moc nad celou Evropou.

Během tohoto období bylo Boží slovo – jeho dva svědci – oblečeno ve smutečních šatech. Pravda dvou svědků byla skryta pod obrovskou hromadou tradic a rituálů. Tito dva svědci však stále prorokovali; Bible vydávala své svědectví. I uprostřed této duchovní temnoty se Boží slovo zachovalo. Byli lidé, kteří si ho vážili a žili podle jeho přikázání. Ale v porovnání s masami v Evropě jich bylo málo. Valdenští, Jan Hus, Jeroným Pražský, Martin Luther, Ulrich Zwingli, Jan Kalvin, bratři Jan a Charles Wesleyovi a mnoho dalších reformátorů – ti všichni byli podle svého poznání věrni Božimu slovu.

Aplikace

Co je například součástí učení mnoha křesťanských denominací, ačkoli to není založeno na Božím slově, ale na tradici?

ZABITÍ DVOU SVĚDKŮ

⁷Až ukončí své svědectví, vynoří se z propasti dravá šelma, svede s nimi bitvu, přemůže je a usmrtí. ⁸Jejich těla zůstanou ležet na náměstí toho velikého města, které se obrazně nazývá Sodoma a Egypt, kde byl také ukřižován jejich Pán. ⁹Lidé ze všech národů, čeledí, jazyků a kmenů budou hledět tři a půl dne na jejich mrtvá těla a nedovolí je pochovat. (Zj 11,7-9)

Osobní studium

Co předpovídají úvodní verše (Zj 11,7-9) o osudu dvou Božích svědků? Při své odpovědi měj na paměti, že jazyk prorocství je symbolický.

V roce 538 se Římská říše rozpadla. Východořímský císař Justinián předal občanskou, politickou a náboženskou autoritu papeži Vigiliovi. Začalo dlouhé období nadvlády středověké církve. Pokračovalo až do roku 1798, kdy francouzský generál Berthier na Napoleonův rozkaz vpochodoval bez odporu do Říma, 10. února 1798 zajal papeže Pia VI. a převezl ho do Francie, kde papež zemřel. Toto datum označuje prorocky předpovídaný konec světské autority římské církve, jak to označuje tisíc dvě stě šedesát dní (let) z prorocství knih Daniel a Zjevení.

Jde rozhodně o mocný projev pravdivosti biblických prorocství. Daniel, který psal svou knihu více než 500 let před Kristem, velmi přesně předpověděl události, které se měly odehrát až o více než dva tisíce tři sta let později. Je to jeden z důkazů, že prorocstvím Bible můžeme důvěřovat.

Během celého zmíněného období byla v Bibli uchována pravda evangelia. Přicházely však další útoky. Šelma, která vystoupila z propasti (satan), vedla válku proti dvěma svědkům (Písmu). V době Velké francouzské revoluce, která začala v roce 1789, satan inicioval nové útoky na autoritu Bible.

Ve Francii vláda oficiálně ustanovila Kult rozumu jako státem podporované ateistické náboženství, které mělo nahradit křesťanství. Dne 10. listopadu 1793 se v celé zemi konala oficiální *Slavnost rozumu (Fête de la Raison)*. Všechny kostely a synagogy ve Francii byly zrušeny a staly se z nich „chrámy rozumu“. Během obřadů byla uctívána „bohyně rozumu“ představovaná herečkou. Na ulicích se páliily Bible. Oficiálně prohlásili, že Bůh neexistuje, a smrt označili za nekonečný spánek. Satan prostřednictvím bezbožných lidí „zabil“ dva Boží svědky. Jak říká Zjevení: „Jejich těla zůstanou ležet na náměstí toho velikého města, které se obrazně nazývá Sodoma a Egypt, kde byl také ukřižován jejich Pán“ (Zj 11,8).

V Egyptě existovalo mnoho bohů a všichni popírali toho pravého Boha (viz Ex 5,2). Sodoma zase představuje neomluvitelnou a nepřijatelnou nemorálnost. Velká francouzská revoluce se rozhodla zabít dva Boží svědky (Starý a Nový zákon). Lidé během revoluce a krveprolití ztratili všechny morální zábrany, což vyústilo v ateismus a vyvyšování lidské moudrosti.

Text Zj 11,9 říká, že těla dvou Božích svědků budou ležet nepohřbená „tři a půl dne“. Toto období představuje prorocký čas tři a půl roku. Během Velké francouzské revoluce byl ateismus na vrcholu od 26. listopadu 1793, kdy dekret vydaný v Paříži zrušil náboženství, až do 17. června 1797, kdy francouzská vláda zrušila zákony omezující náboženství.

Aplikace

Co bys dělal, kdyby bylo křesťanství zrušeno zákonem? Co pro tebe osobně znamená poselství „dvou svědků“?

VZKŘÍŠENÍ DVOU SVĚDKŮ

Ale po třech a půl dnech vstoupil do nich duch života přicházející od Boha, postavili se na nohy a hrůza padla na ty, kdo to viděli. (Zj 11,11)

Věčně, Hospodine, stojí pevně v nebesích tvé slovo. (Ž 119,89)

Činy jeho rukou jsou pravda a právo, všechna jeho ustanovení jsou věrná, ⁸spolehlivá navěky a navždy, pravdou a přímostí vytvořená. (Ž 111,7,8)

Osobní studium

Co o Božím slově předpovídá úvodní text (Zj 11,11)?

Na konci Velké francouzské revoluce mělo Boží slovo opět „ožít“. Nastane mohutné oživení. Velký strach padne na ty, kteří uvidí, jak se Boží slovo znovu stane živou Boží mocí ke spasení.

Na konci 18. století Bůh povolal muže a ženy, kteří se zavázali nést evangelium do celého světa. Dělo se to velmi rychle. Baptistický misionář William Carey například odcestoval do Indie a přeložil Bibli do desítek indických nářečí. Podobně bylo do celého světa vysláno mnoho misionářů, kteří se nechali vést Písmem.

Není náhodou, že celosvětové misijní snahy vznikly právě po Velké francouzské revoluci. Boží slovo je živé Slovo, a přestože se mnohým zdálo „mrtvé“, nadále žilo v srdcích věrných křesťanů. Nyní znovu povstalo a ožilo, jak to předpovídala proctví Zjevení. „Nevěřící Voltaire jednou pohrdavě prohlásil: Už mě unavuje, jak lidé neustále opakují, že křesťanství založilo dvanáct mužů.

Dokážu, že stačí jeden muž, aby je překonal.' Od jeho smrti žilo na světě už mnoho generací. Milióny lidí se zúčastnily tažení proti Bibli. Bible však není zdaleka poražena. Tam, kde byly v době Voltaira stovky, jsou dnes desetitisíce, ba statisíce výtisků Boží knihy. Jeden z prvních reformátorů prohlásil: Bible je kovadlina, o níž se zničilo nejedno kladivo.“ (GC 288; VDV 192)

Co nám další úvodní texty (Ž 119,89 a Ž 111,7,8) říkají o Bibli? Proč můžeme Písmu důvěřovat?

Boží slovo může být napadáno nebo potlačeno, ale nikdy nebude zcela zničeno. Dokonce i mnozí vyznavači křesťanství různými způsoby podřívají autoritu Písma. Zpochybňují mnohé (nebo všechny) části Bible. Jiní zdůrazňují lidské prvky Písma; nechtějí uznat, že je opravdu Božím slovem, a podkopávají pravdu, které v něm je obsažena.

Nikdy a žádným způsobem se nesmíme nechat takovými útoky svést. Boží slovo je stále živé, mluví k lidským srdcím a je schopno vdechnout nový život těm, kteří jsou ochotni jej poslouchat a následovat.

Aplikace

Jaká konkrétní proctví promlouvají právě k tobě? Proč?

VÍTĚZNÁ PRAVDA

¹⁵Zatroubil sedmý anděl. A ozvaly se mocné hlasy v nebi: „Vlády nad světem se ujal náš Pán a jeho Mesiáš; a bude kralovat na věky věků.“ ¹⁶Čtyřiařdvacet starců, sedících na svých trůnech před Bohem, padlo na kolena, klaněli se Bohu a volali: ¹⁷„Dobrořečíme tobě, Pane Bože všemohoucí, který jsi a kterým byl, že ses chopil veliké moci, která ti náleží, a ujal ses vlády.“ ¹⁸Rozzuřily se národy, ale přišel hněv tvůj, čas, abys soudil mrtvé, odměnil své služebníky proroky a všechny, kdo jsou svatí a mají úctu ke tvému jménu, malé i velké; abys zahubil ty, kdo hubili zemi.“ ¹⁹Tu se otevřel Boží chrám v nebesích, a bylo v něm vidět schránu jeho smlouvy; rozpoutaly se blesky a rachot hromu, zemětřesení a hrozné krupobití. (Zj 11,15–19)

Osobní studium

Navzdory útokům nepřitele Boží dílo na zemi nakonec dospěje k slavnému vyvrcholení. Evangelium je kázáno „obyvatelům země, každé rase, kmeni, jazyku i národu“ (Zj 14,6). Velký spor mezi Kristem a satanem skončí tím, že Kristus úplně porazí mocnost zla. Boží království zvítězí a hřích bude navždy odstraněn z celého vesmíru. Zjevení 11 začíná satanovým pokusem prostřednictvím Velké francouzské revoluce zničit křesťanství a vykořenit víru v Boha. Tato kapitola však končí vítězstvím Božího království nad mocnostmi zla. Poskytuje povzbuzení všem, kteří procházejí ohnivými zkouškami pro Krista a jeho pravdu.

Jaké události se podle úvodního textu (Zj 11,15–18) odehrají na konci času, kdy začne sedmé troubení?

Vlády nad světem se ujal náš Pán. Kristus je Vítězem. Zlo utrpělo porážku. Ježíš triumfuje a satan prohrává. Spravedlnost vítězí.

Pravda vládne. Udělali bychom dobře, kdybychom nezapomínali, že: „Cokoli je postaveno na moci člověka, bude svrženo, avšak to, co je založeno na skále neměnného Božího slova, potrvá navěky.“ (GC 288; VDV 192)

Přečti si znovu text Zj 11,19. Co viděl Jan v nebi? Proč je obsah tohoto vidění důležitý?

Možnost vidět Boží chrám v nebi bylo jistě obrovským zážitkem. Když Jan hleděl na svaté místo, uviděl schránu (truhlu; BK) Boží smlouvy. Ve starozákonní svatyni, která byla postavena podle velkého originálu v nebi, byla schrána přikrytá slitovnicí. Zde se zjevovala slavná Boží přítomnost mezi dvěma andělskými postavami. Uvnitř schrány byl Boží zákon. Přestože jsme spaseni pouze milostí prostřednictvím víry, poslušnost Božího zákona odhaluje pravost naší víry. Boží zákon je normou, podle které jsme souzeni (Jk 2,12). Tato skutečnost se stává mimořádně důležitou a aktuální zejména na konci časů (viz Zj 12,17 a Zj 14,12).

Aplikace

Jak k nám dnes promlouvá výrazný kontrast mezi bezbožností během Velké francouzské revoluce a slavným vyvrcholením dějin zobrazeným ve Zjevení 11?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

„Věrní svědkové prorokovali tehdy, když Bibli zakazovaly církevní i světské úřady, když se nepřátelé snažili překroutit její svědectví a chtěli od ní odvést pozornost, když pronásledovali, zrazovali, mučili, zavírali do tmavých kobek, týrali pro jejich víru nebo vyháněli do hor a jeskyní každého, kdo se opovážil hlásat její svaté pravdy. Svědčili po celé období 1 260 let. I v časech největšího temna žili věrní lidé, kteří milovali Boží slovo a horlivě obhajovali Boží čest; ti také obdrželi sílu a moudrost a z Božího pověření svědčili o pravdě po celé uvedené období.“ (GC 267.268; VDV 180)

„Když Francie veřejně zavrhl Boha a odmítla Bibli, znamenalo to pro mnohé dosažení cíle – konečně tady bylo království, v němž neplatí meze stanovené Božím zákonem. [...] Boží Duch, který krotil satanovu moc, přestal působit, a ďáblovi, jehož jedinou rozkoší je hříšnost člověka, se otevřelo volné pole působnosti. Když lidé začali páchat hrozné zločiny, jež slovy nelze ani vylíčit, mohli satanovi sluhové sklízet ovoce vzpoury. Zničenou zemí zněl hrůzostrašný pláč – pláč vycházející z nehlubší úzkosti. Francie se otrásla, jako by ji postihlo zemětřesení. Náboženství, společenský řád a zákony, rodina, stát i církev – to vše bylo smeteno za vydatného přispění těch, kdo odmítli Boží zákon.“ (GC 286; VDV 191)

„Jestliže církev nebude plnit záměr, který Bůh sledoval jejím založením, nepřijme-li každý paprsek světla a přestane-li plnit všechny povinnosti, které jí Bůh uložil, zákonitě se celá její bohoslužba zvrhne v pouhé zachovávaní forem a vytratí se skutečná zbožnost.“ (GC 316; VDV 211)

Otázky k rozhovoru

1. Jaké principy velkého sporu můžeme pozorovat na příkladu Velké francouzské revoluce?
2. Na obhajobu tvrzení, že Bůh neexistuje, jeden člověk napsal: „Můžeme si svobodně stanovit své vlastní cíle a odhodlat se překročit jakékoli intelektuální hranice, aniž bychom v tom viděli znaky nějakého přestupování pravidel.“ Proč vyjádření „aniž bychom v tom viděli znaky nějakého přestupování pravidel“ jasně ukazuje na pohnutky, které mnohé lidi vedou k odmítnutí Boha? Jak mohou tyto myšlenky pomoci vysvětlit některé z událostí, jež se odehrály během Velké francouzské revoluce?
3. Jaký význam má Janovo vidění svatyně v souvislosti s událostmi na konci času?

Motivování nadějí

OČEKÁVÁNÍ KRISTOVA NÁVRATU V PRŮBĚHU DĚJIN

Texty na tento týden

1Te 4,13–18; Mt 24,27.30.31; 2Pt 1,19–21; Da 8,14; Da 9,20–27; Ezd 7,7–13

Základní verš

„V onen den se bude říkat: ‚Hle, to je náš Bůh. V něho jsme skládali naději a on nás spasil. Je to Hospodin, v něhož jsme skládali naději, budeme jásat a radovat se, že nás spasil.‘“ (Iz 25,9)

Druhý příchod Ježíše Krista je jedním z ústředních témat Písma. Je to zlatá nit, která se táhne posvátnými stránkami Bible. Jeden učenec odhadl, že ve Starém zákoně se nachází 1845 zmínek o Kristově druhém příchodu. Ve dvou set šedesáti kapitolách Nového zákona je více než tři sta zmínek o návratu Krista. Třiadvacet z dvaceti sedmi knih Nového zákona mluví o této velké události.

Poté, co reformace v Evropě ztroskotala a zabrzdily ji rozdělení a spory, protestantismus zapustil kořeny v Novém světě (později se z něj staly Spojené státy americké), kde se mnozí snažili pozvednout prapor pravdy, včetně pravdy o druhém příchodu.

Patřil mezi ně i baptistický farmář William Miller. Během svého studia Bible došel k závěru, že Ježíš přijde brzy, dokonce ještě během jeho života. Začal toto poselství kázat, a tím odstartoval mohutné hnutí. Přestože toto hnutí čelilo velkému zklamání, mnohým lidem zpřístupnilo biblické pravdy, které jsou důležité i dnes.

Tento týden budeme zkoumat, proč myšlenka druhého příchodu Krista naplňovala věřící radostí v průběhu staletí a jak se můžeme my sami připravit na tuto velkou událost.

Osnova lekce

Při studiu této lekce se zaměříme na Kristův návrat jako naději, která provázela křesťany po celá staletí. Zvláštní pozornost bude věnována biblickým prorockým o Kristově návratu, z jejichž pochopení se zrodilo společenství adventistů sedmého dne.

- 1Te 4,13–18: Kristův návrat jako naděje na vzkříšení a věčný život (neděle)
- Sk 1,9–11: Kristův návrat jako reálná událost (pondělí)
- 1Pt 1,10.11: Důležitost pochopení prorocké zvěsti (úterý)
- Da 8 a 9: Prorockví o 2 300 prorockých letech a době konce (středa a čtvrtek)

ZASLÍBENÍ JEHO NÁVRATU

¹³Nechceme vás, bratři, nechat v nevědomosti o údělu těch, kdo zesnuli, abyste se nermoutili jako ti, kteří nemají nadějí. ¹⁴Věříme-li, že Ježíš zemřel a vstal z mrtvých, pak také víme, že Bůh ty, kdo zemřeli ve víře v Ježíše, přivede spolu s ním k životu. ¹⁵Toto vám říkáme podle slova Páně: My žijí, kteří se dočkáme příchodu Páně, zesnulé nepředějdeme. ¹⁶Zazní povel, hlas archanděla a zvuk Boží polnice, sám Pán sestoupí z nebe, a ti, kdo zemřeli v Kristu, vstanou nejdříve; ¹⁷potom my žijí, kteří se toho dočkáme, budeme spolu s nimi uchváčeni v oblacích vzhůru vstříc Pánu. A pak už navždy budeme s Pánem. ¹⁸Těmito slovy se vzájemně potěšujte. (1Te 4,13–18)

Osobní studium

Protestantští reformátoři a poutníci, kteří odešli do Nového světa, toužili po Ježíšově příchodu. Druhý příchod Krista byl pro ně radostnou událostí, kterou dychtivě očekávali. Jan Viklef očekával příchod Krista jako nadějí církve. Kalvín mluvil o slavném Kristově návratu jako o „nejnadějnější ze všech událostí“. Pro věrné následovníky Krista byl jeho druhý příchod důvodem k radostnému očekávání, ne důvodem k obavám.

Jakou nadějí přináší tyto texty? Proč byly podle tebe nadějí pro věřící během celého období křesťanství?

J 14,1–3

1Te 4,13–18

Tt 2,11–14

Je snadné pochopit, proč víra v druhý příchod Krista dávala křesťanům, kteří četli

Bibli, tak velkou radost a nadějí. Bude konec nemoci, utrpení a smrti. Skončí chudoba, nespravedlnost a útlak, spory, konflikty i všechny války. Bible popisuje budoucí svět míru, štěstí a trvalého společenství mezi Kristem a všemi vykoupenými.

„Příchod Pána pánů byl ve všech dobách nadějí jeho věrných následovníků. Slib, že opět přijde, který Spasitel dal při loučení na Olivové hoře, byl pro učedníky příslibem skvělé budoucnosti; dávalo jim to radost a nadějí, kterou jim nemohly vzít ani těžkosti a strádání. V dobách útluaku a perzekuce byl příchod velkého Boha a našeho Spasitele blaženou nadějí“. Když zarmoučení křesťané v Tesalonice pochovávali své milované, kteří doufali, že se dožijí příchodu Pána Ježíše, připomínal jim jejich učitel, apoštol Pavel, zmrtvýchvstání, ke kterému dojde při příchodu Spasitele. Tehdy mrtví v Kristu vstanou a spolu s živými budou uchváčeni, aby se potkali s Pánem v oblacích. A pak už navždy budeme s Pánem. Těmito slovy se vzájemně potěšujte.“ (1Te 4,16–18)“ (GC 302; VDV 202.203)

Aplikace

V čem spočívá důležitost druhého příchodu pro naši víru? Jak souvisí se vzkříšením? Proč bychom bez druhého příchodu byli „nejubožejší ze všech lidí“ (viz 1K 15,15–19)?

OČEKÁVÁNÍ KRISTOVA PŘÍCHODU

9Po těch slovech byl před jejich zraky vzat vzhůru a oblak jím ho zastřel. 10A když upřeně hleděli k nebi za ním, jak odchází, hle, stáli vedle nich dva muži v bílém rouchu 11a řekli: „Muži z Galileje, co tu stojíte a hledíte k nebi? Tento Ježíš, který byl od vás vzat do nebe, znovu přijde právě tak, jak jste ho viděli odcházet.“ (Sk 1,9–11)

Osobní studium

Přestože protestantští reformátoři věřili v doslovný, viditelný, slyšitelný a slavný návrat Krista, chápání této biblické pravdy se postupně měnilo. Populární kazatelé v 19. století učili, že Kristus přijde, aby založil své království na zemi a zahájil tisíc let míru. To vedlo k duchovní letargii a lhostejnosti k duchovním hodnotám.

Ani Kristovi učedníci nejprve nepochopili podstatu Mesiášova příchodu. Mysleli si, že přijde jako vítězný generál, který zlomí jeho římského otroctví. Nevníмали ho jako někoho, kdo je vysvobodí z odsouzení a okovů hříchu. Proto nedokázali pochopit ani význam a podstatu jeho příchodu.

Co nás tyto verše učí o tom, jak se náš Pán vrátí?

Sk 1,9–11

Zj 1,7

Mt 24,27.30.31

Když Kristus přišel poprvé a narodil se jako bezbranné dítě v betlémských jeslích, jen velmi málo lidí rozpoznalo jeho příchod.

Když však přijde podruhé, „každé oko“ ho uvidí přicházet. Každé ucho uslyší troubení ohlašující jeho návrat. Každá lidská bytost na zemi uvidí jeho slávu. Nemusíme se bát, že se necháme oklamat. Písmo objasňuje události týkající se jeho návratu.

„Za jednu z nejdůležitějších biblických zpráv lze považovat zvěst o Ježíšově druhém příchodu, kdy dokončí dílo záchranu člověka. Boží lid, který musí tak dlouho putovat 'údolím stínu smrti', dostává radostnou naději v zaslíbení o příchodu Pána, který je vzkříšení a život' a který přijde, aby přivedl vyhnance domů'. Učení o druhém příchodu Ježíše Krista je základní myšlenkou Písma. Od chvíle, kdy první lidé museli odejít z ráje, čekají věřící na příchod slíbeného zachránce, který zvítězí nad jejich odpůrcem a uvede je znovu do ztraceného ráje.“ (GC 299; VDV 201)

Luther Warren, jeden z raných adventistických průkopníků, říkával mladým lidem: „Jediný způsob, jak být připraven na příchod Krista, je připravit se a zůstat připraven.“ Poselství o Kristově brzkém návratu je naléhavou výzvou pro každého z nás. Prozkoumejme své srdce a upřímně zhodnoťme svůj duchovní život. Jsme povoláni žít zbožně. Ve světle slávy Kristova návratu není prostor pro apatii a váhání.

Aplikace

Jaké povzbuzení nacházíme v Písmu v souvislosti s tím, jak Kristus přijde (viz 1Te 5,2–5; Žd 9,28)?

WILLIAM MILLER A BIBLE

¹⁰Toto spasení hledali a po něm se ptali proroci, kteří prorokovali o milosti, která je vám připravena; ¹¹zkoumali, na který čas a na jaké okolnosti ukazuje duch Kristův v nich přítomný, když předem svědčí o utrpeních, jež má Kristus vytrpět, i o veliké slávě, která potom přijde. (1Pt 1,10.11)

Osobní studium

Bůh použil protestantské reformátory, aby znovu objevili pravdu o ospravedlnění vírou v Krista, a povolal i Williama Millera, aby opět vynesl na světlo pravdu o Kristově druhém příchodu. Když Miller studoval Písmo, našel Krista, který ho miloval víc, než si dokázal představit. Měl jen Bibli, sešit na poznámky a pero. Začal číst od knihy Genesis a nešel dál, dokud si nebyl jistý, že plně pochopil studovaný text. Porovnáváním jednotlivých biblických textů nechal Písmo, aby se samo vykládalo.

Jaké zásady výkladu Bible nacházíme v těchto pasážích?

Př 8,8.9

J 16,13

2Pt 1,19–21

Když William Miller srovnával navzájem jednotlivé texty Písma, otevřela se mu tajemství Bible, o kterých předtím nevěděl. Hledal a zkoumal jako člověk, který se snaží najít skrytý poklad, a za své úsilí byl bohatě odměněn. Duch svatý mu otevřel Boží slovo. Při studiu Bible přistupoval k prorockví se stejnou plí jako k ostatním biblickým pasážím.

Co říkají výše uvedené texty o pochopení prorockví Bible?

Da 1,17

Da 2,45

1Pt 1,10.11

Zj 1,1–3

Symboly v prorockých knihách nejsou zamčeným, nepřístupným tajemstvím. Milující Bůh nám dal své prorocké slovo, aby nás připravil na vrcholné události, které se v tomto světě brzy odehrají. William Miller jasně pochopil, že prorockví samo je svým nejlepším vykladačem a není třeba do něj vkládat žádné lidské výmysly. Symboly prorockví objasňuje samotná Bible: šelmy představují krále nebo království (Da 7,17.23); vítr představuje zničení (Jr 49,36); voda představuje lidi nebo národy (Zj 17,15) a žena reprezentuje církev (Jr 6,2; Ef 5,22–32). V časových prorockvích Daniela a Zjevení se nachází symbolický jazyk, kde jeden prorocký den představuje jeden doslovný rok (Nu 14,34; Ez 4,6). Když William Miller aplikoval tyto principy biblického výkladu, jeho zjištění ho překvapila. Objevil něco, co vnímal jako načasování Kristova návratu.

Aplikace

Proč je správné pochopení prorocké symboliky pro naši víru důležité?

DVA TISÍCE TŘI STA VEČERŮ A JITER

¹³Slyšel jsem, jak jeden svatý mluví. Jiný svatý se toho mluvícího otázal: „Jak dlouho bude platit vidění o každodenní oběti a o vzpouře, která pustoší a dovoluje šlapat po svatyni i zástupu?“ ¹⁴Řekl mi: „Až po dvou tisících a třech stech večerech a jitrech dojde svatyně spravedlnosti.“ (Da 8,13,14)

Osobní studium

William Miller si všiml, že události předpovídané proroky se v průběhu dějin přesně uskutečňovaly: čtyři sta let vyměřených pro Abrahamovy potomky, čtyřicet let putování Izraele po poušti, sedmdesát let izraelského zajetí a Danielových sedmdesát prorockých týdnů let určených Izraeli (Gn 15,13; Nu 14,34; Jr 25,11; Da 9,24).

Co nám tyto verše říkají o Božím plánu pro čas prvního příchodu?

Mk 1,15

Ga 4,4

Ř 5,6

Když Miller studoval proctví a porovnával jednotlivé biblické texty, došel k závěru, že pokud v celém Písmu existuje nějaký Boží časový plán, pak Bůh musí mít také nějaký rozvrh, pokud jde o druhý příchod našeho Pána.

Jaká událost se měla podle Da 8,13,14 odehrát na konci dvou tisíc tří set večerů a jiter?

William Miller přijal populární názor, že slova „dojde svatyně spravedlnosti“ znamenají očistění země ohněm. Usilovně studoval Písmo, aby pochopil událost tak ohromného

významu. Objevil spojení mezi Da 8 a Da 9. V Danielovi 8. kapitole dostal anděl pokyn, aby muži vidění vysvětlil (Da 8,16). Na konci kapitoly zůstala nevysvětlená jen jediná část vidění (viz Da 8,27) – a to právě část o dvou tisících třech stech dnech. Později se anděl vrátil k Danielovi a prohlásil: „Danieli, nyní jsem vyšel, abych ti posloužil k poučení“ (Da 9,22; viz také Da 9,23,25–27). To mu mělo pomoci nejen časově zařadit vidění o dvou tisících třech stech dnech, ale také pochopit význam předpovídaných událostí.

Víme o tom na základě popisu toho, co se dělo. Nejprve zazněla výzva Danielovi: „Pochop to slovo a rozuměj vidění“ (Da 9,23), a pak zazněla slova anděla: „Sedmdesát týdnů let je stanoveno tvému lidu a tvému svatému městu“ (Da 9,24). Slovo přeložené jako „stanoveno“ doslova znamená „odříznuto“. Sedmdesát týdnů, tedy čtyři sta devadesát let, má být „odříznuto“. Ale od čeho? Souvisí to očividně s viděním o dvou tisících třech stech dnech. Je to totiž jediná část Daniela 8. kapitoly, které Daniel nerozuměl a kterou mu nyní přišel anděl vysvětlit.

Počáteční bod období sedmdesáti týdnů byl v Písmu stanoven jasně: „Od vyjití slova o navrácení a vybudování Jeruzaléma...“ (Da 9,25). Miller na základě toho věděl, že kdyby objevil toto datum, mohl by znát přesný začátek období sedmdesáti týdnů, a tím pochopit i proctví o 2 300 večerech a jitrech.

Aplikace

Uvažuj o úsilí, s jakým William Miller studoval Písmo. Měl jsi i ty podobné období? Co jsi tehdy zjistil?

NEJDELŠÍ PROROCKÉ ČASOVÉ OBDOBÍ

²⁵Věz a pochop! Od vyjití slova o navrácení a vybudování Jeruzaléma až k pomazanému vévodovi uplyne sedm týdnů. Za šedesát dva týdny bude opět vybudováno prostranství a příkop. Ale budou to svízelné doby. ²⁶Po uplynutí šedesáti dvou týdnů bude pomazaný zahlazen a nebude již. Město a svatyni uvrhne do zházy lid vévody, který přijde. Sám skončí v povodni, ale až do konce bude válka. Je rozhodnuto o pustošení. (Da 9,25.26)

Osobní studium

Přečti si text **Ezd 7,7–13**. Proč jsou tyto verše důležité? O čem mluví? Jak potvrzují pravidlo, že Písmo se vykládá samo?

Dekret vydal perský král Artaxerxes v roce 457 před Kristem. Tento dekret byl posledním ze tří dekretů, které umožnily Židům vrátit se do Jeruzaléma, znovu jej vybudovat a obnovit bohoslužby v chrámu. Třetí dekret byl neúplnější a označuje začátek proroctví o dvou tisících třech stech dnech (letech).

Kdy mělo celé toto prorocké období začít? Jaké hlavní události předpovídají úvodní verše (Da 9,25.26)?

V tomto pozoruhodném proroctví Daniel předpověděl, že „od vyjití slova o navrácení a vybudování Jeruzaléma“ až po Mesiáše uplyne 69 prorockých týdnů, což odpovídá období 483 prorockých dní (doslovných let). Jelikož dekret vyšel na podzim roku 457 před Kristem, období 483 let trvá do podzimního roku 27. Slovo „Pomazaný“ se vztahuje na Mesiáše, tedy na Krista. Na podzim

roku 27 byl Kristus pokřtěn a přijal pomazaní Duchem svatým (Sk 10,38). Ježíš po svém křtu odešel do Galileje, kde „kázal Boží evangelium: „Naplnil se čas““ (Mk 1,14.15).

Na jaře roku 31, uprostřed posledního prorockého týdne, tři a půl roku po svém křtu, byl Ježíš ukřižován. Systém obětí, které ukazovaly na Božího Beránka, skončil Kristovou obětí na Golgotě. Symbol došel naplnění a všechny oběti podle obřadního systému mohly být zrušeny.

Jak podle Da 9,27 skončilo proroctví o sedmdesáti týdnech?

Sedmdesát týdnů nebo čtyři sta devadesát let, zvláště určených pro Židy, skončilo v roce 34 rozhodnutím velerady odmítnout poselství evangelia (Sk 6,8–7,60).

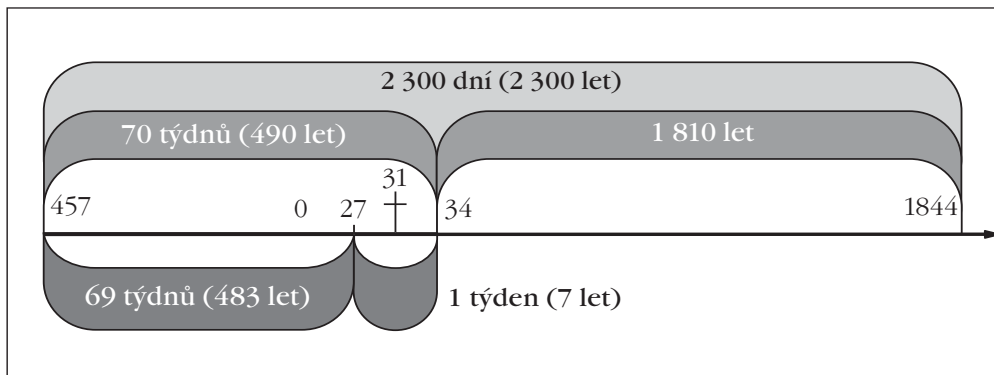
Odečtením 490 let od období 2 300 let zůstává 1 810 let do skončení proroctví (od roku 34). To nás přivádí k roku 1844. William Miller a jeho stoupenci věřili, že svatyní v Da 8,14 je země, a předpokládali, že Kristus přijde v roce 1844 očistit zemi ohněm. (Viz tabulka v části na pátek.)

Aplikace

Co je pro tebe nejdůležitější na nejdelším časovém proroctví, které se nachází v Písmu? Proč?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Podívejte se na následující tabulku, kde najdete proroctví o sedmdesáti týdnech a dvou tisících třech stech dnech. Proroctví začínají v roce 457 před Kristem a předpovídají události kolem „pomazaného vévody“ (Da 9,25), na kterém je založeno proroctví o sedmdesáti týdnech. S tímto pevným základem končí proroctví o dvou tisících třech stech večerech a jitrech v roce 1844.

„Podobně jako apoštolové ani Miller a jeho spolupracovníci plně nepochopili význam poselství, které hlásali. Bludy, tak dlouho zakořeněné v církvi, jim nedovolily správně pochopit důležité prvky proroctví. I když kázali poselství, které měli z Božího pověření oznámit světu, nepochopili správně jeho význam, a proto zažili zklamání.“ (GC 351; VDV 234)

„Přesto Pán uskutečnil svůj milostivý záměr; zaznělo varování, že se blíží soud. Velký den se přiblížil a Pán ve své prozřetelnosti vyzkoušel lidi tím, že jim nechal oznámit určitý čas, aby se ukázalo, co je v jejich srdcích. Poselství mělo vyzkoušet a očistit křesťanskou církev. Mělo ukázat, zda členové církve milují tento svět, nebo svého nebeského Pána. Vyznávali, že milují svého Spasitele, a nyní měli svou lásku dokázat. Budou ochotni vzdát se světských nadějí a ambicí a přijmou radostně zvěst o druhém příchodu svého Pána? Díky poselství měli poznat svůj skutečný duchovní stav. Bylo jim posláno z milosti, mělo je vyburcovat, aby v pokání a pokoře hledali svého Pána.“ (GC 353; VDV 235)

Otázky k rozhovoru

1. Co se můžeme naučit ze zkušenosti Williama Millera? Proč Bůh vždy hned neopravuje naše nesprávné chápání jeho pravdy?
2. Proč je pochopení textu Da 9,24–27 tak důležité při upevňování souladu Bible a Kristova božství?
3. Jakou roli hraje pochopení proroctví v plánu spasení? Proč hraje proroctví v Božím plánu tak důležitou roli?

Světlo ze svatyně

EVANGELIUM OBJEVENÉ V UČENÍ O NEBESKÉ SVATYNĚ

Texty na tento týden

Ex 25,8.9.40; Žd 8,1–6; Lv 16,21.29–34; Lv 23,26–32; Žd 9,23–28; Da 7,9.10; Mt 25,1–13; Zj 11,19

Základní verš

„Z toho, co bylo řečeno, plyne: máme velekněze, který usedl po pravici Božího trůnu v nebesích jako služebník pravé svatyně a stánku, který zřídil sám Hospodin, a nikoli člověk.“ (Žd 8,1.2)

Krátce po velkém zklamání 22. října 1844 někteří z milleritů po modlitbách a studiu pochopili svůj omyl. Proroctví o 2 300 večerech a jitrech se nevztahovalo na druhý příchod Ježíše Krista, jak o tom byli mylně přesvědčeni na základě svého studia Písma. Proroctví totiž neukazovalo na Kristův příchod, ale na jeho službu v nebeské svatyni, které se podrobně věnuje epištola Židům.

Očištění svatyně v nebi bylo naplněním očištění pozemské svatyně, jak o tom mluví Leviticus. Abychom lépe pochopili tuto důležitou pravdu, podívejme se na paralelu mezi 7. a 8. kapitolou knihy Daniel.

Daniel 7	Daniel 8
Babylón	—
Médo-Persie	Médo-Persie
Řecko	Řecko
Řím	Řím
Soud v nebi	Očištění svatyně

Tyto paralely nám pomáhají pochopit skutečnou povahu očištění svatyně a tím význam předadventního vyšetřujícího soudu. Tento týden se budeme věnovat právě důležité biblické pravdě o Kristově službě v nebeské svatyni.

Osnova lekce

V této lekci se zaměříme na význam biblického učení o „nebeské svatyni“, který bylo v souvislosti s očekáváním Kristova návratu znovu objeveno a pochopeno. Podíváme se na to, co se děje v nebeské svatyni, v kontextu Boží touhy po konečném vítězství jeho lásky.

- Žd 8,1–6: Nebeská svatyně podle svědectví Nového zákona (neděle)
- Žd 9,23–28: Symbolika a význam „dne smíření“ ve svatyni (pondělí)
- Zj 22,10–13: Symbolika a význam „svatyně“ a „předadventního soudu“ (úterý)
- Žd 4,14–16; 10,19–22: Naděje plynoucí z Kristovy služby v nebeské svatyni (středa)
- Žd 10,9–14: Nebeský velekněz Ježíš jako náš „obhájce“ (čtvrtek)

NEBESKÁ SVATYNĚ

¹Z toho, co bylo řečeno, plyne: máme velekněze, který usedl po pravici Božího trůnu ²v nebesích jako služebník pravé svatyně a stánku, který zřídil sám Hospodin, a nikoli člověk. ³Každý velekněz bývá ustanoven k tomu, aby přinášel dary a oběti; proto musel i Ježíš nutně přinést obět.

⁴Na zemi by nemohl být knězem, protože zde už byli kněží, kteří přinášeli dary podle zákona.

⁵Ti však sloužili ve svatyni, která je jen náznakem a stínem svatyně nebeské. Vždyť Bůh uložil Mojžíšovi, když měl zřídit stánek: „Hled, ať uděláš vše podle vzoru, který ti byl ukázán na hoře.“

⁶Avšak Ježíš dosáhl vznešenější služby, právě tak jako je prostředníkem vyšší smlouvy, založené na lepších zaslíbeních. (Žd 8,1-6)

Osobní studium

Jak spolu souvisí tyto texty? O jakých dvou svatyních se v nich mluví?

Ex 25,8.9.40

Žd 8,1-6

Když se věřící, očekávající návrat Krista, v měsících následujících po zklamání z roku 1844 zahloubali do studia Písma, pochopili, že se v Bibli mluví o dvou svatyních. O té, kterou postavil Mojžíš, a o té, která je originálem v nebi. V Bibli se výraz „svatyně“ vztahuje (1) na svatostánek, který postavil Mojžíš, jako typ nebo „předobraz“ nebeských věcí; a (2) na „pravý svatostánek“ v nebi, na který ukazovala pozemská svatyně. Po Kristově smrti předobrazná služba ztratila svůj význam. Svatyní nové smlouvy je totiž „pravý svatostánek“, který se nachází v nebi. A jelikož se v této době naplňuje proroctví z Da 8,14, svatyně, o které tento text hovoří, musí být právě svatyní nové smlouvy.

„Když v roce 1844 skončilo období 2 300 prorockých dnů, izraelská – pozemská – svatyně už dávno neexistovala. Proto proroctví: „Až po dvou tisících a třech stech večerech a jit-

rech dojde svatyně spravedlnosti (očistění) se nepochybně týká svatyně v nebi.“ (GC 417; VDV 275)

Svatyně na poušti byla zmenšeným modelem postaveným podle nebeské svatyně. Bohoslužby v pozemské svatyni představovaly Boží plán spasení. Každá přinesená obět poukazovala na Ježíšovu obět na kříži Golgoty (viz J 1,29). Prostřednictvím Kristovy oběti jsme dostali milost a odpuštění. Když přijmeme Ježíšovu obět za nás a vymazáme své hříchy, naše vina je vymazána (1J 1,9). Ježíš není jen Beránek, který za nás zemřel, ale také Kněz, který pro nás žije.

List Židům vysvětluje: „Proto přináší dokonale spasení těm, kdo skrze něho přistupují k Bohu; je stále živ a přimlouvá se za ně“ (Žd 7,25). Kristova obět nás očisťuje a zachraňuje nás z moci hříchu (Ř 8,1-4; 2K 5,21). Ježíšova služba v nebeské svatyni se odehrává v náš prospěch. Díky jeho přimluvné službě se lámou pouta hříchu, který působí v našich životech. Už nejsme otroky naší hříšné přirozenosti. V Kristu jsme ospravedlnění, svobodní a volní od moci hříchu. Když se vírou držíme Krista, máme jistotu spasení.

Aplikace

Co pro tebe znamená vědět, že Ježíš je v nebi a pracuje ve tvůj prospěch – zprostředkovává ti dar milosti? Proč potřebujeme Zprostředkovatele, který jedná v našem zájmu? Proč je tato pravda dobrou zprávou?

VE SVATYNI SVATÝCH

²³To, co je jen náznakem nebeských věcí, bylo nutno očisťovat takovým způsobem; nebeské věci samy však vyžadují vzácnějších obětí. ²⁴Vždyť Kristus nevešel do svatyně, kterou lidské ruce udělaly jen jako napodobení té pravé, nýbrž vešel do samého nebe, aby se za nás postavil před Boží tvář. ²⁵Není třeba, aby sám sebe obětoval vždy znovu, jako když velebněz rok co rok s cizí krví vchází do svatyně; ²⁶jinak by musel trpět mnohokrát od založení světa. On se však zjevil jen jednou na konci věků, aby svou obětí sňal hřích. ²⁷A jako každý člověk jen jednou umírá, a potom bude soud, ²⁸tak i Kristus byl jen jednou obětován, aby na sebe vzal hříchy mnohých; po druhé se zjeví ne už kvůli hříchu, ale ke spáse těm, kdo ho očekávají. (Žd 9,23–28)

Osobní studium

Přečti si texty **Lv 16,21.29–34; Lv 23,26–32** a Žd 9,23–28. Proč byl Den smíření ve starověkém Izraeli tak důležitý?

Kněží sloužili ve svatyni každý den v roce, ale v Den smíření (hebr. *Jom Kippur*) se oči celého Izraele obrátily ke svatyni. V Lv 16. a 23. kapitole jsou uvedeny podrobné pokyny pro Den smíření. V ten den ustala každá činnost a všichni se postili. Zatímco velebněz místo nich vstupoval do Boží přítomnosti ve svatyni svatých, lidé zkoumali svá srdce. Hledali Boha v pokoře a s upřímným pokáním.

Každý, kdo by v Den smíření nečinil pokání, měl být „vyobcován“ ze svého lidu (Lv 23,27.29). V Den smíření vzal velebněz krev kozla pro Hospodina do svatyně svatých a po pokropení slitovnice potřel všechny rohy oltáře, čímž celou svatyni zcela očistil. Když velebněz dokončil smírčí obřady za svatyni, měl položit ruce na živého kozla a vyznat hříchy Izraele. Potom měli tohoto kozla odvést na poušť, aby byl navždy oddělen od tábora (Lv 16,20–22).

Krev, kterou kněží přinášeli do svatyně během každodenní služby, ukazovala na hřích lidu (Jr 17,1) a zároveň na Boží zodpovědnost za úplné vyřešení problému hříchu. Nyní, v Den smíření, byl hřích symbolicky odstraněn ze svatyně a přenesen na hlavu kozla pro Azázela, který představoval satana, čímž odhaloval jeho konečnou zodpovědnost za problém hříchu.

Kozla odvedli daleko do pouště, aby měl Bůh na konci Dne smíření čistou svatyni a čistý lid. V nebeské svatyni za nás Kristus slouží – nejprve ve svatyni a nyní, od roku 1844, po skončení období 2 300 večerů a jiter, koná svou službu v nebeské svatyni svatých.

Velký nebeský soud není k našemu odsouzení, protože Ježíš Kristus vzal náš hřích na sebe, „abychom my mohli být ospravedlněni jeho spravedlností, na které nemáme žádnou zásluhu“ (DA 25; TV 13). V důsledku této spravedlnosti – připočtené – činíme pokání, odvracíme se od hříchu. To znamená, že jsme se nesmířili se zlem ani ho pasivně nepřijímáme do svých životů, nevymlouváme se a ani se nedržíme oblíbených hříchů, ale rosteme v milosti a žijeme život ve svatosti.

Aplikace

Jaký význam má Den smíření v našem každodenním životě? Jak by mělo náš život ovlivňovat vědomí, že právě teď probíhá velký Den smíření?

VYNESENÍ ROZSUDKU

¹⁰A řekl mi: „Nezapečetuj knihu se slovy tohoto proroctví: čas je blízko. ¹¹Kdo křivdí, ať křivdí dál, kdo je pošpiněn, ať zůstane ve špině – kdo je spravedlivý, ať zůstane spravedlivý, kdo je svatý, ať setrvá ve svatosti. ¹²Hle, přijdu brzo, a má odplata se mnou; odplatím každému podle toho, jak jednal. ¹³Já jsem Alfa i Omega, první i poslední, počátek i konec.“ (Zj 22,10–13)

Osobní studium

Jakou podobnost nacházíš mezi těmito dvěma texty?

Da 7,9.10

Zj 14,6.7

Soud je významným tématem celé Bible. „Veškeré dílo Bůh postaví před soud, i vše, co je utajeno, ať dobré či zlé“ (Kaz 12,14). Ježíš říkal svým posluchačům o dni soudu, který bude probíhat a na kterém „z každého planého slova, jež lidé promluví, budou skládat účty“ (Mt 12,36). Apoštol Pavel dodává, že Bůh „vynese na světlo to, co je skryto ve tmě, a zjeví záměry srdcí“ (1K 4,5). Anděl volal, jak bylo ukázáno Janovi: „nastala hodina jeho [Božího] soudu“ (Zj 14,7).

Uvažuj o úvodním textu Zj 22,10–13. Jaký bude osud celého lidstva po Ježíšově druhém příchodu? Jaké ujištění dostal Jan?

Kristus přijde, aby dal každému člověku jeho odplatu. Z toho vyplývá, že soud, který rozhodne, kdo jakou odplatu dostane, se musí uskutečnit ještě před jeho příchodem. Při druhém Kristově příchodu už nebude žádná „druhá šance“. Každá lidská bytost měla dostatek informací k tomu, aby učinila své neodvolatelné rozhodnutí přijmout Krista, nebo se proti němu postavit.

Přečti si Mt 25,1–13. Proč má Ježíš tak rozdílný vztah k těmto dvěma různým skupinám?

„Až vyšetřování skončí, až budou prověřeny případy všech lidí, kteří se kdy hlásili k Bohu, až bude rozhodnuto o každém z nich, tehdy – a ne dříve – doba milosti pro lidstvo skončí a ‚dveře milosti‘ se uzavřou. Jediná kratičká věta: Ty, ‚které byly připraveny, vešly s ním na svatbu; a dveře byly zavřeny,‘ (Mt 25,10)“ (GC 428; VDV 282)

Soudu se nemusíme bát. Díky Kristu je nám odpuštěno, jsme zbaveni viny, máme moc žít zbožný život a čeká nás vítězství.

Aplikace

Jak víš, na jaké straně stojíš ve velkém sporu? Z čeho vyplývá tvá jistota, že stojíš na správné straně?

DOBRÁ ZPRÁVA O SVATYNI SVATÝCH

¹⁴Protože máme mocného velekněze, který vstoupil až před Boží tvář, Ježíše, Syna Božího, držme se toho, co vyznáváme. ¹⁵Nemáme přece velekněze, který není schopen mít soucit s našimi slabostmi; vždyť na sobě zakusil všechna pokušení jako my, ale nedopustil se hříchu. ¹⁶Přistupme tedy směle k trůnu milosti, abychom došli milosrdenství a našli milost a pomoc v pravý čas. (Žd 4,14–16)

¹⁹Protože Ježíš obětoval svou krev, smíme se, bratří, odvázat vejít do svatyně ²⁰cestou novou a živou, kterou nám otevřel zrušením opony – to jest obětováním svého těla.

²¹Máme-li tedy tak velikého kněze nad celým Božím domem, ²²přistupujme před Boha s opravdovým srdcem a v plné jistotě víry, se srdcem očištěným od zlého svědomí a s tělem obmytým čistou vodou. (Žd 10,19–22)

Osobní studium

Jaké ujištění a pozvání nabízejí úvodní verše (Žd 4,14–16 a Žd 10,19–22) každému z nás?

V listu Židům zaznívá mnoho povzbuzujících výzev: „držme se“, „přistupme směle“ a „v plné jistotě víry“. Apoštol Pavel zaměřuje naši pozornost na Ježíše, našeho Velekněze. V Ježíši máme všechno, co potřebujeme. Vírou můžeme vstoupit do nebeské svatyně „cestou novou a živou, kterou nám otevřel“ svou obětí (Žd 10,20).

Na nádvoří vidíme krev na rozích bronzového oltáře. Ve svatyni se krev nachází na zlatých rozích kadidlového oltáře. Před slitovnicí vidíme krví pokropenou oponu.

Ježíšova krev nám připravuje cestu. To nám dává naději, protože s Bohem se můžeme setkat jen tehdy, když nám Ježíš odpustí a vymaže naše hříchy. Boží milosrdenství je nekonečné, ale stejně nekonečná je i jeho spravedlnost. A spravedlnost by nemohla přijmout Kristovu obět jako smíření za naše provinění, pokud by Ježíš nezaručil, že nám odpustí naše hříchy a že je úplně vymaže.

Uvažuj o textu Zj 11,19 v kontextu velkého sporu. Proč je toto vidění důležité? Jak zdůrazňuje neoddělitelné spojení zákona s evangeliem?

V oslnivé a zářící slávě Boží přítomnosti v trůnním sále vesmíru, přímo u základů Božího trůnu, vidíme schránku jeho smlouvy, v níž se nachází Boží zákon. Na nejsvětějším místě se zjevuje Boží spravedlnost i Boží milosrdenství. Žádná pozemská moc nemůže změnit Boží zákon, protože, kromě jiných důvodů, zákon se nachází ve schráně jeho smlouvy v nebi. List Židům říká: „A toto je smlouva, kterou uzavřu s domem izraelským po oněch dnech, praví Hospodin: Dám své zákony do jejich mysli a napíšu jim je na srdce. Budu jim Bohem a oni budou mým lidem“ (Žd 8,10). Když vírou vstupujeme do nebeské svatyně, nacházíme tam odpuštění svých minulých hříchů a moc žít poslušným životem skrze Krista, který za nás zemřel a píše svůj zákon do našich srdcí. Ježíš nás zachraňuje „dokonale“ (Žd 7,25). Jeho spasení je úplné a dokonale nás očišťuje od moci hříchu a od trestu za hřích.

Aplikace

Proč je Ježíšova přimluvná služba tak úžasnou zprávou? Jakou naději bychom měli bez evangelia, kdybychom měli sami obstát před zákonem, který je normou a kritériem spravedlnosti?

JEŽÍŠ, NÁŠ OBHÁJCE U SOUDU

⁹Potom však řekne: „Zde jsem, abych konal tvou vůli.“ Tak ruší první, aby ustanovil druhé. ¹⁰Tou vůlí jsme posvěceni, neboť Ježíš Kristus jednou provždy obětoval své tělo.

¹¹Každý kněz stojí a koná denně bohoslužbu, znovu a znovu přináší tytéž oběti, ale ty nikdy nemohou navždy zahladit hříchy. ¹²Kristus však přinesl za hříchy jedinou oběť, navěky usedl po pravici Boží ¹³a hledí vstříc tomu, až mu budou nepřátelé dáni za podnož jeho trůnu. ¹⁴Tak jedinou obětí navždy přivedl k dokonalosti ty, které posvěcuje. (Žd 10,9–14)

Osobní studium

Jaký rozdíl mezi službou kněze v pozemské svatyni a Ježíšovou službou v nebeské svatyni naznačuje úvodní text (Žd 10,9–14)?

Kristus zemřel na kříži jako dokonalá oběť za hříchy nás všech. Jeho kněžská služba v nebeské svatyni nás posvěcuje. Nyní, když vstoupil do nebeské svatyně svatých, stojí jako náš Přímlyvce u soudu (viz 1J 2,1). „Tak i Kristus byl jen jednou obětován, aby na sebe vzal hříchy mnohých; po druhé se zjeví ne už kvůli hříchu, ale ke spáse těm, kdo ho očekávají“ (Žd 9,28). Prostřednictvím jeho oběti a přímlyvné (zprostředkovatelské) službě byl vyřešen problém hříchu. Nyní opět přichází pro ty, „kdo s láskou vyhlížejí jeho příchod“ (2Tm 4,8).

Přečti si text Žd 6,19,20. Proč nás Kristus zve, abychom ho následovali? Co objevujeme, když ho opravdu následujeme?

„Kristova prostřednická služba za člověka v nebeské svatyni je právě tak podstatná součástí plánu vykoupení jako jeho smrt na kříži.“

Toto dílo zahájil svou smrtí a po svém zmrtvýchvstání vystoupil na nebesa, aby je dokončil v nebi. Vírou smíme vstoupit za opou, kam jako první za nás vstoupil Kristus (Žd 6,20). Tam probleskuje světlo z golgotského kříže, tam můžeme plněji pochopit tajemství vykoupení. Pro záchranu člověka přineslo nebe oběť nesmírné ceny – a tato zástupná oběť odpovídá maximálním požadavkům přestoupeného Božího zákona. Pán Ježíš otevřel cestu ke trůnu Otce a díky jeho prostřednické službě mohou být Otcí předložena upřímná přání všech, kdo k němu přicházejí s vírou.“ (GC 489; VDV 320)

Plán spasení je dokonalý plán pro vyřešení velkého sporu a záchranu této planety ze satanova sevření. Ježíš svým životem zjevil Boží lásku nejen našemu strádajícímu světu, ale i celému vesmíru, který pozoruje dění na naší planetě. Kristova smrt odhalila ohavnost hříchu a poskytla spasení celému lidstvu. Jeho přímlyvná služba v nebeské svatyni přináší smíření každému, kdo ve víře toto smíření přijímá.

Aplikace

Jak souvisí Kristova smrt na kříži s jeho přímlyvnou službou v nebeské svatyni? Proč je soud nezbytnou součástí plánu spasení?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Všimněme si toho, jak tento text popisuje Ježíšovu práci pro nás u soudu, a také toho, jaký je náš úkol: „Ježíš neomlouvá jejich hříchy, ale ukazuje jejich lítost a jejich víru, a žádá pro ně odpuštění, ukazuje své raněné ruce před Otcem a svatými anděly a říká: Znáám je jménem. Vyryl jsem je na dlaních svých rukou. Zkroušený duch, to je oběť Bohu. Srdcem zkroušeným a zdeptaným ty, Bože, nepohrdáš! (Ž 51,19) Žalobci svého lidu říká: Hospodin ti dává důtku, satane, důtku ti dává Hospodin, který si vyvolil Jeruzalém. Což to není oharek vyrvaný z ohně? (Za 3,2)“ (GC 484; VDV 317)

„Skutečnost, že ti, co se považují za Boží lid, jsou představeni jako ti, kdo stojí před Pánem ve špinavém rouchu, by měla vést k pokoře a hlubokému zkoumání srdce všech, kteří vyznávají jeho jméno. Ti, kdo skutečně očišťují své duše poslušností pravdě, budou mít o sobě velmi skromné mínění. Čím pečlivěji se budou dívat na neposkvrněný charakter Krista, tím silnější bude jejich touha přizpůsobit se jeho obrazu a tím méně budou v sobě vidět čistotu nebo svatost. I když si máme uvědomovat svůj hříšný stav, máme se spoléhat na Krista jako na naši spravedlnost, naše posvěcení a naše vykopení. Na satanova obvinění vůči nám nemáme co říci. Pouze Kristus se nás může účinně zastat. Pouze on je schopen umlčet žalobce argumenty založenými nikoli na našich, ale na jeho vlastních zásluhách.“ (5T 471.472)

„Žijeme v době velkého Dne smíření. Když velekněz v předobrazné starozákonní službě konal obřad smíření za Izrael, požadovalo se od všech, aby v srdci litovali svých hříchů a kořili se před Pánem, jinak by byli z národa vyloučeni. Podobně by se měli dnes – v posledních dnech doby milosti – všichni, kdo chtějí mít svá jména zaznamenána v knize života, pokorit před Bohem a opravdově litovat svých hříchů.“ (GC 489; VDV 320)

Otázky k rozhovoru

1. Jaké pocity ve vás vyvolává představa, že Ježíš za nás zvedá před Otcem své probodnuté ruce? Proč je jeho oběť naší jedinou nadějí u soudu?
2. Žijeme v době velkého Dne smíření. Smíření je Božím dílem záchrany ztracených hříšníků. Proč bychom tedy měli každý náš den zasvětit Božimu dílu zvěstování evangelia?
3. Všimněte si ještě jednou předchozího citátu: „Pouze Kristus se nás může účinně zastat. Pouze on je schopen umlčet žalobce argumenty založenými nikoli na našich, ale na jeho vlastních zásluhách.“ (5T 472) Jak se může tato naděje stát součástí vaší každodenní zkušenosti?

Základ Boží vlády

OPĚTOVNÉ OBJEVENÍ VÝZNAMU BOŽÍHO ZÁKONA V ZÁVĚRU DĚJIN

Texty na tento týden

Zj 14,6–12; Kaz 12,13,14; Př 28,9; Da 7,25

Základní verš

„Drak v hněvu vůči té ženě rozpoutal válku proti ostatnímu jejímu potomstvu, proti těm, kdo zachovávají příkázání Boží a drží se svědectví Ježíšova.“ (Zj 12,17)

Díky intenzivnímu studiu Bible adventisté pochopili, jaký význam má zákon pro službu v nebeské svatyni svatých. Při promýšlení jeho významu také objevili důležitost čtvrtého přikázání, které hovoří o sobotě jako o dni odpočinku. Dá se říci, že toto přikázání – více než kterékoli jiné – jasně identifikuje Boha jako našeho Stvořitele. Skutečnost, že Bůh je naším Původcem, představuje základ každého pravého uctívání. Je to téma, které bude mimořádně důležité i v posledních dnech dějin země (viz Zj 14,6–12).

Satan měl od začátku jeden hlavní cíl: podkopáváním Božího zákona zmařit uctívání Boha. Ví, že přestoupit zákon „v jednom přikázání“ znamená „provinit se proti všem“ (Jk 2,10). Právě proto navádí lidi, aby přestupovali Boží zákon. To je také důvod, proč satan tak nenávidí sobotu. Sobotu totiž ukazuje lidem na Stvořitele a na to, jak ho mají uctívat. Zákon definuje, co je hřích. Dokud se lidé snaží být věrni Bohu, musí i jeho zákon zůstat v platnosti, včetně přikázání o sobotě.

Cílem této lekce je ukázat souvislost mezi svatyní, Božím zákonem, sobotou a nadcházející krizí v souvislosti se znamením šelmy. Budeme také zkoumat význam soboty pro lidi žijící v době konce.

Osnova lekce

Téma této lekce se dotýká opětovného pochopení významu a důležitosti Božího zákona, který byl po staletí mnohými křesťany přehlížen a odmítán. V lekci se zaměříme i na to, proč je a bude věrnost Bohu i v této oblasti důležitá v závěru dějin, a co Bůh očekává od těch, kteří jej chtějí věrně následovat.

- Zj 11,19; Ex 25,16: Boží zákon v centru svatyně (neděle)
- Mt 5,17,18: Ježíš potvrzuje důležitost Božího zákona (pondělí)
- Zj 14,6,7; Ex 20,8–11: Trvalý význam přikázání o sobotě (úterý)
- Zj 13,4.8.12.15: „Znamení šelmy“ – odmítnutí Božího zákona (středa)
- Zj 14,9–11: „Poselství tří andělů“ – pozvání k věrnosti Bohu (čtvrtek)

SVATYNĚ A ZÁKON

Tu se otevřel Boží chrám v nebesích, a bylo v něm vidět schránu jeho smlouvy; rozpoutaly se blesky a rachot hromu, zemětřesení a hrozné krupobíť. (Zj 11,19)

Do schrány uložíš svědectví, které ti dám. (Ex 25,16)

Když přestal k Mojžíšovi na hoře Sinaji mluvit, dal mu dvě desky svědectví; byly to kamenné desky psané Božím prstem. (Ex 31,18)

Drak v hněvu vůči té ženě rozpoutal válku proti ostatnímu jejímu potomstvu, proti těm, kdo zachovávají příkázání Boží a drží se svědectví Ježíšova. (Zj 12,17)

Osobní studium

Prostuduj si úvodní texty (Zj 11,19; Ex 25,16; Ex 31,18 a Zj 12,17). Co říkají o schráně (truhle) smlouvy a svatyni svatých?

Den smíření byl dnem soudu. Celý Izrael se měl podle příkazu této události zúčastnit. Každý měl činit pokání, zpytovat své srdce a zdržet se jakékoli práce (viz Lv 23,29–31). Jen v tento den velekněz vstupoval do svatyně svatých, aby tam vykonal smírčí obřady. A právě tam, v nejnitrašším prostoru svatyně, se nacházela schrána smlouvy. Uvnitř schrány bylo umístěno Desatero Božích příkázání vyryté na dvou kamenných deskách. Zlaté víko archy se nazývalo slitovnice a na ni se kropila krev pro očištění svatyně od hříchu. Boží přítomnost se projevovala v podobě oblaku Boží slávy nad slitovnicí mezi cherubíny. Každá oběť odhalovala Boží milosrdenství vůči hříšným lidským bytostem, ale Den smíření ukazuje, že hříchy lidí jsou připomínány až do dne soudu (Žd 10,3). Hřích mohl být ve skutečnosti zcela odstraněn až o staletí později, a to jen prostřednictvím Kristovy krve, když zemřel

na kříži. A pouze vírou v jeho oběť (krev) můžeme být očištěni od hříchu (1Pt 1,18,19). V Boží přítomnosti se nádherně poji milosrdenství a spravedlnost.

Při pohledu do nebeské svatyně apoštol Jan viděl, že „se otevřel Boží chrám v nebesích, a bylo v něm vidět schránu jeho smlouvy“ (Zj 11,19). „Ve svatyni svatých nebeské svatyně je uchováván Boží zákon – zákon, který Bůh vydal za hřmění hromu na Sinaji a zapsal svým prstem na kamenné desky. Boží zákon v nebeské svatyni je velký originál, příkázání zaznamenaná na kamenné desky a zapsaná Mojžíšem do knih jsou jeho přesným opisem. Lidé, kteří přijali tuto důležitou pravdu, pochopili svatost a neměnnost Božího zákona.“ (GC 434; VDV 285)

Když první adventisté studovali biblické učení o svatyni, uvědomili si nejen důležitost celého Božího zákona, ale i příkázání o sobotě, které se nachází v centru Desatera. Došli k závěru, že pokud se Boží zákon nachází ve schráně smlouvy v nebeské svatyni, je věčný a určitě nemohl být odstraněn Ježíšovou obětí na kříži.

Aplikace

Uvažuj o sobotě, která k nám přichází pravidelně každý týden – bez výjimky. Co nám to říká o důležitosti učení o stvoření? Které jiné učení o Bohu má tak silnou a neustále se opakující připomínku?

NEMĚNNOST BOŽÍHO ZÁKONA

¹⁷Nedomnívejte se, že jsem přišel zrušit Zákon nebo Proroky; nepřišel jsem zrušit, nýbrž naplnit.

¹⁸Amen, pravím vám: Dokud nepomine nebe a země, nepomine jediné písmenko ani jediná čárka ze Zákona, dokud se všechno nestane. (Mt 5,17.18)

Osobní studium

Co říkají tyto biblické pasáže o vztahu věřícího k zákonu?

Mt 5,17.18

Ž 111,7.8

Kaz 12,13.14

1J 5,3

Př 28,9

Adventisté sedmého dne jdou ve stopách protestantských reformátorů, kteří zdůrazňovali svatost Božího zákona. Všimněme si naléhavých slov Johna Wesleyho v jeho promluvě o Ježíšově kázání na hoře: „Obřadní neboli ceremoniální zákon, který Mojžíš vydal Izraelcům a který obsahuje všechny příkazy a všechna nařízení, vztahující se na staré oběti a na chrámovou službu, náš Pán skutečně přišel zrušit, odstranit a úplně zlikvidovat. [...] Ale mravní zákon, obsažený v Desateru a zdůrazňovaný proroky, neodstranil. Účelem jeho příchodu nebylo odvolat kteroukoli jeho část. To je Zákon, který ne-

lze zrušit, který „bude utvrzen jako svědkové na obloze“. [...] Každá část tohoto Zákona musí zůstat v platnosti u všech lidí a v každém věku, protože není závislý na čase nebo místě či jiných okolnostech, podléhajících změnám, ale na Boží povaze a na povaze člověka a jejich neměnném vzájemném vztahu.“ (WESLEY, John. „Kázání našeho Pána na hoře. Výklad pátý“. Standardní kázání. Praha: ECM, 2005, s. 348.349)

Porovnej text Ex 34,5–7 s verši Ř 7,11.12; Ž 19,8–12; Ž 89,15 a Ž 119,142.172. Co nám tyto pasáže říkají o vztahu mezi Božím zákonem a Božím charakterem?

Boží zákon je popisem jeho charakteru, základem jeho trůnu a morálním základem celého lidstva, a proto jej satan nenávidí. „Mnozí vynaložili značné úsilí, aby jim jejich přesvědčení vyvrátili; nikdo však nepochyboval, že byla-li pozemská svatyně kopií svatyně v nebi, pak zákon uložený v pozemské truhle je přesným opisem zákona uloženého v nebi, a přijmout pravdu o nebeské svatyni znamená také uznat požadavky Božího zákona, a tím i závaznost zachovávání soboty podle čtvrtého přikázání. To je také důvod rozhořčeného odporu namířeného proti výkladu Písma, který objasňoval Kristovu službu v nebeské svatyni.“ (GC 435; VDV 286)

Aplikace

Jaké argumenty používají lidé k podepření svého tvrzení, že už nejsme povinni dodržovat Desatero? Co je skutečnou příčinou odmítání autority Desatera?

SOBOTA A ZÁKON

“Tu jsem viděl jiného anděla, jak letí středem nebeské klenby, aby zvěstoval věčné evangelium obyvatelům země, každé rase, kmeni, jazyku i národu. ⁷Volal mocným hlasem: „Bojte se Boha a vzdějte mu čest, neboť nastala hodina jeho soudu; poklekněte před tím, kdo učinil nebe, zemi, moře i prameny vod.“ (Zj 14,6.7)

Osobní studium

Uvažuj o textech Zj 14,6.7; Zj 4,11; Gn 2,1-3 a Ex 20,8-11. Co z nich můžeme pochopit o vztahu mezi stvořením, sobotou a Božím zákonem?

Stvoření říká něco o naší hodnotě v Božích očích. Ve vesmíru nejsme jen nějakým opuštěným, bezvýznamným zrnkem prachu. Nejsme ani produkt náhodných událostí nebo souhry okolností, které vyústily do vzniku našeho genetického kódu. Jinými slovy – běžný vědecký scénář původu života, který převzala zpravodajská média a populární kultura, představuje takový pohled na náš původ, který je v každém ohledu neslučitelný s biblickou zprávou.

Jsmo tady, protože nás stvořil Ježíš. A on je hoden našeho uctívání nejen proto, že nás stvořil, ale také proto, že nás vykoupil. Stvoření a vykoupění jsou jádrem každého pravého uctívání Boha. Proto je sobota nezbytně důležitou součástí pochopení plánu spasení. Sobota mluví o péči Stvořitele a lásce Vykupitele.

Na konci týdne stvoření Bůh odpočinul v kráse a majestátnosti světa, který stvořil. Jeho odpočinek je i příkladem pro nás.

Sobota je pro nás každý týden příležitostí, abychom chválili toho, kdo nás stvořil. Když Boha v sobotu uctíváme, otevíráme svá srdce, abychom přijali zvláštní požehnání, které vložil pouze na tento den, na žádný jiný.

Sobota nám ukazuje na Stvořitele, který nás miloval tak moc, že nás neopustil, ani když jsme se vzdálili od jeho plánů s námi. Sobota je věčným symbolem našeho odpočinku v něm a zvláštním znakem věrnosti Stvořiteli (Ez 20,12.20). Sobota je symbolem odpočinku, ne práce; symbolem milosti, ne zákonictví; symbolem přijetí, ne odsouzení, a symbolem spolehnutí se na Boží dílo spasení, ne na naši snahu se zachránit. Pravý sobotní odpočinek je odpočinkem přijímajícím milost v milujícím náručí toho, kdo nás stvořil, vykoupil a přijde pro nás.

Boží poselství ze Zjevení 14. kapitoly vyzývá lidi na konci času, aby každou sobotu odpočívali v jeho lásce a péči. Vyzývá nás, abychom pamatovali na toho, který nás stvořil, a vzdali mu slávu. Zachovávaní soboty je také spojovacím článkem mezi dokonalostí Edenu a slávou nového nebe a nové země, které přijdou. Sobota nám připomíná, že jednoho dne bude nádhera Edenu obnovena.

Aplikace

Většina adventistů sedmého dne čelila a často i dnes čelí obvinění ze zákonictví. Toto obvinění se obvykle spojuje s naším zachovávaním soboty. Uvažuj o sobotě jako o symbolu vykoupění a ospravedlnění z víry. Proč by poslouchání Božího příkazu odpočívat mělo někoho vést k představě, že se snažíme dostat do nebe na základě našich vlastních skutků?

ZNAMENÍ ŠELMY

„Klekali před drakem, protože dal tě šelmě svou moc, a klekali také před šelmou a volali: „Kdo se může rovnat té dravé šelmě, kdo se odváží s ní bojovat?“ [...] ⁸ ... budou před ní klekat všichni obyvatelé země, jejichž jména nejsou od stvoření světa zapsána v knize života, v knize toho zabitého Beránka. [...] ¹² Z pověření té první šelmy vykonává veškerou její moc. Nutí zemi a její obyvatele, aby klekali před první šelmou, které se zahojila její smrtelná rána. [...] ¹⁵ Je jí dáno, aby do sochy té šelmy vdechla život, takže ta socha mluvila a vydala rozkaz, že zemřou všichni, kdo před ní nepokleknou. (Zj 13,4.8.12.15)

Osobní studium

Přečti si texty Zj 12,12.17 a Zj 13,7. Jak tyto texty odhalují satanův hněv? Proč se ďábel v době konce tak zlobí na Boží lid?

Zjevení 12 nastiňuje kosmický konflikt mezi Kristem a satanem v průběhu věků. Tento spor vyvrcholí posledním satanovým útokem na Boží lid. Zjevení 13 představuje dva spojence draka – šelmu z moře a šelmu ze země. Tyto dvě mocnosti se spojí v boji proti Božím lidu.

Uvažuj nad úvodními verši (Zj 13,4.8.12.15) a nad textem Zj 14,7.9–11. (Viz také Zj 15,4; Zj 16,2; Zj 19,20; Zj 20,4; Zj 22,9.) Jaké klíčové téma se objevuje ve všech těchto verších?

Soustředme se na kontrast, který nacházíme v těchto verších. Buď lidé uctívají Stvořitele, nebo uctívají něco jiného. Stvořitel je hodný uctívání (Zj 5,9). Spor mezi Kristem a satanem, který začal v nebi, se soustředil právě na otázku uctívání: „Vystoupím na posvátná návrší oblaků, s Nejvyšším se budu měřit“ (Iz 14,14). Satan toužil po úctě, která náležela pouze Stvořiteli. Podle Zjevení 13 se tento záměr bude satanovi dařit naplňovat i díky šelmě z moře (Zj 13,4).

Porovnání s Danielem 7 ukazuje, že šelma má stejné vlastnosti jako malý roh, který se bude „snažit změnit doby a zákon“ a bude mít moc nad svatými během období 1 260 prorockých dnů, tedy 1 260 let (Da 7,25; porovnej Zj 13,5; viz také 6. lekce). Čtvrté přikázání je jediná část Desatera, která se týká času. Tato moc se pokusila změnit den uctívání Boha ze soboty, sedmého dne, na neděli, první den v týdnu.

Bůh ustanovil sobotu jako znamení své moci a autority (Ex 31,13; Ez 20,12.20). Tím, že se pozemská moc snaží změnit Bohem daný den uctívání (sobotu), uzurpuje si autoritu a moc, které náleží jedině Bohu. Ukazuje se, že v centru závěrečného konfliktu bude spor o to, co je pravé, a co falešné uctívání.

Proto Zjevení označuje lidi, kteří jsou věrní Bohu, jako ty, „kdo zachovávají přikázání Boží a drží se svědectví Ježíšova“ (Zj 12,17; Zj 14,12). To zahrnuje i sobotu jako sedmý den a nemá to nic společného s nedělí. Ti, kteří odmítnou poslední výzvu tří andělů uctívat Boha v jeho svatý den (viz také Iz 58,13) a místo toho uctívají šelmu v její falešný den odpočinku (v neděli), dostanou znamení šelmy (viz 11. lekce).

Aplikace

Čím je sobota pro tebe osobně?

POSELSTVÍ TŘÍ ANDEŮ

⁹Za nimi letěl třetí anděl a volal mocným hlasem: „Kdo kleká před šelmou a před její sochou, kdo přijímá její cejch na čelo či na ruku, ¹⁰bude pít víno Božího rozhorlení, které Bůh nalévá neředené do číše svého hněvu; a bude mučen ohněm a sírou před svatými anděly a před Beránkem. ¹¹A jeho muka neuhasnou na věky věků a dnem ani nocí nedojde pokoje ten, kdo kleká před šelmou a jejím obrazem a nechal si vtisknout její jméno. ¹²Zde se ukáže vytrvalost svatých, kteří zachovávají Boží přikázání a věrnost Ježíši.“ (Zj 14,9–12)

Osobní studium

Ve Zjevení 14. kapitole první anděl volá mocným hlasem: „Bojte se Boha a vzdejte mu čest, neboť nastala hodina jeho soudu; poklekněte před tím, kdo učinil nebe, zemi, moře i prameny vod“ (Zj 14,7). Volání z nebe naléhá, abychom ve světle blížícího se soudu byli věrní Stvořiteli a uctívali pouze jeho.

Druhý anděl volá: „Padl, padl veliký Babylon, který opojil všechny národy svým smilstvím a dal jim pít z poháru hněvu“ (Zj 14,8). Babylon představuje hříšný, odpadlý náboženský systém, který odmítl poselství prvního anděla a nadále pokračuje v nesprávném způsobu uctívání. Proto třetí anděl varuje před uctíváním „šelmy a jejího obrazu“ (Zj 14,9–11). V těchto verších jsou představeny dvě protichůdné možnosti – uctívání Stvořitele, a uctívání šelmy. Před druhým příchodem Krista se každý člověk na planetě Zemi musí jasně a neodvolatelně rozhodnout, kdo má jeho plnou oddanost – Ježíš, nebo satan.

Jaké jsou dva charakteristické rysy těch, kdo odmítají uctívat šelmu (Zj 14,12)? Proč jsou obě tyto charakteristiky důležité?

Na konci času bude mít Bůh věrné, kteří mu budou oddáni i tváří v tvář největšímu odporu a nejuživějšímu pronásledování v dějinách světa. Prostřednictvím daru Kristovy spravedlnosti budou žít poslušný život naplněný milostí. Uctívání Stvořitele je v přímém protikladu k uctívání šelmy a je vyjádřeno dodržováním Božích přikázání. Závěrečný konflikt o to, zda budou lidé věrní Kristu nebo budou následovat šelmu, se soustředí právě na uctívání. A v centru závěrečných událostí velkého sporu mezi dobrem a zlem je sobota jako správný den odpočinku.

Oddaní následovníci Spasitele nejen zachovávají „věrnost Ježíši“ (Zj 14,12), ale budou mít také „Ježíšovu víru“ (Zj 14,12; ČSP). Ježíšova víra je víra tak hluboká, důvěřující a oddaná, že jí nemohou otrástit ani ty nejtěžší zkoušky. Je to víra, která věří, i když nevidí, důvěřuje, i když se to vzpírá rozumu, a doufá, i když nechápe. Taková víra je darem, který vděčně přijímáme. Přenesete nás přes krizi, která teprve přijde. Když poslední krize vypukne a budeme čelit ekonomickému bojkotu, pronásledování, věznění a samotné smrti, Ježíšova víra nás přenesete přes poslední hodiny země, dokud se Ježíš nevrátí.

Aplikace

Jak dnes Bůh připravuje tvou víru na to, co přijde v budoucnosti?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

„Protože neměli důkazy z Bible, lpěli mnozí na svých argumentech s velkou zarputilostí; jako by zapomněli, že stejné argumenty použili kdysi jiní odpůrci proti Kristu a jeho apoštolům: Proč nauku o sobotě nepřijali naši velikáni? Jen málo lidí věří tomu, čemu věříte vy. Není přece možné, abyste vy měli pravdu, a všichni učenci světa aby se mýlili.' Všechny podobné argumenty vyvrací Písmo a poznání, jak Pán jednal ve všech dobách se svým lidem.“ (GC 455; VDV 298.299)

„Křesťané v minulých dobách však zachovávali neděli v domnění, že tím zachovávají biblickou sobotu. I dnes jsou ještě v každé církvi, římskokatolickou církev nevyjímaje, opravdoví křesťané, kteří upřímně věří, že neděle je Bohem ustanovený den odpočinku. Bůh přijímá jejich upřímnost a poctivost. Když však bude zachovávání neděle přikázáno zákonem a svět bude seznámen s tím, co je to sobota – pravý den odpočinku, pak bude každý, kdo přestoupí Boží přikázání a bude poslouchat příkazy vydané Římem, uctívat papežství více než Boha. Bude uctívat římskou autoritu a moc, která vynutila zachovávání neděle, nařízené Římem. Bude uctívat šelmu a její sochu (obraz). Když lidé odmítnou ustanovení, o němž Bůh prohlásil, že je znamením jeho moci, a místo něho budou uctívat to, co Řím považuje za znamení své svrchovanosti, přijmou tím znak oddanosti šelmě – ‚cejch šelmy‘. Teprve až bude tato otázka lidem jasně vyložena a až budou postaveni před rozhodnutí, zda zvolit raději Boží přikázání, anebo spíš lidské příkazy, tehdy ti, kdo přijmou lidskou autoritu, dostanou ‚cejch šelmy‘.“ (GC 449; VDV 294.295)

Otázky k rozhovoru

1. Svět se mění rychle a dramaticky. Proč musíme zůstat ostražití, aby nás poslední události nezastihly nepřipravené?
2. Jak může být naše chápání soudu a Božího zákona v souladu se skutečností, že jsme spaseni pouze milostí?
3. Jak můžete vydávat svědectví těm lidem, kteří nechápou význam pravé soboty a upřímně zachovávají neděli, první den týdne?
4. Jaké nebezpečí číhá ve spojení církevní a státní moci? Jaký vztah máme mít jako křesťané ke světské vládě?

Nebezpečí spiritismu

LSTIVÝ SATANŮV SVOD V ZÁVĚRU DĚJIN

Texty na tento týden

Mt 10,28; Kaz 9,5; Iz 8,19.20; J 11,11–14.21–25; 1Te 4,16.17; Zj 16,13.14; Mt 24,23–27; 2Te 2,9–12

Základní verš

„Toto vám říkáme podle slova Páně: My živí, kteří se dočkáme příchodu Páně, zesnulé nepředejdeme. Zazní povel, hlas archanděla a zvuk Boží polnice, sám Pán sestoupí z nebe, a ti, kdo zemřeli v Kristu, vstanou nejdříve; potom my živí, kteří se toho dočkáme, budeme spolu s nimi uchvázeni v oblacích vzhůru vstříc Pánu. A pak už navždy budeme s Pánem.“ (1Te 4,15–17)

Před několika desetiletími se začalo hodně mluvit o prožitcích blízké smrti (NDE). Lidé, kteří se ocitli ve stavu klinické smrti (zastavení krevního oběhu a dýchání), a poté se je podařilo oživit, přicházeli s neuvěřitelnými příběhy o tom, co viděli a slyšeli, když byli „mrtví“. Tisíce takových příběhů byly zadokumentovány a podrobeny různým výzkumům. Na celém světě, včetně toho křesťanského, miliony lidí věří, že příběhy NDE jsou důkazem, že mrtví ve skutečnosti mrtví nejsou. Víra v nesmrtelnost duše je jedním z nejrozšířenějších a neúčinnějších satanových podvodů.

Spiritismus měl svůj počátek už v Edenu, když had lhal Evě a Adamovi: „Nikoli, nepropadnete smrti“ (Gn 3,4). Během historie nabyla tato lež různých forem, ale základní východisko zůstalo – život v nějaké formě pokračuje i po smrti. Tato myšlenka se stala základem jednoho z největších falešných náboženských hnutí 19. století. Sestry Foxovy tvrdily, že mohou komunikovat s duchy mrtvých, kteří odpovídají na jejich otázky. Přestože se později samy přiznaly k podvodu, šílenství spiritismu už naplno zachvátilo společnost.

V závěrečném pozemském konfliktu satan oklame miliony lidí prostřednictvím spiritistických jevů. Kniha Zjevení naznačuje, že to je jeden ze způsobů, jak se ďábel pokusí ovládnout svět.

Cílem této lekce je ukázat, že naší jedinou ochranou proti satanovým klamům v době konce je osobní vztah s Kristem a pevné zakořenění v učení Bible. To se týká i pravdě o smrti a stavu mrtvých, ať už se nás naše smysly budou někdy snažit přesvědčit o čemkoli jiném.

Osnova lekce

Desátá lekce se věnuje dávné satanově lži, že smrtí život nekončí a s mrtvými je možné i po smrti komunikovat. V různých podobách bude tento klam využívat i v závěru dějin světa, aby na lidi silně zapůsobil a získal je na svou stranu. V rámci lekce se proto podíváme, co k tomuto tématu říká Bible.

- Mt 10,28; Kaz 9,5: Lež o možnosti komunikovat s mrtvými (neděle)
- Ž 115,17; Da 12,2: Starozákonní učení o smrti (pondělí)
- 1K 15,51–55; 1Te 4,15–17: Novozákonní učení o smrti (úterý)
- 2Te 2,7–10; Mt 24,23–27: Spiritismus – satanův rafinovaný svod (středa a čtvrtek)

SMRTELNÉ DŮSLEDKY SPIRITISMU

A nebojte se těch, kdo zabíjejí tělo, ale duši zabít nemohou; bojte se toho, který může i duši i tělo zahubit v pekle. (Mt 10,28)

Živí totiž vědí, že zemřou, mrtví nevědí zhola nic a nečeká je žádná odměna, jejich památka je zapomenuta. (Kaz 9,5)

Osobní studium

Výmysl, že smrt je ve skutečnosti jen vstupem do nové etapy života, je založen na konceptu přirozené nesmrtnosti duše. Tato pohanská myšlenka se dostala do křesťanství velmi brzy. Bylo to v době, kdy se církev začala vzdalovat od svých biblických základů ve snaze zpřístupnit svou víru širšímu římskému světu. „Učení o nesmrtnosti duše patří mezi falešné nauky, které Řím převzal z pohanství...“ (GC 549; VDV 357)

Co nám může úvodní verš (Mt 10,28) naznačit o údajné nesmrtnosti duše?

Hospodin zakázal svému lidu zapojovat se do okultismu jakéhokoli druhu. Izraelité si měli dát velký pozor na to, aby v jejich středu nebyl žádný „zaklínač ani ten, kdo se doptává duchů zemřelých, ani jasnovidce ani ten, kdo se dotazuje mrtvých“ (Dt 18,11).

Zákaz byl velmi přísný a jeho porušení se trestalo smrtí ukamenováním (Lv 20,27). Cílem takového tvrdého trestu bylo chránit Izrael před uctíváním falešných bohů.

Čarodějnictví, které si zahrává s temnými silami, je dábelké. Svádí lidi k ne-

pravému uctívání a falšuje skutečný vztah s Bohem, nikdy však nemůže uspokojit nejhlubší potřeby lidského srdce.

Spiritismus je součástí satanova plánu zotročit si svět. Ale Ježíš svou milostí a mocí osvobozuje zajatce z řetězů zla, které je svazují.

Co nás tyto biblické pasáže učí o smrti a komunikaci s mrtvými?

Kaz 9,5

Jb 7,7–9

Iz 8,19.20

Víra, že mrtví jdou ihned po smrti do nebe, zde existuje velmi dlouho. A přestože je podobně jako zachovávaní neděle tato víra nebiblická, je tak pevně zakořeněná, že je velmi těžké se jí vzdát. Lidé používají několik textů vytržených z kontextu, aby se pokusili ospravedlnit své přesvědčení. Toto falešné učení je nijak nechrání před podvody, které si pro ně satan připravil, a to zvláště v závěrečné fázi dějin.

Aplikace

Jaké máš zkušenosti se snahou vysvětlit jiným křesťanům stav člověka po smrti? Co ti při tomto vysvětlování pomohlo?

SMRT VE STARÉM ZÁKONĚ

Mrtví nechválí už Hospodina, nikdo z těch, kdo sestupují v říši ticha. (Ž 115,17)

Mnozí z těch, kteří spí v prachu země, procitnou; jedni k životu věčnému, druzí k pohaně a věčné hrůze. (Da 12,2)

Osobní studium

Přečti si texty Ž 6,6; Ž 115,17; 1Kr 2,10; 1Kr 11,43 a 1Kr 14,20. Co říkají tyto verše o stavu mrtvých?

Starý zákon neučí o nesmrtelnosti duše. Nemluví ani o tom, že by se věrní měli po smrti vznést do věčné nebeské blaženosti, nebo že by hříšní po smrti sestupovali do pekla, kde budou po celou věčnost mučeni ohněm. Písmo učí, že smrt je spánek. První kniha královská používá k popisu smrti výraz „i uleh ke svým otcům“ (doslova „lehl si, aby spal“). Žalmy ji nazývají „spánkem smrti“ (Ž 13,4; porovnej Ž 90,5.6). Jób o tomto spánku říká: „Člověk ulehne a nepovstane, a dokud nebesa budou, neprocitne, ze spánku se neprobudí“ (Jb 14,12). Žalmista dodává: „Já však ve spravedlnosti uзіřím tvoji tvář, až procitnu, budu se sytit tvým zjevem“ (Ž 17,15).

Když byla poražena a zničena asyrská armáda, o smrti vojáků žalmista říká, že „dřímají svůj sen“ (Ž 76,6). Představa mrtvých jako duchů bez těla, kteří se někde vznášejí připraveni komunikovat s živými, rozhodně není biblická, ale pohanská.

Lidé, kteří nechápou nebo nejsou ochotni přijmout biblickou pravdu o smrti, se stávají bezbrannými vůči satanovým podvodům. „Mnoho lidí se setká s ďábelskými duchy, kteří se jim zjeví v podobě jejich zesnulých příbuzných nebo přátel a budou hlásat naprosté bludy. Tito návštěvníci se budou dovolávat našich citů a konat zázraky, aby svá tvrzení doložili. Musíme být připraveni odolat jim pomocí biblické pravdy, která říká, že mrtví nevědí nic a že tak se zjevují ďábelští duchové.“ (GC 560; VDV 364)

Co dalšího o stavu mrtvých nám říkají tyto starozákonné verše?

Da 12,2

Jb 19,25,26

Smrt je odpočinek ve spánku a trvá až do vzkříšení. Neexistují žádní duchové bez těla, kteří by komunikovali s živými. Přestože pohané věřili v duchovní svět, Izraelité chápali smrt jako spánek až do rána vzkříšení.

Aplikace

Přestože jsme smutní, přemýšlejme o těch, kteří zesnuli v Kristu, takto: zavřou oči při posledním výdechu, a pak, bez ohledu na to, jak dlouho bude trvat, než se Ježíš vrátí, to další, co uvidí, bude druhý příchod Krista. První myšlenka, kterou si uvědomí při vzkříšení, bude: Náhdera! Tak Ježíš se přece jen vrátil brzy! V čem spočívá krása této naděje?

SMRT V NOVÉM ZÁKONĚ

⁵¹Hle, odhalím vám tajemství: Ne všichni zemřeme, ale všichni budeme proměněni, ⁵²naráz, v okamžiku, až se naposled ozve polnice. Až zazní, mrtví budou vzkříšeni k nepomíjitelnosti a my živí proměněni. ⁵³Pomíjitelné tělo musí totiž obléci nepomíjitelnost a smrtelné nesmrtelnost.

⁵⁴A když pomíjitelné obleče nepomíjitelnost a smrtelné nesmrtelnost, pak se naplní, co je psáno: „Smrt je pohlcena, Bůh zvítězil!

⁵⁵Kde je, smrti, tvé vítězství? Kde je, smrti, tvá zbraň?“ (1K 15,51–55)

Osobní studium

Přečti si texty J 11,11–14.21–25; 2Tm 1,10; 1K 15,51–55 a 1Te 4,15–17. Co o smrti říkají novozákonní pisatelé v porovnání s texty Starého zákona, které jsme studovali včera?

Starý i Nový zákon používá symboliku smrti jako spánku. Nejméně třiapadesátkrát se v Bibli slovo „spánek“ používá k označení smrti. Pisatelé Bible se shodují v tom, že po smrti není žádná vědomá existence, která by měla formu nějaké nesmrtelné duše opouštějící mrtvé tělo.

Nový zákon k tomuto tématu přidává další rozměr, který však již naznačovaly i některé starozákonní texty: Při Kristově návratu nastane slavné vzkříšení.

Evangelia zdůrazňují, že věčný život spočívá jedině v Kristu. Ani všichni padlí andělé nemohou okrást věřící o jejich jistotu věčného života. Kristus zvítězil nad smrtí na kříži. Hrob nemůže dále zadržovat své oběti. Kristovo vzkříšení je zárukou, že všichni věřící budou jednoho dne při jeho návratu vzkříšeni z hrobu.

Apoštol Pavel píše: „Neboť není-li vzkříšení z mrtvých, nebyl vzkříšen ani Kristus.

Nebyl-li však Kristus vzkříšen, je vaše víra marná, ještě jste ve svých hříších, a jsou ztraceni i ti, kteří zesnuli v Kristu“ (1K 15,16–18). Jaký smysl by měly tyto verše, kdyby mrtví byli hned po smrti v blaženosti nebe? Co by tím Pavel myslel, když říkal, že i mrtví by bez vzkříšení byli „ztraceni“, kdyby už byli v nebi?

Apoštol Pavel zdůrazňuje, že Kristovo vzkříšení je základem i našeho vzkříšení a že bez vzkříšení je naše „víra marná“, jsme „ve svých hříších“ a mrtví „jsou ztraceni“.

Tyto verše jsou v souladu s jinými biblickými texty o naději, kterou máme ve vzkříšení při Ježíšově návratu, kdy dostaneme „dědictví nehynoucí, neposkvrněné a nevadnoucí“, které „je připraveno pro vás v nebesích“ (1Pt 1,4). Jsou-li však mrtví již v nebi, proč by Petr mluvil o dědictví, které je pro nás „připraveno“ v nebesích? Je zřejmé, že novozákonní věřící dychtivě očekávali příchod Krista a vzkříšení mrtvých. A tato naděje je inspirovala k věrnosti ve zkouškách života.

Aplikace

Proč je vzkříšení pro křesťany tak velkou nadějí? Co kdyby křesťanství mluvilo o kříži, ale ne o vzkříšení? Jakou naději bychom měli? Proč je tedy vzkříšení důležitou součástí naší víry?

SPIRITISMUS V POSLEDNÍCH DNECH (1)

⁷Ta nepravost již působí, ale jen skrytě, dokud nebude odstraněn z cesty ten, kdo tomu brání. ⁸A pak se ukáže ten zlý, kterého Pán Ježíš „zabije dechem svých úst“ a zničí svým slavným příchodem. ⁹Ten zlý přijde v moci satanově, bude konat kdejaký mocný čin, klamná znamení a zázraky ¹⁰a všemožnou nepravostí bude svádět ty, kdo jdou k záhubě, neboť nepřijali a nemilovali pravdu, která by je zachránila. (2Te 2,7-10)

Osobní studium

Přečti si texty Mt 24,5.11.24; 2Te 2,7-10; Zj 13,13.14 a Zj 16,13.14. Jakému druhu podvodu budou lidé čelit v posledních dnech?

Đábel použije „klamná znamení a zázraky“, aby oklamal zástupy těsně před příchodem Ježíše. Ángel Rodríguez komentuje zrádnou moc démonických duchů následovně: „Jejich moc přesvědčovat nemá svůj zdroj v obsahu poselství, která přinášejí, ale v síle nadpřirozených projevů nazývaných znamení a zázraky. Dělalí (poieó) znamení, čímž se snaží oslovit spíše citovou stránku lidí než jejich rozumové schopnosti. Skutečnost, že tato znamení vykonávají démoni, ukazuje, že sjednocující síla poselství tří démonů [draka, šelmy a falešného proroka] má spiritistický charakter – jejím zdrojem ani původcem není Bůh. Když se kosmický konflikt bude blížit ke svému vyvrcholení, démonická moc vstoupí do arény lidských dějin bezprecedentním způsobem. Spiritismu, jehož samotným základem je nebiblické učení o nesmrtnosti duše, se téměř podaří ovládnout celý svět.“ (RODRÍGUEZ, Ángel

Manuel. „The Closing of the Cosmic Conflict: Role of the Three Angels' Messages“ v *The Word*, ed. Artur Stele, sv. 2, Silver Spring, MD: BRI, 2021, s. 6)

Proč může být nebezpečné spoléhat se na své pocity? Jakou roli hrají pocity v naší zkušenosti víry? Jak může satan obejít naše uvažování a ovládnout nás prostřednictvím emocí?

„Satan se dlouho připravoval na svůj poslední pokus oklamat svět. [...] Postupně připravoval půdu pro svůj vrcholný podvod tím, jak rozvíjel spiritismus. Dosud svého cíle ještě plně nedosáhl, jeho námaha však bude korunována úspěchem. [...] Kromě lidí, které bude chránit Boží moc prostřednictvím víry v Boží slovo, zachvátí celý svět satanův klam. Lidi, které đábel ukolébává v pocitu, že jim nehrozí žádné nebezpečí, probudí teprve příchod Božího hněvu.“ (GC 561.562; VDV 365)

Naše jediná jistota je v Ježíši a jeho Slově. Je pochopitelné, že miliony lidí, kteří nerozumí stavu mrtvých, se zmítají v bludech umožněných představou, že mrtví po smrti žijí dál.

Aplikace

Před jakými častými podvody jsou chráněni ti, kteří přijímají biblickou pravdu o spánku mrtvých?

SPIRITISMUS V POSLEDNÍCH DNECH (2)

²³Tehdy, řekne-li vám někdo: „Hle, tu je Mesiáš nebo tam,“ nevěřte! ²⁴Neboť vyvstanou lžimesiášové a lži proroci a budou předvádět veliká znamení a zázraky, že by svedli i vyvolené, kdyby to bylo možné. ²⁵Hle, řekl jsem vám to předem. ²⁶Když vám řeknou: „Hle, je na poušti,“ nevycházejte! „Hle, v tajných úkrytech,“ nevěřte tomu! ²⁷Neboť jako blesk ozáří oblohu od východu až na západ, takový bude příchod Syna člověka. (Mt 24,23–27)

Osobní studium

Naše naděje na spasení má své kořeny v tom, co pro nás vykonal Kristus. Jeho probodnuté ruce nás vyzývají, abychom přijali jeho nevyčíslitelně cennou oběť, kterou nám nabízí zdarma. Kristus se brzy vrátí, aby se ujal vlády. Nový zákon popisuje druhý příchod Krista jako „blažené splnění naděje“ (1Tt 2,13).

Satanovým cílem je zničit tuto naději. Bude dělat znamení a zázraky a všechno možné, co by mohlo lidi odvést od biblické pravdy a od spasení v Kristu.

„Zde se ukáže vytrvalost svatých, kteří zachovávají Boží přikázání a věrnost Ježíši“ (Zj 14,12). V konečném boji satan udělá vše, co může, aby zabránil lidem dodržovat „Boží přikázání“, nebo zachovat „věrnost Ježíši“, nebo obojí. Proto je třeba si dávat pozor na každé učení, které by nás, byť doprovázené znameními či zázraky, mohlo odvrátit od kterékoli z těchto dvou charakteristik Božího lidu.

Co nám tyto texty říkají o satanově klamavé moci a o jeho způsobu práce?

Mt 24,23–27

2K 11,13-14

2Te 2,8–12

Těsně před koncem času provede satan svůj poslední podvod. „Brzy se na nebi objeví nadpřirozené úkazy jako znamení moci démonů, kteří konají zázraky. Dábelští duchové budou obelhávat vládce země i celý svět; budou na ně naléhat, aby se přidali k satanovi v jeho posledním boji proti Boží vládě. Objeví se osoby, které se budou vydávat za Krista a budou se pyšnit tituly a poctami, které patří Vykupiteli. Budou zázračně uzdravovat a tvrdit, že mají zjevení z nebe, která však budou odporovat výrokům Písma. Vrcholným činem tohoto podvodného dramatu bude satanovo napodobení Ježíše Krista.“

Církev již dlouho tvrdí, že očekává příchod Spasitele jako splnění svých nadějí. Boží nepřítel zdánlivě napodobí Kristův příchod. V různých částech světa se satan lidem ukáže jako vznešená bytost oslňující krásy, podobající se Božímu Synu, jak ho popisuje Jan ve Zjevení (Zj 1,13–15).“ (GC 624; VDV 403)

Aplikace

Proč je důležité znát biblickou pravdu o povaze Kristova příchodu a o stavu člověka po smrti? V čem spočívá nebezpečí, když člověk o těchto pravdách neví?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Nedávno vyšla kniha od Lee Strobela, *The Case for Heaven (Kauza nebe)*. Je založena na myšlence, že po smrti zůstávají mrtví naživu v nějakém druhu vědomé existence a „prožitky blízké smrti“ (NDE) jsou považovány za součást „důkazu“ této teorie. Strobel uvádí příklad: „Jedna dívka měla NDE během operace srdce. Řekla, že se v posmrtném životě setkala se svým bratrem. To ji však překvapilo, protože bratra neměla. Když se později probrala a řekla o této zkušenosti svému otci, ten jí vůbec poprvé prozradil, že skutečně měla bratra, ale že zemřel dříve, než se narodila.“ (STROBEL, Lee. *The Case for Heaven*. Grand Rapids, MI: Zondervan Books, 2021, s. 69) Strobel se ve své knize snaží sladit myšlenku bezprostředního posmrtného života s jasným biblickým učením, že věrní dostanou svou odměnu až při Kristově návratu.

Dostali jsme varování: „Mnoho lidí se setká s ďábelskými duchy, kteří se jim zjeví v podobě jejich zesnulých příbuzných nebo přátel a budou hlásat naprosté bludy. Tito návštěvníci se budou dovolávat našich citů a konat zázraky, aby svá tvrzení doložili. Musíme být připraveni odolat jim pomocí biblické pravdy, která říká, že mrtví nevědí nic a že tak se zjevují ďábelští duchové.“

Před námi je hodina „zkoušky, která přijde na celý svět a prověří obyvatele země“. Lidé, jejichž víra není pevně založená na Božím slovu, budou podvedeni a přemoženi. Satan působí „všemožnou nepravostí“, aby získal nadvládu nad lidmi, a jeho klamy se budou stále rozrůstat. Svého cíle však může dosáhnout jen tehdy, podlehnou-li lidé jeho svodům dobrovolně. Kdo chce poznat pravdu a opravdově ji hledá, kdo usiluje očistit svou duši poslušností a všechny své síly soustředí na to, aby byl připraven na zápas, ten najde v Bohu bezpečnou ochranu. Spasitel slíbil: „Protože jsi zachoval mé slovo a vytrval, zachovám tě i já v hodině zkoušky“ (Zj 3.10). Spíše vyšle všechny anděly z nebe, aby ochránili jeho lid, než by dovolil, aby třeba jediného člověka, který mu důvěřuje, přemohl satan.“ (GC 560; VDV 364)

Otázky k rozhovoru

1. Jak může satan využít spiritismu k ovlivnění mysli člověka? Jakou roli v tom mohou hrát filmy, televize nebo sociální média?
2. Jak byste sdíleli svou víru s přítelem, který právě ztratil milovanou osobu, a uvěřil, že tato osoba je v nebi? Co je vhodné říci, a co ne?

Nastávající konflikt

ZÁVĚREČNÝ SPOR O TO, KOHO UCTÍVAT JAKO AUTORITU

Texty na tento týden

Zj 14,7.9.12; Zj 4,11; Zj 13,1.2; Zj 12,3–5.17; Zj 13,11–18

Základní verš

„Povšěť je pravdou; tvoje slovo je pravda.“ (J 17,17)

Relativně nedávno (na přelomu tisíciletí) se začala testovat nová zdravotnická pomůcka, která má velikost zrnka rýže. Je to mikročip, který lze pacientovi implantovat pod kůži. Takový čip obsahuje informace o anamnéze pacienta, které pak lze načíst pouhým přiblížením externího skeneru k místu na těle, kam byl čip vložen. Někteří křesťané takovou možnost nahlas kritizují a považují ji za součást spiknutí s cílem prosadit „znamení šelmy“. Jiní jsou přesvědčeni, že znamení šelmy nějak souvisí s čarovnými kódy na konzervách s jídlem, nebo je to záhadné číslo na dolarových bankovkách, které údajně dává dohromady číslo 666. A další se zabývají tím, že znamení šelmy má něco společného se zednáři, ilumináty nebo OSN.

Svou pozornost zaměříme na studium biblické zprávy o nadcházejícím konfliktu souvisejícím s pravou bohoslužbou. Satan bude zpochybňovat Boží autoritu snahami zničit Boží zákon. V centru globálního konfliktu o pravé uctívání bude sobota. Satan nenávidí sobotu, protože nenávidí Stvořitele. Použije nátlak, omezování a násilí, aby narušil náš závazek vůči Kristu. Dojde ke konfliktu mezi vírou v pravý a falešný den uctívání. Poslední Boží výzvou je výzva k věrnosti Kristu navzdory pronásledování, ekonomickému bojkotu, věznění či dokonce hrozbě smrti. Studium na tento týden zdůrazňuje Ježíšovu moc provést nás posledním konfliktem na zemi.

Osnova lekce

V této lekci se zaměříme na to, jakým způsobem se podle Bible bude v závěru dějin satan snažit odvrátit lidi od věrnosti a uctívání pravého Boha. Příběh symbolických „šelem“ z knihy Zjevení je názorným obrazem toho, o co satanovi jde a před jakým rozhodnutím bude nakonec každý člověk stát.

- Zj 12,7; 14,12: Satanův boj proti těm, kdo zachovávají Boží přikázání (neděle)
- J 16,2; Mt 10,22: Předpověď pronásledování těch, kdo zůstanou věrní (pondělí)
- Zj 13,1–10: „Šelma z moře“ – satanova snaha bojovat proti pravdě (úterý a středa)
- Zj 13,11–18: „Šelma ze země“ – satanova snaha bojovat proti pravdě (čtvrtek)

POSLEDNÍ KONFLIKT V KNIZE ZJEVENÍ

Drak v hněvu vůči té ženě rozpoutal válku proti ostatnímu jejímu potomstvu, proti těm, kdo zachovávají příkázání Boží a drží se svědectví Ježíšova. (Zj 12,17)

Zde se ukáže vytrvalost svatých, kteří zachovávají Boží příkázání a věrnost Ježíši. (Zj 14,12)

Osobní studium

Poselství knihy Zjevení obsahuje mnohem víc než jen záhadné symboly, podivná zvířata a zvláštní obrazy. Mluví o věčných pravdách, které dal milující Bůh lidem žijícím v době konce. Konflikt mezi Kristem a satanem začal v nebi a souvisel s otázkou uctívání. Také závěrečné vyvrcholení tohoto sporu se bude týkat uctívání.

Porovnej texty **Zj 14,7,9** a **Zj 4,11**. Co je zastřešujícím tématem knihy Zjevení v souvislosti s vesmírným konfliktem mezi dobrem a zlem?

V celém Zjevení je neoddělitelně spojeno stvoření a uctívání. Zjevení 14,7 nás vyzývá, abychom uctívali Boha, který je Stvořitelem. Na pozadí evoluční teorie, která v posledních dvou stoletích zasáhla svět, je sobota věcnou připomínkou naší identity. Neustále nám připomíná, že jsme stvořené bytosti a že náš Stvořitel je hoden naší věrnosti a našeho uctívání. To je také jeden z důvodů, proč ďábel tak nenávidí sobotu.

Jakým způsobem úvodní verše (Zj 12,17 a Zj 14,12) vyjadřují podstatu správného uctívání Stvořitele?

Uctívání Stvořitele zachováváním Božích příkázání je v přímém protikladu k uctívání šelmy. Bůh bude mít v době konce lidi, kteří mu budou věrni i přes největší odpor a nejuživější pronásledování v dějinách.

„Zachovávání nesprávného dne odpočinku v souladu se zákony státu, ale proti čtvrtému příkázání, bude projevem věrnosti moci, která je Bohu nepřátelská. Zachovávání pravé soboty jako výraz poslušnosti Božího zákona bude důkazem věrnosti Stvořiteli.“ (GC 605; VDV 392)

Zjevení 14,12 uvádí, že oddaní následovníci Spasitele budou mít „Ježíšovu víru“ (ČSP). Ježíšova víra je tak hluboká, že důvěřuje, i když nevidí nebo nerozumí. Ježíšova víra vytrvá, i když nedokáže pochopit. Je to dar od Ježíše Krista, přijímáme ho vírou a pomůže nám zvládnout blížící se konflikt.

Aplikace

Sobota jako sedmý den je základním symbolem Boha Stvořitele. Sahá totiž až do samotného Edenu. Sáhnout na sobotu, jak to učinil Řím (viz Da 7,25), znamená nárokovat si Boží autoritu. Jak nám toto poznání pomáhá pochopit, proč bude v závěru dějin otázka soboty tak důležitá?

PŘICHÁZEJÍCÍ KRIZE

Budou vás vylučovat ze synagóg; ano, přichází hodina, že ten, kdo vás zabije, bude se domnívat, že tím uctívá Boha. (J 16,2)

Budou vás všichni nenávidět pro mé jméno; ale kdo vytrvá až do konce, bude spasen. (Mt 10,22)

A všichni, kdo chtějí zbožně žít v Kristu Ježíši, zakusí pronásledování. (2Tm 3,12)

Moji milovaní, nebuďte zmateni výhni zkoušky, která na vás přišla, jako by se s vámi dělo něco neobvyklého, (1Pt 4,12)

Osobní studium

Proroctví o znamení šelmy ve **Zjevení 13** mluví o nejuživější a nejhorší fázi satanova boje proti Bohu. Od doby, kdy Ježíš zemřel na kříži, nepřítel věděl, že byl poražen. Je však odhodlán strhnout s sebou co nejvíc lidí. Jeho největší strategií v této kampani je podvod. Když nefunguje lež, uchýlí se k násilí. V konečném důsledku stojí za nařízením, že každý, kdo odmítne uctívat šelmu nebo přijmout její znamení, bude usmrcen.

Náboženské pronásledování není novinkou. Poprvé se s ním setkáváme, když Kain zabil Ábela v souvislosti s poslušností Božího příkazu. Ježíš řekl, že podobné situace se budou odehrávat i mezi věřícími.

Uvažuj o úvodních verších (J 16,2; Mt 10,22; 2Tm 3,12; 1Pt 4,12). Co prožívala novozákonní církev? Jak se tato zkušenost dotýká Kristovy církve v době konce?

Během křesťanských dějin bylo pronásledování běžné. Poprvé se objevilo hned na začátku, v pohanském Římě, ale vyvrcholilo v době, kdy církevní představitelé pronásledovali křesťany, kteří měli Bibli za jedinou autoritu pro svou víru. Znamení šelmy je však posledním článkem tohoto ďábelského řetězu. Stejně jako předchozí

pronásledování, i toto má za cíl všechny přimět, aby se přizpůsobili určitému věroúčinnému systému a schválenému systému uctívání.

Proroctví naznačuje, že pronásledování začne ekonomickými sankcemi: nikdo, kdo nebude mít potřebné znamení (cejch), nebude moci kupovat ani prodávat. Každý, kdo odmítne toto znamení přijmout, bude nakonec vystaven hrozbě smrti (**Zj 13,15.17**).

Ďábel již připravuje ty, kdo se hlásí ke křesťanství, aby v době poslední zkoušky znamení šelmy přijali. Povzbuzuje je, aby ve svém životě dělali kompromisy. Když se zdá, že celý svět v úžasném obdivu následuje šelmu (**Zj 13,3**), najednou se scéna změní a prorocký pohled se zaměří na Boží lid. Tento obraz nám ukazuje **Zj 14,12**. Boží lid žije životem zbožné poslušnosti. Věrní a oddaní následovníci Krista stojí z jeho milosti pevně, i když se všechno kolem nich třese. Zatímco svět následuje šelmu, oni „následují Beránka, kamkoli jde“ (**Zj 14,4**). V Kristově síle vítězí nad mocnostmi zla, které stojí proti nim.

Jak jsme viděli v 9. lekci, ústředním konfliktem mezi dobrem a zlem je uctívání. Šelma používá lež a podvod, a když to nestačí, uchýlí se k násilí.

Aplikace

Stalo se ti už, že jsi z ekonomických důvodů musel udělat kompromis při zachovávaní soboty? V čem spočívá nebezpečí ekonomického tlaku?

IDENTIFIKACE ŠELMY (1)

¹Tu jsem viděl, jak se z moře vynořila dravá šelma o deseti rozích a sedmi hlavách; na těch rozích deset královských korun a na hlavách jména urážející Boha. ²Ta šelma, kterou jsem viděl, byla jako levhart, její nohy jako tlapy medvěda a její tlama jako tlama lví. A drak jí dal svou sílu i trůn i velkou moc. [...] ⁶A tak otevřela ústa a rouhala se Bohu, jeho jménu i jeho přibýtku, všem, kdo přebývají v nebi. (Zj 13,1.2.6)

Osobní studium

Odkud pochází šelma z úvodního textu (Zj 13,1.2) a kdo jí dává moc?

Kniha Zjevení identifikuje draka jako satana. Zjevení 12,3–5 říká, že drak bude chtít „pohltit“ dítě ženy, „jakmile se narodí“. Toto dítě bylo později „přeneseno k Bohu a jeho trůnu“. Dábel působící skrze pohanský Řím se pokusil zničit Krista (viz Mt 2,16–18). Ukazuje se, že největší nepřítel Boha a člověka využívá k dosažení svých záměrů politické a náboženské instituce.

„Šelma z moře“ je mocnost, o které se dozvídáme, že „drak jí dal svou sílu i trůn i velkou moc“ (Zj 13,2). Toto proroctví se naplnilo o několik století později, kdy římský císař Konstantin přestěhoval hlavní město z Říma do nového, které bylo pojmenováno Konstantinopol (dnes turecký Istanbul). Tak vzniklo v bývalém městě císařů a hlavním městě Římské říše mocenské vakuum. Pohanský Řím předal šelmě své sídlo, nyní již bývalé hlavní město říše.

Jaký to mělo vliv na církev? Baptistický kazatel Isaac Backus v 18. století napsal: „Přemístěním sídla říše do Konstantinopole... Konstantin uvolnil cestu římskému biskupovi, aby se povýšil nad všechny lidi na zemi a nad Boha nebes.“ (*The Infinite Importance of the Obedience of Faith, and*

of Separation from the World, s. 16; citováno v FROOM, Le Roy Edwin. *The Prophetic Faith of Our Fathers*, sv. 3, s. 213) Významný anglický filozof 17. století Thomas Hobbes zase napsal: „Papežství není nic jiného než duch zesnulého římského impéria, který sedí korunován na jeho hrobě.“ (HOBBS, Thomas. *Leviathan*. New York: Oxford University Press, 1996, s. 386) Důkladná analýza odhaluje, že šelma z moře ze Zj 13 je odpadlá náboženská mocnost, která vychází z Říma a stává se celosvětovým církevním systémem (Zj 13,3.4). Tato šelma není osoba; je to náboženská organizace, která pravdy Božího slova nahradila lidskými nařízeními.

Jaké klíčové slovo se v textu (Zj 13,1.6) používá k rozpoznání a ztotožnění šelmy?

Bible hovoří o rouhání v J 10,33 a L 5,21. V obou případech je rouhání přisuzováno Ježíši. Říkají o něm, že je člověk, a (1) předstírá, že je Bohem nebo se za něj prohlašuje, a (2) nárokuje si moc odpouštět hříchy. Tato obvinění na Ježíšovu adresu byla samozřejmě nesprávná. Ježíš je totiž opravdu Bůh, a proto má také právo odpouštět hříchy. Římské papežství má dvě charakteristické doktríny, které Bible nazývá rouháním. Tvrdí, že jeho kněží mají moc odpouštět hříchy a že papež má výsady, které náleží Bohu. Ani jedno z tvrzení však neobstojí ve světle Biblického učení.

Aplikace

Proč je nebezpečné každé učení, které oslabuje Boží autoritu? V jakých oblastech se toto podkopávání autority může projevit?

IDENTIFIKACE ŠELMY (2)

„Klekali před drakem, protože dal té šelmě svou moc, a klekali také před šelmou a volali: „Kdo se může rovnat té dravé šelmě, kdo se odváží s ní bojovat?““⁵ A bylo jí dáno, aby mluvila pyšně a rouhavě a měla moc po čtyřicet dva měsíce. (Zj 13,4.5)

Osobní studium

Uctívání šelmy – ani kohokoli či čehokoli jiného – nemůže naplnit skutečné potřeby člověka. Boží lid nachází největší radost a největší potěšení v uctívání Boha. Poslušnost Kristových následovníků vychází z jejich srdce naplněného láskou. Jsou mu oddáni, protože vědí, jak je on oddaný jim.

Jak úvodní text (Zj 13,4.5) charakterizuje šelmu?

Připomeňme si, že Bůh nám dává klíč k pochopení prorockého času – jeden prorocký den se rovná jednomu doslovnému roku (Nu 14,34; Ez 4,6; viz také 4. lekce). Výpočet časového období 42 měsíců uvedené ve Zj 13,5 pomocí třicetidenního hebrejského měsíce nám ukazuje na období 1 260 prorockých dnů, respektive 1 260 doslovných let.

Papežství mělo velký vliv od roku 538 do roku 1798. Ale když Napoleonův generál Berthier v roce 1798 zajal papeže, skončilo prorocké období papežské nadvlády a splnilo se proctví Zjevení: „Kdo má jít do zajetí, půjde do zajetí“ (Zj 13,10). Rána, která dopadla na papežský úřad, byla mimořádně vážná, ale ne smrtelná. Podle Zj 13,12 se smrtelná rána zahojí. Vliv papežství tak měl opět narůst a projevit se na celém světě.

Dnes světoví lídři vítají papeže jako velvyslance římské církve a pravidelně ho na-

vštěvují ve Vatikánu. Ve světě bezprecedentní nestability se události vyvíjejí tak, že římský papež se stává stále uznávanějším morálním vůdcem světa, který navíc dokáže spojovat lidi. Během svého projevu 6. června 2012 k více než patnácti tisícům lidí shromážděným na Náměstí svatého Petra v Římě papež Benedikt XVI. prohlásil: „Neděle je dnem Páně a dnem mužů a žen, je dnem, kdy musí mít každý možnost být svobodný, svobodný pro rodinu a svobodný pro Boha. Při obraně neděle bráníme lidskou svobodu.“ (https://www.vatican.va/content/benedict-xvi/en/audiences/2012/documents/hf_ben-xvi_aud_20120606.html) Kam toto celosvětové hnutí jednoho dne povede?

„Ti, kdo budou zachovávat biblickou sobotu, budou označeni za nepřátele zákona a pořádku, za ty, kdo boří mravní zábrany společnosti, působí anarchii a zkázu a přivolávají na svět Boží tresty. [...] Budou obviňováni z nepřítelství proti vládě. Kazatelé, kteří popírají závaznost Božího zákona, budou z kazatelen hlásat, že jsme povinni poslouchat nařízení světských úřadů, jako by to byla Boží nařízení. Lidé, kteří respektují Boží přikázání, budou pomlouváni a odsuzováni v zákonodárných sborech a před soudy. Jejich slova budou překrucována a jejich činům budou podsouvány ty nejhorší pohnutky.“ (GC 592; VDV 384)

Aplikace

Možná se nám dnes zdá, že se to snad ani nemůže stát. Je však třeba si uvědomit, že v době konce mohou změny nastat opravdu velmi rychle. Co se (i) na základě nedávných událostí můžeme naučit o rychlosti změn, které přicházejí překvapivě a neočekávaně?

ŠELMA ZE ZEMĚ

"Vtom jsem viděl jinou šelmu, jak vyvstala ze země: měla dva rohy jako beránek, ale mluvila jako drak. ¹²Z pověření té první šelmy vykonává veškerou její moc. Nutí zemi a její obyvatele, aby klekali před první šelmou, které se zahojila její smrtelná rána. (Zj 13,11,12)

Osobní studium

Přečtěte si **Zjevení 13,11–18**. Jak se tato druhá šelma liší od první ze Zjevení 13?

První šelma vystoupila z moře, druhá šelma vystupuje „ze země“ (Zj 13,11). Moře (vody), to jsou „národy, davy, rasy a jazyky“ (Zj 17,15). V protikladu k tomu by tedy země měla představovat řídké obydlené oblasti světa. Tato druhá šelma povstává blízko konce prorockého období, během kterého první šelma vykonává svou moc (Zj 13,5). To znamená, že se objevuje kolem roku 1798.

Spojené státy americké tomuto popisu nápadně odpovídají. Svou nezávislost vyhlásily v roce 1776, v roce 1789 byla přijata ústava a koncem 19. století začaly být vnímány jako světová velmoc.

Jan pokračuje svým popisem šelmy ze země následovně: „měla dva rohy jako beránek, ale mluvila jako drak“ (Zj 13,11). Rohy v biblických proroctvích symbolizují sílu. Na rozdíl od šelmy z moře nemá tato šelma

na rozích žádné koruny, což naznačuje, že se nejedná o monarchii. Dva rohy představují dva hlavní principy, které jsou zdrojem moci a úspěchu Spojených států – politikou a náboženskou svobodu.

Co se podle úvodních veršů (Zj 13,11,12) děje se šelmou ze země a co říká?

Přestože šelma v něčem připomíná beránek, mluví jako drak. „Z pověření té první šelmy vykonává veškerou její moc“ (Zj 13,12) a opouští zásady náboženské svobody, které kdysi zastávala. „Nutí zemi a její obyvatele, aby klekali před první šelmou“ (Zj 13,12). Spojené státy budou prosazovat, aby každý na zemi uctíval první šelmu tím, že uzná její duchovní a světskou autoritu. Podle tohoto proroctví Spojené státy vytvářejí obraz šelmy – spojení církve a státu – a od každého budou vyžadovat, aby tento obraz uctíval.

Je fascinující, že v době, kdy byly Spojené státy poprvé rozpoznány jako šelma, nebyly ani zdaleka takovou vojenskou a ekonomickou mocností, jakou se teprve měly stát a jakou jsou v současnosti.

Aplikace

Uvažuj o politické nestabilitě ve světě. Jak by se mohlo stát, že jednoho dne dojde k naplnění proroctví, kterým jsme se dnes věnovali.

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

O uctívání šelmy a jejího obrazu se mluví také v Da 3, kde babylónský král přikázal Šad-rakovi, Měšakovi a Abed-Negovi, aby se – pod hrozbou trestu smrti – poklonili zlaté soše. Ať už mluvíme o starověkém, nebo novodobém Babylónu, problémem je vždy otázka uctívání. Právě uctívání vychází z mysli, kterou vyučuje Boží slovo, z duše proměněné jeho láskou a ze srdce naplněného jeho Duchem. Potom se nebudeme „připodobňovat tomuto světu“, ale budeme žít podle Boží vůle, která se nachází v jeho Slově. V tom spočívá jediná naše jistota.

„Bůh neznásilňuje vůli ani svědomí; to pouze satan se stále uchyluje k násilí a zastrašování, aby dostal pod svou moc ty, které nemůže svést jinak. Tak se snaží ovládnout svědomí a zajistit si úctu. Své záměry uskutečňuje prostřednictvím náboženské i světské moci, jejíž zástupci si poslušnost lidských zákonů vynucují na úkor Božího zákona.“ (GC 591; VDV 384)

„Lidé, kteří se budou snažit dodržovat všechna Boží přikázání, pocítí nepřátelství a výsměch. A tomu mohou čelit jen v Boží síle. Aby obstáli v nadcházející zkoušce, musí poznat Boží vůli, jak ji zjevuje Boží slovo. Ctít Boha mohou pouze za předpokladu, že chápou správně Boží charakter, vládu a záměry a že v souladu s nimi také jednají. Pouze ti, kdo opevní svou mysl biblickým učením, obstojí v posledním velkém boji.“ (GC 593; VDV 385)

„Bůh však bude mít na zemi lid, který Bibli přijal jako jediné měřítko každého učení a jako základ všech reforem. Názory vzdělanců, vědecké teorie, vyznání víry a rozhodnutí církevních sněmů, která jsou tak početná a rozmanitá, jak početné a odlišné jsou církve, hlas většiny – nic z toho, a ani všechno dohromady nemůžeme pokládat za důkaz pro nebo proti kterémukoli článku víry. Dříve než přijmeme nějaké učení nebo zásadu, musíme jako důkaz požadovat jasný výrok: „Toto praví Panovník Hospodin.““ (GC 595; VDV 386)

Otázky k rozhovoru

1. Jak můžeme žít v očekávání Kristova příchodu a sdílet tuto naději, aniž bychom panikařili nebo šířili poplašné zprávy?
2. Zabývejte se více otázkou uctívání. Co nám říká náš každodenní život, naše každodenní rutina o tom, koho nebo co opravdu uctíváme?
3. Jak můžeme pomoci sobě a ostatním čelit budoucnosti s důvěrou, a ne se strachem?
4. Jaký vliv má na náš každodenní život poznání proctví o událostech v době konce?

Závěrečné události Země

DOBA KONCE A NUTNOST SE ROZHODNOUT

Texty na tento týden

J 8,32; Ez 20,12,20; Zj 7,1,2; Zj 14,1; Jl 2,21–24; Oz 6,3; Jk 5,7,8; Zj 18,1–5

Základní verš

„Pravdu získej a nekupči moudrostí, kázní a rozumností.“ (Př 23,23)

Představ si, že jsi rodičem vysokoškolačky, která má autem přijet domů na prázdniny. Když čekáte na její příjezd, úzkostlivě sledujete zprávy o počasí. Začínáte mít obavy, protože počasí se rychle zhoršuje. Na obzoru se rýsují mraky. Začíná hustě pršet a navíc prudce fouká vítr. Pod jeho náporom se polámaly některé stromy podél cesty. Brzy je hlavní cesta domů naprosto neprůjezdná. Potom se od jednoho ze sousedů, který právě dorazil domů, dozvíš, že se dá projet po vedlejších cestách.auta sice musí jet pomalu a objíždět některé spadlé větve, ale cesta je sjízdná. Přestože je komunikace složitá, můžeš své dceři poslat alespoň textovou zprávu, ve které jí podrobně popíšeš, jak se může bezpečně dostat domů.

Ježíši velmi záleží na tom, aby nás provedl bouřemi života a pomohl nám dostat se domů. Ellen G. Whiteová píše: „Přichází bouře, neúprosná ve své zuřivosti. Jsme připraveni jí čelit?“ (8T 315) Cílem Kristova života, jeho smrti, vzkříšení a služby v nebeské svatyni je zajistit, abychom se dostali domů. Prorocká poselství knih Daniel a Zjevení jsou Boží pokyny zejména pro lidi v době konce. Rady a proroctví nám mají pomoci překonat životní bouře, abychom jednoho dne mohli pocítit vroucí objetí milujícího Spasitele.

Cílem lekce na tento týden je odhalit, co říká prorocké slovo o závěrečných událostech. Nově objevme Kristovu moc, která nás provede posledním pozemským konfliktem a přivede nás domů.

Osnova lekce

Předposlední lekce nabízí souhrnný pohled na závěrečné dny lidských dějin, kdy se bude muset každý rozhodnout, na které straně bude stát. Zároveň připomíná, že Boží slovo a intenzivní působení Božího Ducha budou pomoci a podporou pro všechny, kdo budou chtít stát na Boží straně.

- 2Pt 1,16–21: Důvěra v pravdu Božího slova (neděle)
- Zj 7,1–3: „Boží pečeť“ – vědomé rozhodnutí stát na správné straně (pondělí)
- Zj 13,13–17: „Pečeť“ Božího nepřítele – rozhodnutí jít proti Bohu (úterý)
- Jl 2,21–24; Zj 18,1–5: Závěrečné působení Ducha svatého (středa a čtvrtek)

VĚRNOST BOHU A JEHO SLOVU

¹⁶Nedali jsme se vést vymyšlenými bájemi, ale zvěstovali jsme vám moc a slavný příchod našeho Pána Ježíše Krista jako očití svědkové jeho velebnosti. ¹⁷On přijal od Boha Otce čest i slávu, když k němu ze svrchované slávy zazněl hlas: Toto jest můj milovaný Syn, v něm jsem našel zalíbení. ¹⁸A tento hlas, který vyšel z nebe, jsme my slyšeli, když jsme s ním byli na svaté hoře. ¹⁹Tím se nám potvrzuje prorocké slovo, a činíte dobře, že se ho držíte; je jako svíce, svítící v temném místě, dokud se nerozbrěskne den a jitřenka vám nevzejde v srdci. ²⁰Toho si buďte především vědomi, že žádné proctví v Písmu nevzniká z vlastního pochopení skutečnosti. ²¹Nikdy totiž nebylo vyřčeno proctví z lidské vůle, nýbrž z popudu Ducha svatého mluvili lidé, posláni od Boha. (2Pt 1,16–21)

Osobní studium

Přečti si verše **Př 23,23; J 8,32 a J 17,17**. Jaká důležitá myšlenka zaznívá v těchto textech?

Po celé věky byl velký spor bojem mezi pravdou a bludem. Satan je „lhář a otec lži“ (J 8,44). Ježíš je původcem vší pravdy. On dokonce prohlásil: „Já jsem ta cesta, pravda i život“ (J 14,6). Pravdu, která nás osvobozuje od satanových podvodů, najdeme v Božím slově. Bible odhaluje satanovu strategii a ukazuje Boží plány. Písmo je světlem našim nohám (Ž 119,105). Žalmista říká: „Kam tvá slova proniknou, tam vzchází světlo, nezkušení nabývají rozumnosti“ (Ž 119,130). Potom dodává: „To hlavní v tvém slovu je pravda...“ (Ž 119,160).

Jaké ujištění nám dává apoštol v úvodních verších (2Pt 1,16–21) v souvislosti s proctvími? Jakou ilustraci používá, aby ukázal důležitost Božího prorockého slova?

„Nedali jsme se vést vymyšlenými bájemi...“ (2Pt 1,16). Proctví Božího slova osvět-

lují cestu před námi. Pomáhají nám odlišit pravdu od bludu. Bez Bible bychom byli ponecháni rozmarům lidských názorů a snadno bychom se nechali oklamat. „Zatímco Pán vede svůj lid k Písmu, aby jej ochránil před vlivem falešných učitelů a před klamnou mocí démonských duchů, satan se všemi prostředky snaží lidi odvést od pravého poznání – nepřeje si, aby se drželi Bible a rozuměli jejím naučením, protože ta odhalují jeho klamy. [...] Brzy se před námi rozprostře poslední velký klam; antikrist vyrukuje s úžasnými zázraky. Klam bude do té míry podobný pravdě, že jej bude možné rozeznat jen pomocí Písma; každé tvrzení a každý zázrak je proto třeba prověřovat Písmem. [...] Pouze ti, kdo opevní svou mysl biblickým učením, obstojí v posledním velkém boji. Každý bude vyzkoušen, zda poslouchá Boha více než lidi. Rozhodná chvíle je už velmi blízko. Držíme se pevně neměnného Božího slova? Jsme skutečně připraveni stát na straně Božích přikázání a víry v Ježíše Krista?“ (GC 593.594; VDV 385)

Aplikace

Uvažuj o otázce v citátu výše. Co nám umožní obstát v konečné krizi? Co nás odvádí od studia Božího slova? Jak bychom mohli dělat kompromisy s pravdou pro získání osobního potěšení?

ZAPEČETĚNÍ PRO NEBE

1Potom jsem viděl, jak se čtyři andělé postavili do čtyř úhlů země a bránili všem čtyřem větrům, aby žádný z nich nevál na zemi ani na moře ani na jakékoli stromové. 2A hle, jiný anděl vystupoval od východu slunce; v ruce držel pečeti živého Boha a mocným hlasem volal na ty čtyři anděly, jimž bylo dáno škodit zemi i moři: 3„Neškodte zemi, moři ani stromové, dokud neoznačíme služebníky našeho Boha na jejich čelech!“ (Zj 7,1–3)

Osobní studium

V nadcházející krizi uctívání Hospodina se věrný Boží lid nepoddá nátlaku světa (Zj 14,12). Věrní budou zapečetěni Duchem svatým (Ef 4,30), a proto budou pevně stát. V dávných dobách potvrzovala pravost úředních dokumentů pečeť. Byla charakteristickým a jedinečným znamením majitele. Jelikož poslední konflikt se soustředí na uctívání a Boží autoritu zjevenou v jeho zákoně, je namístě očekávat, že součástí Božího zákona bude i pečeť a my ji budeme moci najít (viz Iz 8,16).

Jaké charakteristiky pečeti jsou součástí přikázání o sobotě (Ex 20,8–11)?

Ve čtvrtém přikázání můžeme jasně pozorovat tři prvky autentické, důvěryhodné pečeti:

1. Jméno toho, kterému pečeť patří: „den odpočínutí Hospodina, tvého Boha“.
2. Jeho titul: Hospodin je představen jako Stvořitel, který „učinil“.
3. Oblast jeho vlády: „nebe i země, moře a všechno, co je v nich“.

Pečeť se někdy v Bibli nazývá také znamením (Ř 4,11). Slova pečeť a znamení jsou zaměnitelné. Sobotu, která se nachází v srdci Božího zákona, je jeho pečetí a znamením. Současně se stává i centrálním tématem posledního konfliktu v otázce pravého uctívání (Ez 20,12.20; Zj 12,17).

Porovnej texty Zj 7,1–3 a Zj 14,1 s verši Zj 13,16.17. Kde je umístěna Boží pečeť a kde znamení šelmy? V čem spočívá rozdíl?

Boží pečeť dostávají věrní na čelo. Čelo je symbolem mysli a představuje vědomé rozhodnutí člověka.

Znamení šelmy dostávají lidé buď na čelo, nebo na ruku. Taková symbolika ukazuje, že lidé na základě vlastního rozhodnutí buď přijali satanovy lži, nebo se jen svým jedním přizpůsobují falešnému uctívání, aby se vyhnuli hrozbě smrti.

Dábel nenávidí ty, kteří poslouchají Boha. Velký spor vyvrcholí, když drak (satan) povede válku s posledními z Božího lidu, kteří „zachovávají Boží přikázání a věrnost Ježíši“ (Zj 14,12). Tito lidé jsou pevní ve své věrnosti Kristu.

Aplikace

Proč je každodenní věrnost Hospodinu klíčem k tomu, abychom byli připraveni na příchod závěrečné krize?

KOHO UCTÍVÁME?

¹³A činí veliká znamení, dokonce i oheň z nebe nechá před zraky lidí sestoupit na zem. ¹⁴Bylo jí dáno dělat znamení ke cti první šelmy a svádět jimi obyvatele země; rozkazuje obyvatelům země, aby postavili sochu té šelmě, která byla smrtelně zraněna mečem, a přece zůstala naživu. ¹⁵Je jí dáno, aby do sochy té šelmy vdechla život, takže ta socha mluvila a vydala rozkaz, že zemřou všichni, kdo před ní nepokleknou. ¹⁶A nutí všechny, malé i velké, bohaté i chudé, svobodné i otroky, aby měli na pravé ruce nebo na čele cejch, ¹⁷aby nemohl kupovat ani prodávat, kdo není označen jménem té šelmy nebo číslicí jejího jména. (Zj 13,13–17)

Osobní studium

V posledních dnech bude dramatickým způsobem vrcholit velký spor o uctívání. Koho budeme uctívat: Stvořitele, nebo šelmu a její obraz? Neexistuje žádná střední cesta. První anděl ze Zjevení 14 lidí vybízí: „Poklekněte před tím, kdo učinil nebe, zemi, moře i prameny vod“ (Zj 14,7). Ke zdůraznění nebeské výzvy třetí anděl odhaluje hrozná následky uctívání šelmy, kdy každý, kdo se bude klanět šelmě, „bude pít víno Božeho rozhorlení, které Bůh nalévá neředitelné do číše svého hněvu“ (Zj 14,10).

Stvoření je základním důvodem pro správné uctívání (Zj 4,11). Protože Bůh „vše stvořil“ (Ef 3,9), satan Stvořitele nenávidí a pokouší se prostřednictvím pozemských mocností odstranit sobotu, památku stvoření (Da 7,25). Nadcházející konflikt o Boží zákon se zaměřuje na to, kdo má autoritu. Pokud se satanovi podaří zamezit uctívání soboty, prohlásí, že jeho autorita je větší než Boží. Aby toho dosáhl, satan se pokusí přesvědčit nebo přimět celý svět, aby přijal falešnou sobotu.

Dnes si možná nedokážeme úplně představit, že by se něco takového opravdu mohlo stát. Už jsme si však ukázali, že se svět dnes

mění opravdu dramaticky. Krize kolem onemocnění covidu-19 nás naučila, že z večera do rána se náš svět může změnit v úplně jiné místo. I když neznáme přesné detaily, které povedou k závěrečné krizi a k přijímání znamení šelmy, můžeme mít alespoň hrubou představu, jak se něco takového může uskutečnit. Svět je nesmírně nestabilní a díky technologiím, které jsou dnes k dispozici, se to, před čím Bible varuje, může stát mnohem rychleji, než jsme ochotni si připustit.

Jaké konkrétní tresty jsou podle úvodního textu (Zj 13,13–17) uvaleny na ty, kteří nepřijmou znamení šelmy?

Ti, kteří odmítnou následovat šelmu a její obraz a zůstanou věrni Kristu, budou čelit ekonomickým postihům a také hrozbě smrti. Lidé zůstávají takoví, jací byli vždy, zkažení, prahnoucí po moci a uchylující se k násilí. A i když nevíme, jak přesně se viny závěrečné události, nemělo by být příliš obtížné představit si pronásledování na konci času. Přestože jsou následující slova v Janově evangeliu napsána ve zcela jiném kontextu, mnohé naznačují. Když apoštol charakterizuje Ježíše, ve svém svědectví napsal, že Kristus „nepotřeboval, aby mu někdo o někom říkal svůj soud. Sám dobře věděl, co je v člověku“ (J 2,25).

Aplikace

Uvažuj o zkaženosti lidstva a o zlu, které jsou lidé schopni udělat. Jak to vysvětluje možné vyhrocení a kulminaci závěrečných událostí? Co by nás měla tato smutná pravda naučit o ochraně vlastního srdce?

ČASNÝ A POZDNÍ DĚŠŤ

²¹Neboj se, země, jásej a raduj se, neboť veliké věci vykoná Hospodin. ²²Neboj se, dobytku na poli, stepní pastviny se zazelenají, strom zase ponese ovoce, fíkovník a réva vydají úrodu. ²³Jásejte, synové Sijónu, radujte se z Hospodina, svého Boha, neboť vám dá učitele spravedlnosti a jako na začátku vám sešle hojnost dešťů podzimních i jarních. ²⁴Humna budou plná obilí, lisy budou přetékat moštem a čerstvým olejem. (Jl 2,21–24)

Osobní studium

Prostuduj úvodní verše Jl 2,21–24 a také Sk 2,1–4.41–47. Jaká předpověď se naplnila v prvním století? Jaký vliv to mělo na církve?

Vylití Ducha svatého o Letnicích velmi silně „odstartovalo“ činnost rané církve. Tři tisíce lidí se obrátily za jediný den. Skutky apoštolů zaznamenávají mnoho zázraků Boží proměňující milosti: „Ale mnozí z těch, kteří slyšeli Boží slovo, uvěřili, takže jich bylo již na pět tisíc“ (Sk 4,4). Na začátku se shromáždilo sto dvacet věřících, ti se modlili a pak se začaly dít zázraky. Církve se velmi rychle rozrostla o tisíce věřících. „Také mnoho kněží přijalo víru“ (Sk 6,7). Ano, i mnozí kněží se stali následovníky Ježíše.

Když začali být učedníci v Jeruzalémě krutě pronásledováni, rozprchli se a „začali kázat evangelium všude, kam přišli“ (Sk 8,4). Křesťanská společenství začala vznikat „v celém Judsku, Galileji a Samaří“ (viz Sk 9,31). Po svém obrácení apoštol Pavel hlásal Krista v celém Středomoří. Někteří Židé v Tesalonice se stavěli proti evangelium, o křesťanech však vydali svědectví o účinnosti jejich působení, když o nich řekli, že jsou to ti, „kteří pobouřili celý svět“ (Sk 17,6). Mocí Ducha svatého se za poměrně krátkou dobu dostalo učení o Kristu do celého tehdy známého světa. Je

to velké svědectví o tom, čeho církev pod vedením Ducha svatého dosáhla. Jóelova předpověď o raném dešti se naplnila o Letnicích a pozdní déšť dopadne s ještě větší silou, aby připravil pozemskou úrodu na závěrečnou sklizeň.

Jak bude podle těchto veršů dokončeno Boží dílo na zemi?

Za 4,6

Za 10,1

Oz 6,3

Jk 5,7,8

Pojmy „raný“ („podzimní“) a „pozdní“ („jarní“) déšť jsou převzaty z izraelského zemědělského cyklu. Za raný déšť se pokládalo období dešťů na podzim, které bylo důležité pro vyklíčení semene. Pozdní déšť byl součástí jarního období a měl zajistit dozrání úrody. Proroci převzali ilustraci z přírody, aby tak popsali dílo a působení Ducha svatého při zvěstování evangelia. „Tak jako Pán seslal „raný déšť“ ve vylití Ducha svatého na počátku kázání evangelia, aby vzácné semeno mohlo vzklíčit, tak i na závěr dá „pozdní déšť“, aby úroda uzrála. [...] Velké dílo evangelia neskončí menším projevem Boží moci, než jakým se vyznačoval jeho začátek. Prorocství, která se splnila při seslání raného deště na počátku křesťanských dějin, se znovu splní v pozdním dešti na konci křesťanských dějin.“ (GC 611.612; VDV 395.396)

Aplikace

Co očekáváš ty osobně od vylití Ducha svatého v době konce? Jak v této souvislosti vnímáš období „pozdního“ deště? Je třeba čekat na něco, co se bude dít až v budoucnosti, nebo můžeš tuto zkušenost prožívat „teď“?

„MOHUTNÝ HLAS“

¹Potom jsem viděl jiného anděla, jak s velikou mocí sestupuje z nebe; a země byla ozářena jeho slávou. ²Zvolal mohutným hlasem: „Padl, padl veliký Babilón a stal se doupětem démonů, skryší všech nečistých duchů a každého zlověstného a nenáviděného ptáka; ³neboť vínem Božího hněvu pro smilství té nevěstky byly opojeny všechny národy, králové světa s ní smilnili a bohatí kupci země bohatli z její rozmařilosti a přepychu.“ „A slyšel jsem jiný hlas z nebe: „Vyjdi, lide můj, z toho města, nemějte účast na jeho hříších, aby vás nestihly jeho pohromy. ⁵Neboť jeho hříchy se navršily až k nebi a Bůh nezapomněl na jeho viny.“ (Zj 18,1–5)

Osobní studium

Co říkají tyto verše o dokončení Božího díla na zemi?

Zj 18,1–4

Žd 2,14

Mt 24,14

Anděl oznamující pád Babilóna má „velkou moc“. Podobně jako andělé ze Zj 14, i tento anděl představuje lidské posly. Je to anděl, který zjevuje Boha tak věrně, že „země byla ozářena jeho slávou“. Řecké slovo pro moc (autoritu) v Novém zákoně je *exouse*. Často odkazuje na Kristovo vítězství nad mocnostmi zla. Ježíš používá toto slovo v Matoušově evangeliu při vyslání svých učedníků. Ježíš dává svým učedníkům „moc nad nečistými duchy“ kteří představují mocnosti zla (Mt 10,1). Posílá je v Boží moci, aby zvítězili v boji dobra se zlem. Ve „velkém pověření“ Ježíš opět posílá učedníky jako ten, kdo má veškerou „moc

na nebi i na zemi“. A právě v této moci mají učedníci jít, aby získávali další učedníky ze všech národů, aby je křtili a vyučovali (Mt 28,18,19).

Novozákonní církev byla naplněna mocí Ducha svatého a šla vpřed v moci živého Krista, který ve svém životě a smrti zvítězil nad mocnostmi zla. Právě takové působení církve mohlo „rozzářit zemi“ Boží slávou. Během několika let se Kristově církvi podařilo hlásat evangelium v celém tehdy známém světě (Ko 1,23).

Na konci času bude Duch svatý vylit v takové síle, že se to nedá přirovnat k ničemu, co známe z minulosti. Evangelium se bude nesmírně rychle šířit do všech částí země. Za den se obrátí tisíce lidí a Boží milost a pravda ovlivní celou planetu. Tímto způsobem nejen zazní celému světu varování, ale také evangelium, které přináší naději.

„Kristovi následovníci budou radostně zvěstovat Boží poselství – po celém světě budou varování šířit tisíce lidí. Budou se dít zázraky, nemocní budou uzdravováni; věřící budou provázet znamení a zázraky.“ (GC 611.612; VDV 396)

Aplikace

Co brání tomu, aby byl vylit Duch svatý, aby byl seslán „pozdní déšť“ a aby zaznělo volání „mohutného hlasu“? Role jednotlivce se může zdát malá. Co však může každý z nás udělat, když budeme otevření a vnímaví vůči Duchu svatému?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Již v roce 1851 adventističtí průkopníci identifikovali druhou šelmu ze Zj 13,11–17 jako Spojené státy americké. Tehdy to však muselo být skutečně nepředstavitelné. Jak by mohly právě Spojené státy způsobit, že celý svět bude uctívat první šelmu (Zj 13,12)? Ještě v 80. letech 19. století celé námořnictvo Spojených států sestávalo jen ze osmačtyřiceti zastaralých lodí.

Od skončení studené války se však Spojeným státům vojensky nevyrovná žádná velmoc. A přestože se Američané těšili z úžasných svobod, v současném turbulentním světě se dá postřehnout, že jsou tyto svobody pošlapávány, nebo dokonce úplně rušeny. Mnozí věří, že už nyní jsme svědky naplňování biblických proroctví pro čas konce.

„Všichni, kdo nebudou chtít přijmout tato nařízení [zachovávání falešné soboty], budou vystaveni trestům, až bude nakonec vyhlášeno, že zasluhují trest smrti. Boží zákon, který zahrnuje také pravý den Božího odpočinku, vyžaduje poslušnost a varuje, že jeho přestupníky stihne Boží trest.“ (GC 604; VDV 392)

„S blížící se bouří mnozí z těch, kdo sice přijali poselství třetího anděla, ale nenechali se „posvětit poslušností pravdy“, se vzdají svého názoru a přidají se k odpůrcům. Spojí se se světem, budou s ním sdílet jeho názory a postupně se na všechno budou dívat i stejnými očima. A potom, až budou postaveni před zkoušku, rozhodnou se pro snazší cestu. Lidé nadaní, příjemného vystupování, kteří kdysi vyznávali pravé evangelium, použijí všechny své schopnosti, aby oklamali a svedli další. Stanou se nejrozhodnějšími nepřáteli svých bývalých spoluvěřících. Až se světitelé soboty dostanou před soudy, aby se odpovídali ze své víry, stanou se tito odpadlíci neúčinnějšími satanovými nástroji. Zahrnou je pomluvkami a obviněními; výmysly a falešnými informacemi proti nim popudí představitele státní moci.“ (GC 608; VDV 394)

Otázky k rozhovoru

1. Proč je v nadcházející krizi důležité, abychom rozuměli událostem času konce? Jak nás Písmo chrání před podvodny?
2. Demokratické společnosti na celém světě byly po staletí baštami náboženské svobody. Proč a jak může dojít k rychlým změnám?
3. Přečtěte si ještě jednu citáty uvedené výše. Která naše dnešní rozhodnutí by mohla způsobit, že se jednou přidáme k těm, co se „zřeknou své víry a přidají se k odpůrcům“? Co nás může ochránit před takovým pádem?
4. Jak se mění poselství druhého anděla při volání „mohutného hlasu“? Jak se vy osobně můžete připravovat na přijetí pozdního deště?

Vítězství Boží lásky

ZÁVĚR VELKÉHO SPORU MEZI DOBREM A ZLEM

Texty na tento týden

Zj 22,11-12; Jr 30,5-7; Ž 91,1-11; Jr 25,33; Zj 21,2; Zj 20,11-15

Základní verš

„A slyšel jsem veliký hlas od trůnu: ‚Hle, přibyték Boží uprostřed lidí, Bůh bude přebývat mezi nimi a oni budou jeho lid; on sám, jejich Bůh, bude s nimi, a setře jim každou slzu z očí. A smrti již nebude, ani žalu ani nářku ani bolesti už nebude – neboť co bylo, pomínulo.“ (Zj 21,3.4)

Budoucnost můžeme očekávat s nadějí, i když přicházejí náročné časy. Navzdory možnému utrpení, navzdory přicházejícím obtížím nebo smutku a bolesti, které by mohly zasáhnout do našeho života, díky naději, že se blíží lepší den, můžeme žít smysluplně a s radostí.

Franklin D. Roosevelt byl prezidentem Spojených států v letech 1933–1945. Šlo o jedno z nejtěžších období v historii USA. Roosevelt sám překonal dětskou obrnu, byl částečně ochrnutý a nemohl chodit bez pomoci. Přesto napsal: „Vždy jsme se drželi naděje, víry a přesvědčení, že za obzorem existuje lepší život, lepší svět.“ Geniální Albert Einstein poznamenal: „Učte se ze včerejška, žijte pro dnešek, doufejte v zítřek.“ Oblíbený anglický básník 19. století Alfred Tennyson jednou napsal: „Naděje se usmívá na prahu nového roku a šeptá, že bude šťastnější.“

V poslední lekci tohoto čtvrtletí se podíváme na texty, které zdůrazňují Kristovu neochvějnou lásku během mimořádného období historie vesmíru. Uvidíme jeho závěrečné, úplné vítězství ve velkém sporu mezi dobrem a zlem. Poslední kniha Bible, Zjevení, nám dává naději pro dnešek, zítřek a také pro celou věčnost.

Osnova lekce

Tématem poslední lekce je finále velkého dějinného sporu mezi dobrem a zlem. Ve světle poselství posledních kapitol Bible se zaměříme na velkou naději, kterou je Kristův návrat spojený se záchranou věrných, spravedlivým soudem nad zlem a jeho definitivní porážkou.

- Zj 22,11–13: Boží blízkost v době soužení (neděle)
- J 14,1–3: Naděje na Ježíšův návrat (pondělí)
- Zj 20,1–9: Soud v průběhu tisíciletí (úterý a středa)
- Zj 20,14.15; Zj 21,1.2: Porážka zla, vítězství dobra a lásky (čtvrtek)

NADĚJE V DOBĚ SOUŽENÍ

¹¹Kdo křivdí, ať křivdí dál, kdo je pošpiněn, ať zůstane ve špíně – kdo je spravedlivý, ať zůstane spravedlivý, kdo je svatý, ať setrvává ve svatosti. ¹²Hle, přijdu brzo, a má odplata se mnou; odplátím každému podle toho, jak jednal. ¹³Já jsem Alfa i Omega, první i poslední, počátek i konec. (Zj 22,11–13)

Osobní studium

Přečti si úvodní verše Zj 22,11–13 a také Da 12,1,2 a Jr 30,5–7. Jaké události se odehrají těsně před druhým příchodem?

Po čase, který Bůh ve své milosti vyměřil lidem, následuje v posledních dnech „doba soužení, jaké nebylo od vzniku národa až do této doby“ (Da 12,1). Zj 16 popisuje sedm posledních ran, které budou vylity na zkažený svět. Ale jako v případě ran, které dopadly na Egypt, tak i nyní bude Boží lid uchráněn před projevy Božího hněvu. Všimněme si zaslíbení u proroka Daniela: „V oné době bude vyproštěn tvůj lid, každý, kdo je zapsán v Knize“ (Da 12,1). Zmínka o „knize“ zaměřuje naši pozornost na „knihu života“ (Ep 4,3; Zj 13,8; Zj 20,12,15; Zj 22,19). Pokud zůstáváme věrni Ježíši, naše jména nebudou z knihy života vymazána (Zj 3,5).

Přečti si 1J 3,1–3; J 8,29 a J 14,30. Co je jedinou dostatečnou přípravou na nadcházející dobu soužení?

V době soužení mají věrní tak hluboký osobní vztah s Ježíšem, že ho nemůže nic narušit. Jejich největší touhou je ve všem plnit jeho vůli, aby díky působení Ducha svatého mohli být tak čistí, jako je čistý on. V Kristově srdci nebylo nic, čeho by se mohl satan chytit. I tento aspekt jeho charakteru můžeme odrážet.

Přečti si Ž 27,6; Ž 91,1–11 a Zj 3,10–12. Jaká zaslíbení nám Bůh dává pro čas soužení?

Někteří křesťané se mýlí v tom, co znamená žít v době soužení bez Prostředníka. Ježíš ukončí svou přímluvnou službu v nebeské svatyni ve chvíli, kdy se každý člověk definitivně rozhodne pro něho, nebo proti němu. To však neznamená, že budeme v té době ponecháni jen sami sobě. Ježíš nás ujistil, že s námi bude vždy (Mt 28,20). Víra důvěřuje, i když nevidí a nerozumí – a to i tehdy, když se svět kolem nás rozpadá. V době soužení se naše víra posiluje a naše touha po věčnosti roste, takže naši jedinou touhou je žít s Ježíšem navěky.

Aplikace

Jak je možné, že i v době těžkostí a nejistoty můžeme žít s pevnou nadějí?

NADĚJE NA JEŽÍŠŮV BRZKÝ NÁVRAT

¹Vaše srdce ať se nechvěje úzkostí! Věříte v Boha, věřte i ve mne. ²V domě mého Otce je mnoho příbytků; kdyby tomu tak nebylo, řekl bych vám to. Jdu, abych vám připravil místo. ³A odejdu-li, abych vám připravil místo, opět přijdu a vezmu vás k sobě, abyste i vy byli, kde jsem já. (J 14,1–3)

Osobní studium

Uvažuj o textech J 14,1–3 a Tt 2,11–14. Jak nás povzbuzují tyto verše v kontextu přicházejících obtíží a času soužení?

Ježíšova slova „vaše srdce ať se nechvěje úzkostí“ jsou ujištěním, že nás nikdy nepustí a že opět přijde, aby nás vzal domů. Tento svět není naším domovem. Přichází lepší zítřek. Nový zákon hovoří o návratu našeho Pána velmi často. Když nastanou temné dny a vzniklá situace bude přímo ohrožovat náš život, zaslíbení Kristova příchodu může i nadále naplňovat naše srdce nadějí. Toto je „blahoslavená naděje“, která inspirovala věrný Boží lid v každé generaci.

Přečti si Zj 6,15–17 a Iz 25,8.9. V čem tyto verše ukazují rozdílné postoje spasených

a zatracených? V čem tento rozdíl spočívá a co je jeho příčinou?

Bezbožníci si uvědomují hrozné následky hříchu, zatímco spravedliví přijali dar Kristovy milosti. Vzpouira proti Bohu vede ke strachu, vině, odsouzení, a nakonec k věčnému zatracení. Přijmeme-li jeho spasitelnou milost, dovede nás k odpuštění, pokoji a věčné radosti z jeho slavného návratu.

Přečti si verše Zj 15,3.4 a Zj 19,7. Jak budou vykopení reagovat na spasení, které nám Kristus dává jako dar?

„Po celou věčnost budou vykopení přemýšlet a zpívat o Kristově kříži. V oslaveném Kristu budou vidět Krista ukřižovaného. [...] Tím, že Stvořitel všech světů a Soudce všech stvořených bytostí odložil svou slávu a z lásky k člověku se ponížil, bude ve vesmíru trvale vzbuzovat obdiv a úctu.“ (GC 651; VDV 419)

Aplikace

Přečti si Zj 12,17; Zj 17,13.14 a Zj 19,11–16. Pozorně si všimni poslušnosti v těchto verších. Co se z tohoto postupu dozvídáme o posledním zápase na zemi a o Kristově konečném vítězství?

TISÍC LET NA ZEMI

1Tu jsem viděl, jak z nebe sestupuje anděl, který má v ruce klíč od propasti a veliký řetěz. 2Zmocnil se draka, toho dávného hada, toho ďábla a satana, 3na tisíc let jej spoutal, uvrhl do propasti, uzamkl ji a zapečetil, aby již nemohl klamat národy, dokud se nedovrší těch tisíc let. Potom musí být ještě na krátký čas propuštěn. (Zj 20,1–3)

Osobní studium

Zjevení 19 končí dramatickým zobrazením Ježíšova návratu a zničení bezbožných. Příběh tím však nekončí. Zjevení 20 nás uvádí do období trvajícího tisíc let, známého také jako „milénium“.

Jaký je podle úvodních veršů (Zj 20,1–3) satanův osud po Ježíšově návratu?

Také popis ve Zj 20,1–3 používá symbolický jazyk. Satan není doslova spoután řetězem a hozen do propasti. Na tisíc let je uvězněn na pusté, vyliďněné zemi, spoután okolnostmi, které sám vytvořil. Ve 2Pt 2,4 čteme, že satan a jeho andělé budou stráženi „v temné propasti podsvětí [...], aby byli postaveni před soud“. Satan bude řetězy okolností připoután k zemi a nebude mít koho pokoušet. Tisíc let bude vidět zkázu, ničení a katastrofu, které způsobila jeho vzpoura.

Řecké slovo přeložené ve Zj 20,1.3 jako „propast“ je použito v řeckém překladu Starého zákona (Septuaginta) k popisu Země při stvoření: „Země byla pustá a prázdná a nad propastnou tůň byla tma. Ale nad vodami vznášel se duch Boží“ (Gn 1,2). Slovo „propastná tůň“ nebo také „propast“ (BK) zní

v originále *abyssos* a popisuje „pustou zem“. Tato „propastná tůň“ nebo „propast“ není žádná podzemní jeskyně. Satanovo dílo hříchu a zkázy, spolu s obrovským chaosem předcházejícím druhému příchodu, přivedlo Zemi zpět do temné, pusté a neuspořádané hmoty, jakou byla na začátku stvoření.

Jak tuto scénu popisují proroci?

Jr 4,23–26

Jr 25,33

Proroci zdůrazňují katastrofickou zkázu při druhém příchodu Krista a skutečnost, že během tisíciletého období nezůstanou na zemi žádní živí lidé. Satan a jeho padlí andělé jsou ponecháni, aby uvažovali o zkáze, kterou způsobili. Celý vesmír nově uznává, že odplatou za hřích je smrt. Bůh řeší problém hříchu tak, aby už nikdy nenastal (Na 1,9). Existují tři hlavní způsoby, jak to Bůh dělá: (1) Zjevuje svou neomezenou lásku, vroucí touhu a neúnavné úsilí zachránit celé lidstvo. (2) Zjevuje svou spravedlnost a poctivost. (2) Celému vesmíru umožňuje pozorovat následky hříchu a vzpoury.

Aplikace

Scény zničení, zmaru a konce působí zdrcujícím dojmem. Co cítíš při čtení veršů popisujících tyto události? Co ti pomáhá vyrovnat se s těmito pocity?

SOUD BĚHEM TISÍCILETÍ

“Viděl jsem trůny a na nich usedli ti, jimž byl svěřen soud. Spatřil jsem také ty, kdo byli státi pro svědectví Ježíšovo a pro slovo Boží, protože nepoklekli před dravou šelmou ani jejím obrazem a nepřijali její znamení na čelo ani na ruku. Nyní povstali k životu a ujali se vlády s Kristem na tisíc let. –⁵Ostatní mrtví však nepovstanou k životu, dokud se těch tisíc let nedovrší. –⁶To je první vzkříšení. Blahoslavený a svatý, kdo má podíl na prvním vzkříšení! Nad těmi druhá smrt nemá moci, nýbrž Bůh a Kristus je učiní svými kněžími a budou s ním kralovat po tisíc let. ⁷Až se dovrší tisíc let, bude satan propuštěn ze svého žaláře ⁸a vyjde, aby oklamal národy ve všech čtyřech úhlech světa, Góga i Magóga. Shromáždí je k boji a bude jich jako písku v moři. ⁹Viděl jsem, jak vystoupili po celé šíři země a obklíčili tábor svatých a město, které miluje Bůh. Ale sestoupil oheň z nebe a pohltil je. (Zj 20,4–9)

Osobní studium

Co dělají podle úvodních veršů (Zj 20,4–6) spravedliví po dobu tisíce let? Proč je to důležité?

Během tisíciletí budou mít spravedliví příležitost na vlastní oči pozorovat Boží spravedlnost a lásku v tom, jak se vypořádá s problémem hříchu. Každý z nás má mnoho otázek, které souvisejí s Božím jednáním a s událostmi, které se odehrály v našem životě a v životě našich blízkých. Nyní, během tisíciletí v nebi, mohou všichni vykoupení tyto otázky položit. Není-li v nebi někdo z jejich milovaných, spasení mají možnost lépe pochopit, co se vlastně stalo. Nově, lépe než kdykoli předtím, pochopí vykoupení, jak moc se Bůh snažil zachránit každého člověka, který kdy žil. Uvědomí si, že každý, kdo je ztracen, přišel o nebe pro své osobní odmítnutí Krista. Teprve potom, po uplynutí tisíce let, Bůh vynese konečný soud nad hříšnými lidmi. Rozsudkem je druhá smrt, která je věčným zánikem.

Jak končí milénium (Zj 20,7–9)? Jaký je osud satana a jeho následovníků?

Už tisíc let nemá satan nikoho, koho by mohl pokoušet nebo svádět. On a jeho an-

dělé byli sami, aby uvažovali o smrtelných následcích hříchu. Na konci tisíciletí jsou hříšní mrtví vzkříšeni, aby vyslechli svůj rozsudek (Zj 20,5).

Nyní má satan obrovskou armádu následovníků. Přestože Boží nepřítel ve velkém sporu utrpěl jednu porážku za druhou, po konci milénia je náhle obklopen obrovským zástupem zatracených. Stále ještě není připraven ukončit svou vzpouru a rozhoduje se svést tyto „národy“. Satan je inspiruje, aby vynaložili poslední velké úsilí na svržení Boha a nastolení vlastního království. Výraz „Góg a Magóg“ se používá pro symbolické označení satana a zatracených všech věků. Satan a jeho následovníci obklíčí „tábor svatých a město, které miluje Bůh“ (Zj 20,9).

Na konci tisíciletí nejenže všichni bezbožní vstanou k životu, ale svaté město, nový Jeruzalém, sestoupí z nebe na zem (Zj 21,2). Svatí už v té době tisíc let žijí a kralují s Kristem v novém Jeruzalémě. Nyní, na konci tisíciletí, město sestupuje na zem spolu s Bohem, Ježíšem, anděly a všemi vykoupenými. Všichni jsou přítomni, aby byli svědky závěrečné bitvy velkého sporu. Hřích bude jednou provždy zničen!

Aplikace

Co říká načasování posledního soudu o Božím charakteru?

DVĚ VĚČNOSTI

¹⁴Pak smrt i její říše byly uvrženy do hořícího jezera. To je druhá smrt: hořící jezero. ¹⁵A kdo nebyl zapsán v knize života, byl uvržen do hořícího jezera. ¹A viděl jsem nové nebe a novou zemi, neboť první nebe a první země pominuly a moře již vůbec nebylo. ²A viděl jsem od Boha z nebe sestupovat svaté město, nový Jeruzalém, krásný jako nevěsta ozdobená pro svého ženicha. (Zj 20,14.15; Zj 21,1.2)

Osobní studium

Co říkají tyto texty o vzkříšení bezbožných? Jaký je důvod tohoto vzkříšení?

2K 5,10

Ř 14,10.11

Zj 20,11–15

Aby Bůh mohl vyřešit problém hříchu tak, že se už nikdy nezopakuje, musí se každá bytost přesvědčit, že Bůh byl ve všem, co dělal, spravedlivý. Nakonec se každý skloní před Bohem a uzná, že byl ve velkém sporu v právu. Dokonce i satan a jeho padlí andělé uznají, že nikdy neexistovala žádná omluva pro vzpouru proti Bohu. „Jakmile budou otevřeny knihy záznamů a Ježíš pohlédne na bezbožné, všichni si připomenou každý hřích, kterého se kdy dopustili. Uvědomí si, kde sešli z cesty čistoty a nevinnosti, jak je pýcha a vzpurnost vedla k porušování Božího zákona. Pokušení, která podporovali tím, že si libovali v hříchu, požehnání, která

zneužili, Boží poslové, kterými pohrdli, varování, která odmítli, nabídky milosti, které ve své vzpurnosti zavrhlí – to všechno uvidí jakoby napsané ohnivým písmem. [...]

Celý bezbožný svět bude stát před Božím soudem obviněný z velezrady proti Boží vládě. Nikdo nebude obviněné hájit – nemají se čím omluvit; a Pán nad nimi vynese rozsudek věčné smrti.“ (GC 666.668; VDV 429.431)

Přečti si texty Zj 20,9; Ž 37,22 a Mal 3,19.20. Co se z nich dozvídáme o konečném zničení hříchu a hříšníků? Co se dozvídáme o odměně spravedlivých?

Dobrou zprávou je, že satan a jeho andělé budou zničeni v ohnivém jezeře. Hřích a hříšníci budou zničeni. Podle Zj 20,9 je „pohlť“ oheň z nebe, nebudou tedy věčně mučeni. Ve verši Zj 20,10 je použito vyjádření, že původci zla budou trýzněni „na věky věků“. Slovo „na věky“ sice může podle kontextu znamenat „nekonečnost“, ale také může toto vyjádření označovat i dobu, dokud není něco zcela dokončeno, není dosaženo výsledku (viz Ex 21,6; 1S 1,22.28; Ju 1,7 a 2Pt 2,4–6). Pro zatracené je věčné samotné zničení, ne akt ničení. Bůh není věčný mučitel.

Aplikace

Nakonec nás všechny čeká jedna ze dvou věčností. Ztracení žel dostávají „mzdu“, kterou si zaslouží – věčnou smrt. V čem spočívá naše jediná naděje, že my nedostaneme to, co si zasloužíme (tedy smrt)? Proč je pro nás v tomto kontextu důvěra v Ježíšovu spravedlnost tak důležitá?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

„Rozsáhlé nížiny tam budou stoupat ke krásným pahorkům a malebná horstva se budou skvět ve svém majestátu. V pokojných rovinách, při živých tocích najde Boží lid, který byl na světě tak dlouho poutníkem a cizincem, svůj domov. [...] Lidé obdaření nesmrtelností tam budou nadšeně rozjímat nad zázraky stvořitelské moci a tajemstvím zachraňující lásky. Nebude tam krutý nepřítel, který by je sváděl, aby zapomněli na Boha. Budou mít dostatek příležitostí pro rozvoj svých vloh a schopností. Přijímání nových poznatků neunaví mysl a nevyčerpá tvůrčí sílu. Bude možno realizovat nejvelkolepější díla, uskutečnit nejnvtzenější tužby, splnit nejkrásnější cíle. Přesto stále zůstanou nové výšiny, které bude možné zdolávat, nové divy hodné obdivu, nové skutečnosti, které bude možno odhalovat, nové úkoly, které budou rozvíjet rozumové, duševní i tělesné síly.“ (GC 675.677; VDV 436.437)

„Děti země se radostně a s nadšením připojí k radosti a moudrosti nepadlých bytostí. Budou mít přístup k vědění a poznání, které bylo nashromážděno během dlouhých let rozjímání a hloubání o Boží stvořitelské moci. Nezkresleně budou pozorovat slávu stvoření – slunce, hvězdy a hvězdné systémy –, jak všechny ve stanoveném řádu krouží kolem Božího trůnu. Každá věc, od nejmenší po největší, nese jméno Stvořitele – všechno dokládá bohatství jeho moci.“ (GC 677; VDV 437)

„Velký spor mezi dobrem a zlem skončil. Není už hříchu ani hříšníků. Celý vesmír je čistý. V celém nezměrném stvoření vládne soulad a štěstí. Od Boha, který všechno stvořil, proudí život, světlo a štěstí do všech stran nekonečného prostoru. Od nejmenšího atomu až po největší vesmírná tělesa, všechno živé i neživé v nezkalené kráse a dokonalé radosti hlásá, že Bůh je láska.“ (GC 678; VDV 437)

Otázky k rozhovoru

1. Proč Bůh dovolil, aby hřích existoval tak dlouho? Žádná lidská bytost netrpí na tomto světě déle, než trvá její život na zemi. To znamená, že nikdo netrpí víc než délku svého vlastního života. Lidský život je v porovnání s tisíci lety hříchu krátký. Jak nám tento pohled může pomoci vypořádat se s komplikovanou otázkou zla?
2. Jak zapadá tisícileté období do plánu spasení? Co se o Božím charakteru dozvídáme ze skutečnosti, že Bůh nevynese konečný soud nad ztracenými do té doby, než všichni vykoupení budou mít možnost vidět a uznat Boží spravedlnost a lásku?

POUŽITÉ ZKRATKY

Biblické překlady

Standardně je v lekcích Průvodce studiem Bible používán Český ekumenický překlad (ČEP). Pokud je použit jiný překlad, je u odkazu verše uvedena následující zkratka:

BK Bible kralická
B21 Bible, překlad 21. století
ČSP Český studijní překlad

Díla Ellen G. Whiteové

U českých překladů knih Ellen G. Whiteové je uváděno nejnovější vydání z nakladatelství Advent-Orion.

Zkratka	Anglický název	Zkratka	Český překlad
DA	The Desire of Ages	TV	Touha věků
GC	The Great Controversy	VDV	Velké drama věků
MH	The Ministry of Healing	ŽNP	Život naplněný pokojem

Zkratka	Anglický název
T	Testimonies for the Church

Další materiály

Zkratka	Anglický název
BC	The Seventh-day Adventist Bible Commentary

PLÁN TEMATICKÝCH SOBOT, TÝDNŮ A SBÍREK V ROCE 2024

Všem dárčům děkujeme za jejich ochotu podporovat práci církve v naší zemi i v prostoru světa kolem nás.

Církev adventistů sedmého dne financuje většinu svých projektů z vlastních zdrojů prostřednictvím různých sbírek. Každou sobotu proběhnou v našich shromážděních dvě sbírky. Jedna je určena na provoz místního sboru a druhá na podporu různých celosvětových misijních projektů.

Informace pro pokladníky sborů – misijní sbírky jsou odesílány na účet příslušného sdružení. První část variabilního symbolu je ve sloupci VS, druhá část variabilního symbolu je přidělené číslo sboru.

	Téma soboty	Sbírka	VS
Duben			
6.4.	Den modlitby a půstu		
13.4.	Sbírka pro projekty Hope Channel	Sbírka pro EUD	15
	Rozdávání misijních knih (13.-19. 4.)		
20.4.	Den služby lidem se speciálními potřebami		
27.4.			
Květen			
4.5.	Den jednoty v misi		
11.5.	Modlitba za Adu Česká republika	Sbírka pro Adu ČR	22
18.5.	Den zdraví v rámci EUD		
25.5.	Den modlitby za ohrožené děti		
Červen			
1.6.	Den biblických korespon. kurzů a sobotní školy		
8.6.	Den služby žen		
15.6.	Den uprchlíků		
22.6.	Sbírka 13. soboty pro Evro-Asijskou divizi	Sbírka 13. soboty	13
29.6.			